

ROMÂNIA

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE
Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție
cu sediul în București, str. Știrbei Vodă nr. 79-81, sector 1
Tel: 021.314.12.97, fax: 021.313.01.59, e-mail: anticoruptie@pna.ro
Operator date nr. 4472

Dosar penal nr. 122/P/2012

Verificat sub aspectul legalității și temeiniciei
conform dispozițiilor art. 328 C.p.p. și
art. 22² din OUG nr. 43/2002

Procuror Șef Secție,
(...)

RECHIZITORIU

16 septembrie 2015

(...), procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție,

Examinând actele de urmărire penală efectuate în dosarul cu numărul de mai sus, privind pe inculpații:

Ciurel Laurentiu-Dan, cercetat sub aspectul săvârșirii a trei infracțiuni de abuz în serviciu, prev. de:

- art. 13² din legea 78/2000, rap. la art. 35 alin. 1 C.p. (trei acte materiale), cu referire la art. 297 C.p.,
- art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.
- art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p. în final cu aplic. art. 5 C.p.

Cristea Dumitru, cercetat sub aspectul săvârșirii a cinci infracțiuni de abuz în serviciu, prev. de:

- art. 13² din legea 78/2000, rap. la art. 35 alin. 1 C.p. (două acte materiale), cu referire la art. 297 C.p.,
- art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.
- art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p., în condițiile art. 309 C.p.
- art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.
- art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p. în final cu aplic. art. 5 C.p.

Graure Laurențiu-Octavian, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p., în condițiile art. 309 C.p., rap. în final cu aplic. art. 5 C.p.**

Șova Dan-Coman, cercetat sub aspectul săvârșirii a trei infracțiuni de complicitate la abuz în serviciu și a infracțiunilor de fals în înscrisuri sub semnătură privată, complicitate la evaziune fiscală în formă continuată și spălare de bani, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 290 C.p. (17 infracțiuni),**
- **art. 9 alin. 1 lit. c din Legea 241/2005 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.**
- **art. 29 alin. 1, lit. b și c din Legea 656/2002 în final cu aplic. art. 5 C.p.**

Ponta Victor-Viorel, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de fals în înscrisuri sub semnătură privată, complicitate la evaziune fiscală în formă continuată și spălare de bani, prev. de:

- **art. 290 C.p. (17 infracțiuni),**
- **art. 26 C.p. rap. la art. 9 alin. 1 lit. c din Legea 241/2005 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.**
- **art. 29 alin. 1, lit. b și c din Legea 656/2002 în final cu aplic. art. 5 C.p.**

EXPUN URMĂTOARELE:

Considerații preliminare referitoare la reglementările relevante pentru reținerea infracțiunilor de abuz în serviciu

Având în vedere că activitatea infracțională ce face obiectul prezentului dosar s-a desfășurat din punct de vedere temporal în perioada 2007-2009 iar de atunci și până în prezent au intervenit mai multe schimbări legislative se va analiza în raport de disp. art. 5 din C.p. care este legea penală mai favorabilă aplicabilă speței cu privire la infracțiunile de serviciu.

Conform disp. art. 5 alin. 1 C.p.p. „În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea penală mai favorabilă”.

La momentul 2007 – 2009, normele penale incidente erau următoarele:

Art. 13² din legea 78/2000: „Infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor și infracțiunea de abuz în serviciu prin îngrădirea unor drepturi,

dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un avantaj patrimonial sau nepatrimonial, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani”.

În art. 246 vechiul Cod se stipula că „*Fapta funcționarului public care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o vătămare intereselor legale ale unei persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani”.*

În art. 248 vechiul Cod se stipula că: „*funcționarului public, care, în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu știință, nu îndeplinește un act ori îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituții de stat ori al unei alte unități din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani”.*

În prezent normele penale incidente prevăd următoarele:

Art. 13² din legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, prevede că: „*în cazul infracțiunilor de abuz în serviciu sau de uzurpare a funcției, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime”.*

Art. 297 C.p. alin. 1 prevede că: „*Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică”.*

Prin urmare, apreciind în concret raportat la datele speței, urmează să se facă analiza în raport de disp. 13² din legea 78/2000 rap. la art. 297 C.p..

Cu alte cuvinte, este asimilată infracțiunilor de corupție fapta descrisă la art. 297 C.p. săvârșită în condițiile art. 13² din legea 78/2000.

În situația în care rezultatul unei fapte comise în condițiile art. 13² din Legea 78/2000 în perioada 2007 – 2008 (art. 246 C.p.) este doar vătămarea intereselor legale ale unei persoane (fizice sau juridice – inclusiv de stat), legea penală mai favorabilă este legea penală în vigoare în prezent (2 – 7 ani, plus o treime) adică art. 13² din legea 78/2000 rap. la art. 297 C.p.

Infracțiunea prev. de art. 297 C.p. este una de rezultat cu caracter alternativ: cauzarea unei pagube, ori vătămarea drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice.

În urma efectuării urmăririi penale Direcția Națională Anticorupție a identificat săvârșirea unor infracțiuni de serviciu în legătură cu încheierea și derularea a trei tranzacții judiciare și a opt contracte/acte adiționale de asistență juridică. Din cele opt contracte de asistență juridică, trei sunt încheiate anume

pentru reprezentarea în dosarele aflate pe rolul instanțelor judecătorești în care s-au încheiat tranzacțiile. Două dintre tranzacții sunt încheiate la nivelul CET iar una la nivelul CER.

Fiind în discuție stabilirea răspunderii penale în legătură cu încheierea și derularea unor contracte/acte adiționale, s-a urmărit identificarea persoanelor semnatare, natura contractelor/actelor adiționale, felul și întinderea drepturilor și obligațiilor părților și a celorlalte elemente de fapt și de drept cu implicații pe terenul răspunderii penale.

Este evident că, nu este vorba de răspunderea penală în raport de obligațiile „inter partes” mai ales că acestea nu au reclamat sau denunțat niciodată în perioada analizată clauzele contractuale ci este vorba de răspunderea penală a reprezentanților celor două părți care prin conduita lor, constând în încheierea și derularea contractelor/actelor adiționale au produs o pagubă și o vătămare a drepturilor și intereselor CER și CET.

Contractele/actele adiționale ce fac obiectul analizei sunt din perspectiva legislației achizițiilor, contracte de achiziție publică. De asemenea, toate contractele de asistență juridică încheiate între casa de avocatură și CER și CET se raportează la cele expuse mai jos cu privire la achizițiile publice.

OUG 34/2006 definește în art. 3 contractul de achiziție publică astfel: *„contractul care include și categoria contractului sectorial, astfel cum este definit la art. 229 alin. (2), cu titlu oneros, încheiat în scris între una sau mai multe autorități contractante, pe de o parte, și unul sau mai mulți operatori economici, pe de altă parte, având ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii, în sensul prezentei ordonanțe de urgență.*

Cele două complexuri energetice sunt autorități contractante în sensul disp. art. 8 alin. d din OUG 34/2006: *„Este autoritate contractantă în sensul prezentei ordonanțe de urgență: d) oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități”.*

Conform disp. art. 3¹ *„Contractele de achiziție publică sunt: a) contracte de lucrări; b) contracte de furnizare; c) contracte de servicii”.*

Contractele încheiate de cele două complexuri energetice sunt evident contracte de servicii. Art. 6 alin. 1 din OUG 34/2006 definește contractul de servicii ca fiind: *„acel contract de achiziție publică, altul decât contractul de lucrări sau de furnizare, care are ca obiect prestarea unuia sau mai multor servicii, astfel cum acestea sunt prevăzute în anexele nr. 2A și 2B.*

La punctul 21 din anexa 2 B se menționează ca fiind contracte de achiziție publică, contractele privind prestarea de servicii juridice.

Conform disp. art. 16 alin. 1 din OUG 34/2006: „În cazul în care autoritatea contractantă atribuie un contract de achiziție publică ce are ca obiect prestarea de servicii din categoria celor incluse în anexa nr. 2 B (în cazul nostru servicii juridice), atunci obligația de a aplica prezenta ordonanță de urgență se impune numai pentru contracte a căror valoare este mai mare decât cea prevăzută la art. 57 alin. (2) și se limitează numai la prevederile art. 35 - 38 și art. 56”.

Disp. art. 57 alin. 2 din OUG 34/2006 prevăd un prag valoric de aplicabilitate a ordonanței mai mare de 420.000 euro când: „... autoritatea contractantă se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 8 lit. d ...”.

Serviciile juridice contractate de cele două complexuri energetice au fost destinate desfășurării activităților relevante în domeniul energiei.

Conform disp. art. 126 din Statutul profesiei de avocat: „Contractul de asistență juridică este încheiat în formă scrisă, cerută ad probationem. El trebuie să îndeplinească toate condițiile cerute de lege pentru încheierea valabilă a unei convenții și dobândește dată certă prin înregistrarea sa în registrul oficial de evidență al avocatului, indiferent de modalitatea în care a fost încheiat”.

Conform art. 28 alin. 1 din Legea 51/1995: „Avocatul înscris în tabloul baroului are dreptul să asiste și să reprezinte orice persoană fizică sau juridică, în temeiul unui contract încheiat în formă scrisă, care dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență”.

În cuprinsul Deciziei nr. 356/2007 Curtea Constituțională a definit libertatea contractuală astfel: „Într-o formulă sintetică, libertatea contractuală este posibilitatea recunoscută oricărui subiect de drept de a încheia un contract, în înțelesul de mutuus consensus, de produs al manifestării sale de voință convergentă cu a celeilalte sau celorlalte părți, de a stabili conținutul acestuia și de a-i determina obiectul, dobândind drepturi și asumându-și obligații a căror respectare este obligatorie pentru părțile contractante. Curtea reține că libertatea contractuală poate fi valorificată numai în cadrul legal, cu respectarea unor limite rezonabile impuse de rațiuni de ocrotire a unor interese publice și private legitime; exercitată în afara acestui cadru, fără opreliști, orice libertate își pierde legitimitatea și tinde să se convertească în anarhie”.

Art. 13² din legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, prevede că: „în cazul infracțiunilor de abuz în serviciu sau de uzurpare a funcției, dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime”.

Art. 297 C.p. alin. 1 prevede că: „*Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică*”.

Este necesar prin urmare, să se cunoască dacă există o neîndeplinire sau o îndeplinire defectuoasă a îndatoririlor de serviciu a directorilor CER, cu privire la cele expuse, în raport de legislația incidentă care reglementează și disciplinează activitatea lor în cadrul entității publice. De asemenea, trebuie să se stabilească existența unei pagube în patrimoniul entității publice în legătură cauzală cu respectiva conduită ori o vătămare a intereselor legitime (legale) ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice și în plus să se rețină și vinovăția acestora sub forma intenției necesară din punct de vedere subiectiv.

De asemenea, este esențial să se stabilească dacă, în urma respectivei conduite, funcționarul public a obținut sau nu pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit, cu consecințe în planul încadrării juridice, prin reținerea în prima variantă a infracțiunii din legea specială sau în cazul celei de-a doua, a infracțiunii din codul penal.

Termenul de act folosit în cuprinsul disp. art. 297 C.p. trebuie înțeles ca act de conduită, precum încheierea unor contracte, acordarea de vize, semnarea facturilor, etc.

Caracterul defectuos al unui act este dat de neconformitatea acestuia în tot sau în parte în raport de norma în sens larg (act normativ, atribuții de serviciu, regulamente, ordine, decizii, etc.) care reglementează îndeplinirea lui. De asemenea, trebuie avut în vedere faptul că în cuprinsul art. 297 C.p. nu se folosește sintagma act nelegal ci, act defectuos.

Au fost identificate normele ce reglementează activitatea de serviciu a persoanelor din cadrul CER și CET implicate în încheierea și derularea contractelor de asistență juridică, și a tranzacțiilor ce vor fi analizate:

Hotărârea nr. 103/2004 prin care au fost înființate cele două complexuri energetice;

În anexele nr. 1 și 2 din acest act normativ sunt prezentate statutul CER, respectiv CET. Conform disp. art. 35 din statute: „*prevederile prezentului statut se completează cu dispozițiile legale referitoare la societățile comerciale cu capital de stat, cu cele ale Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările ulterioare, cu cele ale Codului comercial (în vigoare la acea vreme) și ale celorlalte reglementări legale în vigoare*”;

De asemenea, în art. 20 din statute, se pomenește de Structura organizatorică și Regulamentul de organizare și funcționare ale CER și CET,

documente aflate la dosarul cauzei, în care se prezintă atribuțiile și obligațiile persoanelor din cadrul departamentelor CER și CET.

Tot în statute sunt prezentate principalele atribuții ale directorului general, ale directorilor executivi, ale consiliului de administrație și ale adunării generale;

Dispozițiile relevante din statute sunt următoarele:

- art. (9) „Conducerea Complexurilor se asigură de către un director general, care poate fi și președintele consiliului de administrație”.
- art. (14) „Consiliul de administrație poate delega, prin regulamentul de organizare și funcționare, o parte din atribuțiile sale directorului general al Complexului Energetic Rovinari - S.A. și poate recurge, de asemenea, la experți pentru soluționarea anumitor probleme”;
- art. 20 lit. B alin. 2 (g) Directorul general are, în principal, următoarele atribuții încheierea actelor juridice, în numele și pe seama Complexului Energetic Rovinari - S.A., în limitele împuternicirilor acordate de consiliul de administrație;

OUG 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii și legislația conexă;

OUG 79/2001 privind întărirea disciplinei economico-financiare și alte dispoziții cu caracter financiar (în vigoare până în luna iunie 2008, abrogată de OUG 79/2008). În disp. art. 4 se arată următoarele: „Conducerea agenților economici prevăzuți la art. 1 se asigură de către persoane fizice în baza unui contract de performanță, anexă la contractul individual de muncă, încheiat în condițiile prezentei ordonanțe de urgență (2) Contractul de performanță este acordul de voință încheiat între agentul economic, printr-un reprezentant al acestuia, desemnat de adunarea generală a acționarilor, în cazul societăților comerciale, sau după caz, de consiliul de administrație, în cazul regiilor autonome și conducătorul agentului economic, care are ca obiect îndeplinirea obiectivelor și criteriilor de performanță, aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli, în schimbul drepturilor salariale stabilite prin contractul individual de muncă”;

OUG 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici (în vigoare până în august 2013, abrogată de OG 26/2013). În cuprinsul art. 1 și 2 se arată următoarele: (1) „Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică regiilor autonome, societăților și companiilor naționale și societăților comerciale la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic sau majoritar, precum și filialelor acestora, denumite în continuare operatori economici. (2) Directorii generali/directorii asigură conducerea operatorilor economici prevăzuți la art.1, în baza unui contract de mandat încheiat în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale

prezentei ordonanțe de urgență. Contractul de mandat este acordul de înțelegere încheiat între operatorul economic, reprezentat de consiliul de administrație, și directorul general/directorul operatorului economic, care are ca obiect îndeplinirea unor obiective și criterii de performanță aprobate de acționari”;

O altă reglementare incidentă în cauză este și OG 119/2000 privind controlul intern și controlul financiar preventiv în care în art. 1. se arată că: „Prezenta ordonanță reglementează controlul intern/ managerial, inclusiv controlul financiar preventiv la entitățile publice, cu privire la utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public cu eficiență, eficacitate și economicitate”.

În volumul 21 din DUP se regăsesc fișele posturilor tuturor persoanelor din cadrul CER și CET implicate în încheierea și derularea contractelor analizate în cadrul cercetărilor.

Titlul I – Infrațiuni în legătură cu Complexul Energetic Rovinari

În titlul I se va prezenta activitatea infrațională reținută în sarcina inculpaților:

1. **Ciurel Laurențiu-Dan**, director al CER, cu privire la încheierea a trei acte adiționale la contractul de asistență juridică nr. (...) /21.03.2007 cu SCA „Șova și Asociații”
2. **Ciurel Laurențiu-Dan** și **Șova Dan-Coman** cu privire la încheierea contractului de asistență juridică nr. (...) /2008;
3. **Ciurel Laurențiu-Dan** cu privire la încheierea tranzacției dintre CER și ICM în cadrul dosarului nr. (...) /2007 al Tribunalului Gorj.

Subtitlul I.1. Încheierea de către inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a trei acte adiționale la contractul nr. (...) /21.03.2007.

În fapt:

I.1.a. Atribuțiile inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan

Societatea comercială Complexul Energetic Rovinari SA (CER) a fost înființată prin Hotărârea Guvernului nr. 103/29.01.2004 privind unele măsuri pentru restructurarea activității de producere a energiei electrice și termice pe bază de lignit. Este persoană juridică română organizată ca societate comercială pe acțiuni iar în activitatea desfășoară trebuie să respecte legislația română în vigoare și statutul propriu prevăzut în anexa 1 a acesteia. CER este condusă de Adunarea Generală a Acționarilor, constituită din reprezentanții acționarilor și este administrată de Consiliul de Administrație. Prin statut și regulamentul de organizare și funcționare propriu Consiliul de Administrație a delegat o parte din atribuțiile lui directorului general.

Inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a fost numit director general al CER prin Ordinul comun al Ministrului Economiei și Finanțelor nr. (...) /16.05.2007 și al

Președintelui Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului nr. (...) /17.05.2007.

Prin Hotărârea nr. 1/21.05.2007, Adunarea Generală a Acționarilor CER I-a ales în calitate de membru și respectiv președinte al Consiliului de Administrație pe inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan, în locul numitului (...). Inculpatul a deținut funcția de președinte al Consiliului de Administrație până în luna decembrie 2007 când a încheiat contractul de mandat nr. (...) /21.12.2007.

Contractul de mandat nr. (...) /21.12.2007 are obiectul prevăzut la art. 2 din acesta care stipulează: „*Conducerea Societății delegată de către Consiliul de Administrație pe baza unor obiective menționate în anexa la prezentul contract, în schimbul unei remunerații în limitele prevederilor statutului societății și ale prevederilor legale*”, este încheiat pe o durată de doi ani, cuprinde drepturile și obligațiile părților iar remunerația netă lunară a fost stabilită la (...) lei.

La contractul de mandat nr. (...) /21.12.2007 au fost încheiate două acte adiționale:

- actul adițional nr. 1 fără număr de înregistrare și dată, nesemnat de președintele Consiliului de Administrație, prin care anexa privind indicatorii de performanță pe anul 2007, nesemnata de președintele Consiliului de Administrație, se modifică, conform bugetului de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2007;
- actul adițional nr. 2 fără număr de înregistrare și dată, prin care anexa privind indicatorii de performanță pe anul 2008, nesemnata de președintele Consiliului de Administrație, se modifică, conform bugetului de venituri și cheltuieli aprobat pe anul 2008, remunerația directorului general se stabilește la (...) lei iar actul adițional se aplică începând cu data de 01.06.2008.

Conform prevederilor art. 4 punctul 4.2.5. din contractul de mandat nr. (...) /21.12.2007 încheiat cu directorul general, inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan, în baza art. 1532 și următoarele din Codul civil și ale Legii nr. 31/1990, mandatarul, Ciurel Laurențiu Dan, avea obligația „... încheierea de acte juridice, în numele și pe seama Societății Comerciale Complexul Energetic Rovinari SA, în limitele împuternicirilor acordate de către Consiliul de Administrație”.

Inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan avea obligația să respecte atribuțiile directorului general prevăzute prin Hotărârea Guvernului nr. 103/2004, art. 20, pct. B, alin. 1, lit. g) din Anexa 1 statutul SC CER SA care stipulează că directorul general: „*încheie acte juridice, în numele și pe seama societății în limitele împuternicirilor acordate de către Consiliile de Administrație*” iar în lipsa împuternicirilor, atribuțiile Consiliilor de Administrație prevăzute prin Hotărârii Guvernului nr. 103/2004, art. 20, pct. A, lit. f) din Anexa 1 statutul SC CER SA care stipulează că: „*aprobă încheierea oricăror contracte pentru care nu a delegat competență directorului general*”.

Consiliului de Administrație al SC CER SA prin Hotărârea nr. 12/30.11.2007 la art. 7 a aprobat nota nr. (...)/26.11.2007: „*aprobă nota nr. (...)/26.11.2007 privind delegarea competenței directorului general al SC CER SA de a încheia contracte de achiziție până la anumite limite valorice, în limita reglementărilor legale în vigoare*”.

Prin Nota nr. (...)/14.11.2007 întocmită de către (...) - director comercial-marketing, s-a solicitat Consiliului de Administrație „*ca directorul general al SC CER SA să fie delegat și împuternicit să negocieze, să contracteze, să semneze și să deruleze contractele de achiziții publice de produse, servicii și lucrări în limita fondurilor alocate cu plata în lei și în valută (dacă este cazul), în limitele valorice aferente fiecărui tip de procedură de achiziție menționată mai jos:*

- A) *Prin aplicarea procedurii Licitației (licitație deschisă sau licitație restrânsă) ținând cont de plafoanele legale de aplicare pentru orice fel de achiziție de produse/servicii și lucrări după cum urmează:*
- *dacă valoarea estimată a achiziției pe cod CPV nu depășește 5.000.000 euro fără TVA, prin aprobarea de directorului general...;*
  - *dacă valoarea estimată a achiziției pe cod CPV depășește 5.000.000 euro fără TVA, cu avizul directorului general și cu aprobarea Consiliului de administrație ...;*
- B) *Prin aplicarea procedurii Cerere de oferta ținând cont de plafoanele legale de aplicare pentru orice fel de achiziție de produse/servicii și lucrări prin aprobare de către directorul general ...;*
- C) *Prin aplicarea procedurii Cumpărare directă în baza prevederilor legale pentru această procedură de achiziție, cu respectarea principiului eficienței cheltuirii fondurilor, pe bază de document justificativ și numai pentru produse/servicii și lucrări a căror valoare estimată de achiziție pe cod CPV nu depășește 10.000 euro fără TVA.*
- D) *Prin aplicarea procedurii Negociere (negociere cu publicarea prealabilă sau fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare) sau Dialog competitiv, astfel:*
- *dacă valoarea estimată a achiziției nu depășește 4.000.000 euro fără TVA, în baza aprobării de către directorul general ...;*
  - *dacă valoarea estimată a achiziției depășește 4.000.000 euro fără TVA cu avizul directorului general și cu aprobarea Consiliului de administrație...”.*

Regulamentul de organizare și funcționare al CER prevede la punctul 2.6. lit. B. atribuții derivând din delegările de competență, acordate directorului general de către Consiliul de Administrație, la alin. 3: „*semnează, în numele societății, contractele care se derulează pe o perioadă de cel mult un an pentru care a fost aprobat bugetul de venituri și cheltuieli*”.

Regulamentul de organizare și funcționare al CER prevede la punctul:

- 2.6. atribuțiile directorului general, la lit. g) „încheie acte juridice, în numele și pe seama Complexului Energetic Rovinari SA, în limitele împuternicirilor acordate de consiliul de administrație”;
- 2.6. lit. B. atribuții derivând din delegările de competență, acordate directorului general de către consiliul de administrație, la alin. 3: „semnează, în numele societății, contractele care se derulează pe o perioadă de cel mult un an pentru care a fost aprobat bugetul de venituri și cheltuieli”.

În conformitate cu prevederile Statutului, a Regulamentului de organizare și funcționare, a delegărilor de competență acordate și a obligațiilor mandatarului din contractul de mandat nr. (...) / 21.12.2007 se constată că directorul general Ciurel Laurențiu Dan avea obligația:

- să încheie acte juridice, în numele și pe seama societății în limitele împuternicirilor acordate de către Consiliile de Administrație;
- să încheie contracte de achiziție prin aplicarea procedurilor de achiziție menționate în Nota nr. (...) / 14.11.2007 până la anumite limite valorice, în limita reglementărilor legale în vigoare;
- să încheie contracte care se derulează pe o perioadă de cel mult un an pentru care a fost aprobat bugetul de venituri și cheltuieli.

I.1.b. Încheierea contractului nr. (...) / 21.03.2007

În data de 15.11.2006, inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan, la vremea respectivă director al Direcției de Investiții la CER a întocmit referatul nr. (...) / 15.11.2006 prin care a propus conducerii încheierea unui contract de asistență juridică cu o casă de avocatură. În cuprinsul referatului s-a explicat faptul că: „firma de avocatură ne va reprezenta atât la încheierea cât și la desfășurarea contractului care se va încheia între societatea noastră și banca ce ne va acorda finanțarea pentru instalația de desulfurare (condiție impusă de finanțatori pentru acordarea acestei finanțări) cât și în acele cauze ce pot apărea în urma exproprierilor de terenuri efectuate de SC CER SA)”. Respectivul referat a fost primul document în care se face referire de necesitatea încheierii unui asemenea contract de asistență juridică.

În acea perioadă CER purta tratative cu mai mulți finanțatori externi și interni în vederea semnării și derulării unui contract de desulfurare a gazelor de ardere la două dintre grupurile energetice ale complexului. În esență, era vorba de îmbunătățiri tehnologice cu efect pozitiv asupra mediului. Obligațiile în acest domeniu erau stabilite de mai multe acte normative, printre care HG nr. 541/2003, privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți din instalații mari de ardere, OUG nr. 152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, în prezent abrogată prin legea 278/2013 privind emisiile industriale, etc. În cadrul CER s-a constituit Biroul management proiect desulfurare condus de (...) și (...).

Ulterior, același director Ciurel Laurențiu-Dan l-a încunostințat prin adresa nr. DC/3949/27.12.2006 pe directorul comercial numitul (...) despre nevoia urgentă de achiziționare a serviciului de consultanță juridică.

Și de această dată s-a făcut trimitere la necesitatea contractării unui asemenea serviciu exclusiv în vederea încheierii și derulării contractului de desulfurare. În concret, informarea cuprindea schema organizatorică la nivelul CER necesară semnării și derulării contractului de instalare a desulfurării unde, la pct. 8 se face vorbire de necesitatea consultantului juridic în vederea semnării contractelor de finanțare și implementare precum și la semnarea contractelor „assets insurance”.

Ulterior, Direcția Comercială a întocmit un memoriu justificativ al achiziției serviciului de consultanță juridică pentru încheierea și derularea contractului de desulfurare, memoriu redat, întocmit de (...), Ciurel Laurențiu-Dan, Cristea Dumitru - șef Departament Comercial Energie, (...) - șef Serviciu Disciplină Contractuală și Marketing și (...) - consilier juridic, înscris aprobat de directorul general de la acea vreme, (...).

În cuprinsul memoriului s-a precizat și valoarea estimativă a achiziției în cuantum de 280.000 lei.

În continuare, s-a întocmit de către Ciurel Laurențiu-Dan și (...) din cadrul Biroului Investiții Mediu, caietul de sarcini al achiziției în care se face încă o dată mențiunea că privește „consultanță juridică pentru încheierea contractelor de finanțare și execuției a instalației de desulfurare aferentă grupurilor energetice 3 și 6 Rovinari”, înregistrat sub nr. DD 152/22.01.2007, document de asemenea aprobat de directorul general (...).

Întocmirea caietului de sarcini privind achiziționarea unui serviciu de consultanță juridică nu era atributul nici al directorului Direcției Dezvoltare - Investiții și nici al vreunei persoane din cadrul Biroului Investiții Mediu. În fișa postului inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan rezultă că era abilitat să elaboreze caiete de sarcini și cereri de ofertă, însă pentru contractele prevăzute în programele investiționale, cum ar fi modernizările sau re tehnologizările. Este evident că pentru întocmirea unui caiet de sarcini pentru achiziția unui serviciu juridic trebuie să fii familiarizat cu terminologia juridică.

În aceeași zi s-a întocmit nota justificativă nr. DC/246/22.01.2007 și fișa de date a achiziției semnate de (...), Cristea Dumitru, (...) și (...), documente aprobate de directorul general (...), prin care s-a estimat valoarea achiziției la suma de 280.000 lei și în care s-au menționat și alte informații în legătură cu achiziția, inclusiv codul acesteia CPV 74110000-3.

În cuprinsul fișei de date a achiziției s-a menționat de asemenea obiectul viitorului contract de consultanță juridică, făcându-se referire expres la proiectul de desulfurare.

În luna ianuarie 2007, inculpatul Șova Dan-Coman, avocatul coordonator al SCA „Șova și Asociații” împreună cu mai mulți avocați din cadrul casei de avocatură, printre care martorii (...), (...) și (...) s-au deplasat la sediul celor două complexuri energetice pentru a promova activitatea societății în vederea încheierii în viitor a unor contracte de asistență juridică.

La data de 01.02.2007 numitul (...) a emis decizia nr. 67 prin care a numit comisia de evaluare a ofertelor compusă din: Cristea Dumitru, (...) - director economic, (...), (...), (...), (...) și (...).

Invitația de participare a fost transmisă către 8 societăți de avocatură însă numai 5 dintre acestea au depus ofertă printre care și SCA „Șova și Asociații”. La data de 02.02.2007 s-a întocmit procesul verbal (fără număr) al ședinței de deschidere a ofertelor. Ulterior, în data de 27.02.2007, SCA „Șova și Asociații” a transmis prin fax către CER oferta financiară îmbunătățită, ofertă cu care a câștigat licitația așa cum rezulta din raportul procedurii nr. (...)/12.03.2007 al comisiei de evaluare a ofertelor.

Prin urmare, în data de 21.03.2007 s-a încheiat contractul de asistență juridică nr. (...)/2007 între CER reprezentată de directorul general (...) și SCA „Șova și Asociații”, reprezentată de Șova Dan-Coman.

Obiectul contractului l-a constituit: consultanță juridică pentru încheierea contractelor de finanțare și execuție a instalațiilor de desulfurare aferente grupurilor energetice nr. 3 și 6 Rovinari, precum și orice alte servicii de asistență juridică solicitate de CER în mai multe domenii. Perioada contractuală a fost delimitată până la sfârșitul anului 2007, valoarea estimată a contractului a fost de 280.000 lei fiind atribuit în urma unei selecții de oferte.

Prin contract a fost stabilit onorariul de 153 lei/oră/avocat (fără TVA), respectiv 182,07 lei/oră/avocat (TVA inclus). Suma avută în vedere este cea în care este inclusă și TVA întrucât în realitate în raport de această sumă au fost efectuate plățile.

Contractul este intitulat „contract de asistență juridică pentru încheierea contractului de prestări servicii denumit: Consultanță juridică pentru încheierea contractelor de finanțare și execuției a instalațiilor de desulfurare aferentă grupurilor energetice 3 și 6 Rovinari”. Cu toate acestea, în art. 1 unde se stabilește obiectul contractului, se stipulează că în plus față de consultanța juridică pentru încheierea contractelor de finanțare și execuției a instalațiilor de desulfurare aferentă grupurilor energetice 3 și 6 Rovinari, consilierul prestează orice alte servicii de asistență juridică solicitate de client în diferite domenii, reprezintă clientul în fața instanțelor de judecată, etc.

Așa cum se poate observa, deși întreaga documentație de atribuire viza exclusiv achiziția serviciul de consultanță juridică pentru încheierea contractului

de desulfurare, în funcție de care s-a și stabilit valoarea estimativă, obiectul contractului încheiat privea practic tot spectrul specific consultanței, asistenței și reprezentării în materie juridică. În realitate, în temeiul contractului încheiat, SCA „Șova și Asociații” a asistat și reprezentat CER în probleme contencioase sau necontencioase, în fața instanțelor judecătorești sau în relația cu diferite persoane fizice sau juridice.

I.1.c. Încheierea actelor adiționale la contractul nr. (...) / 21.03.2007

La data de 17.05.2007, Ciurel Laurențiu-Dan a fost numit în funcția de director general al CER.

În data de 28.08.2007 (...) - director economic, (...) - la vremea respectivă șef birou management proiect desulfurare și (...) - consilier juridic și responsabil proiect desulfurare, au întocmit referatul nr. DG/493/28.08.2007 aprobat de directorul general Ciurel Laurențiu-Dan prin care s-a solicitat suplimentarea cu 200.000 lei a fondului alocat serviciului de asistență juridică aflat în derulare.

Astfel, în data de 03.09.2007 s-a încheiat actul adițional nr. 1 la contractul nr. (...) / 21.03.2007 prin care s-a suplimentat valoarea acestuia cu suma de 200.000 lei.

Actul adițional nr. 1 a fost semnat din partea CER de director general Ciurel Laurențiu-Dan, director economic (...), director comercial (...), șef Birou Sinteză și Disciplină Contractuală (...), consilier juridic (...) și șef Birou Management Proiect Desulfurare, (...) iar din partea SCA „Șova și Asociații” de Șova Dan-Coman.

În data de 18.12.2007 (...) - director economic, (...) și (...) au întocmit referatul nr. DG/769/18.012.2007 aprobat de directorul general Ciurel Laurențiu-Dan prin care s-a solicitat suplimentarea cu încă 31.240 lei a fondului alocat serviciului de asistență juridică aferent anului 2007 și alocarea sumei de 680.000 lei pentru continuarea serviciului de asistență juridică aferent anului 2008 sumă estimată prin referatul nr. DG/503/29.08.2007.

Astfel, în data de 19.12.2007 s-a încheiat actul adițional nr. 2 la contractul nr. (...) / 21.03.2007 prin care s-a suplimentat valoarea acestuia cu suma de 711.240 lei, prelungindu-se totodată durata contractului până în data de 21.12.2008. Valoarea contractului a devenit 1.191.240 lei.

În data de 18.12.2008, (...) - director Investiții, (...) și (...) au semnat memoriul justificativ nr. (...) / 18.12.2008 avizat de (...) și aprobat de Ciurel Laurențiu-Dan, prin care s-a suplimentat valoarea contractului cu suma de 310.000 lei pentru anul 2009.

Astfel, în data de 22.12.2008 s-a încheiat actul adițional nr. 3 la contractul nr. (...) / 21.03.2007 prin care s-a suplimentat valoarea acestuia cu suma de

310.000 lei, prelungindu-se totodată durata contractului până în data de 31.12.2009.

Conform contractului de asistență juridică, pentru activitățile prestate, consilierul trebuia să întocmească rapoarte de activitate (note de onorarii) sau alte înscrisuri care să justifice sumele pretinse.

În urma observării tuturor notelor de onorarii și facturilor aferente s-a constatat faptul că activitățile juridice prestate au fost orientate către trei direcții distincte: activități juridice în legătură cu proiectul de desulfurare, activități juridice în legătură cu rezolvarea litigiului cu ICM și alte activități juridice decât proiectul de desulfurare sau litigiul cu ICM.

Împărțirea activităților juridice după aceste trei criterii este importantă sub aspectul identificării faptelor de natură penală în raport de contractul de asistență juridică încheiat.

Pentru activitatea prestată, SCA „Șova și Asociații” a emis 63 de facturi fiscale prezentate sintetic în adresa nr. (...) /27.07.2015 a Complexului Energetic Oltenia.

Pentru activitățile juridice în legătură cu proiectul de desulfurare CER a plătit în anul 2007 suma de 606.932,75 lei iar în anul 2008 suma de 484.831,68 lei, în total 1.091.764,43 lei.

Pentru activitățile juridice în legătură cu rezolvarea litigiului cu ICM, CER a plătit în perioada martie – mai 2008 suma de 1.071.336,80 lei.

Pentru alte activități juridice decât proiectul de desulfurare sau litigiul cu ICM, CER a plătit în anul 2008 suma de 840.264,44 lei iar în anul 2009 suma de 120.819,99 lei, în total 961.084,43 lei. Toate sumele sunt purtătoare de TVA.

CER a acceptat la plată și a achitat prestații juridice, efectuate în baza contractului nr. (...) 2007 în cuantum de 326.001 lei fără TVA, în baza actului adițional nr. 1 în cuantum de 184.260,67 lei fără TVA (219.270,19 lei cu TVA), în baza actului adițional nr. 2 în cuantum de 1.183.149,36 lei fără TVA (1.407.947,72 lei cu TVA) și în baza actului adițional nr. 3 în cuantum de 32.343,27 lei fără TVA (38.499,49 lei).

Prima factură emisă de casa de avocatură s-a plătit în luna mai 2007 iar ultima factură emisă s-a plătit în luna februarie 2009.

I.1.d. Faptele reținute în sarcina inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan și elementele din care rezultă caracterul nelegal al actelor adiționale

Din punct de vedere temporal se observă că în luna noiembrie 2006 s-a pus pentru prima dată problema contractării serviciului de asistență juridică prin „vocea” inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan transpusă în nota justificativă indicată mai sus. În data de 21.03.2007 la un interval de aproximativ 3 luni s-a încheiat contractul de asistență juridică între CER și SCA „Șova și Asociații”.

Având în vedere caracteristicile contractului din perspectiva OUG 34/2006 în legătură cu natura și valoarea (280.000 lei, sub valoarea de 420.000 euro), rezultă că aparent CER nu trebuia să respecte disp. art. 35 – 38 (caietul de sarcini) și art. 56 (anunțul de atribuire) din actul normativ ci doar obligațiile prev. de disp. art. 2 alin. 2 din HG 925/2006. În realitate, așa cum se va explica mai jos, având în vedere valoarea totală a contractului de asistență juridică așa cum a fost modificat prin actele adiționale, previzibilă raportat la durata contractului de finanțare pentru proiectul de desulfurare, se impunea aplicarea procedurii prevăzute de art. 35 – 38 și 56 din O.U.G. nr. 34/2006.

Caietul de sarcini a fost întocmit chiar de inculpatul Ciurel-Laurențiu Dan, împrejurarea relevantă sub aspectul laturii subiective întrucât, deși în cuprinsul acestuia inculpatul a menționat explicit că asistența juridică vizează doar proiectul de desulfurare, ulterior, în calitate de director general, a încheiat cele trei acte adiționale prin care s-au decontat servicii juridice străine proiectului.

Contractul s-a încheiat pe o perioadă determinată, sfârșitul anului 2007, cu posibilitatea prelungirii lui, fapt ce s-a și întâmplat ulterior acesta prelungindu-se prin trei acte adiționale până la sfârșitul anului 2009, însă a fost reziliat în ianuarie 2009 de către noul director general ce l-a succedat în funcție pe inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan.

În cuprinsul contractului încheiat nu s-a prevăzut valoarea totală a contractului, deși valoarea serviciului juridic fusese estimată la 280.000 lei.

Valoarea contractului nu a fost estimată la momentul încheierii actelor adiționale și nu a fost nici măcar determinabilă, întrucât nu s-a estimat niciodată necesarul de ore de asistență juridică pentru proiectul de desulfurare. În plus, contractul a vizat și prestarea de activități juridice străine proiectului de desulfurare, fără ca în privința acestora să existe la nivelul CER orice documentație în privința necesității lor sau vreo estimare a necesarului de ore în acest sens.

Conform disp. art. 25 alin. 1 din OUG 34/2006: „Autoritatea contractantă are obligația de a estima valoarea contractului de achiziție publică pe baza calculării și însumării tuturor sumelor plătitibile pentru îndeplinirea contractului respectiv, fără taxa pe valoarea adăugată, luând în considerare orice forme de opțiuni și, în măsura în care acestea pot fi anticipate la momentul estimării, orice eventuale suplimentări sau majorări ale valorii contractului”.

Estimarea valorii unui contract de achiziție publică este un element esențial în cadrul oricărei proceduri în funcție de care se stabilește gradul de aplicabilitate a dispozițiilor privind achizițiile publice. Prin urmare, lipsa estimării sau o estimare defectuoasă a valorii contractului va conduce la vicierea întregii proceduri și aplicabilitatea dispozițiilor incidente în raport de valoarea reală.

Spre exemplu, prin actul adițional nr. 2 din data de 19.12.2007 s-a suplimentat valoarea contractului cu suma de 711.240 lei. În referatul de necesitate în legătură cu încheierea acestui act adițional s-a propus introducerea în bugetul de cheltuieli pentru anul 2008 a sumei de 680.000 lei necesară pentru continuarea asistenței juridice pentru finalizarea proiectului de desulfurare. Valoarea actului adițional de 711.240 fără TVA lei nu avut nici un criteriu de estimare în raport de necesarul activităților juridice. Că este așa o demonstrează chiar realitatea ulterioară în sensul în care, în baza acestui act adițional s-a plătit suma de 1.183.149,36 lei fără TVA, cu mult peste suma estimată.

În concluzie semnarea și executarea unui contract/act adițional în raport de care nu s-au respectat dispozițiile privind estimarea valorii acestuia reprezintă un act defectuos încheiat în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

În luna aprilie 2007 s-a încercat executarea contractului așa cum rezultă din prima notă de onorarii întocmită de casa de avocatură. S-au efectuat activități precum: studiu documente, întâlnire cu directorul general Ciurel Laurențiu-Dan, redactare opinie legală, etc.

În data de 17 mai inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a fost numit director general al CER.

De menționat este faptul că toate plățile efectuate de CER către SCA „Șova și Asociații” s-au făcut în perioada cât director general a fost inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan, mai puțin plățile din luna februarie 2009 când director general a fost martorul (...) însă pentru activitățile juridice din luna decembrie 2008 când director general era încă Ciurel Laurențiu-Dan.

Suma decontată pentru activităților juridice prestate aferente primei luni contractuale, aprilie 2007 a fost de peste 120.000 lei. Pentru luna următoare, mai 2007, suma decontată a fost de peste 80.000 lei. După primele patru luni de contract suma de 280.000 lei prevăzută în programul anual de achiziții a fost epuizată.

În luna septembrie 2007 inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a semnat actul adițional nr. 1 la contractul nr. (...)/2007. În cuprinsul actului adițional s-a menționat că se va suplimenta valoarea contractului inițial cu suma de 200.000 lei iar celelalte prevederi vor rămâne neschimbate. Prin urmare, actul adițional încheiat este un veritabil contract de asistență juridică ce a angajat instituția înlocuind ca și contractul nr. (...)/2007. În plus, păstrând caracteristica de contract „intuitu personae” inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan ar fi putut să denunțe oricând contractul nr. (...)/2007, acesta nefiind vreodată opozabil acestuia. Mai mult, prin semnarea actelor adiționale de către inculpat s-au preluat practic toate dispozițiile contractului nr. (...)/2007.

Suma de 200.000 lei aferentă primului act adițional destinată asistenței juridice nu a fost prevăzută în bugetul de cheltuieli pe anul 2007 la nici un

capitol. De asemenea, nicio sumă decontată în baza celor trei acte adiționale nu a fost cuprinsă în Programul anual al achizițiilor publice (PAAP) și a fost plătită din fondul alocat capitolului investiții, contrar celor mai elementare norme de bună administrare a societății, fapt ce relevă o conduită vădit interesată spre obținerea de foloase către casa de avocatură. Este evident că pentru CER serviciul juridic nu poate fi considerat o investiție.

În Hotărârea AGA nr. 4/12.01.2006, se arată la art. 4 că: întreaga responsabilitate pentru efectuarea unor cheltuieli pentru achizițiile publice cu respectarea actelor normative în vigoare până la aprobarea Bugetului de Venituri și Cheltuieli pe anul 2007, precum și supunerea spre aprobare a PAAP, revine conducerii executive.

Practic, achiziția serviciului de asistență juridică aferentă celor trei acte adiționale nu a fost prevăzută în planul de achiziții pe anii 2007, 2008 și 2009.

Inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a nesocotit astfel prevederile Regulamentului de Organizare și Funcționare al CER în care se arată că directorul general urmărește și răspunde de modul de realizare a Bugetului de Venituri și Cheltuieli.

Suma de aproximativ 1,6 milioane lei aferentă celor trei acte adiționale este parte din suma cu care s-a diminuat fondul de investiții al CER ca urmare și a încheierii contractului nr. (...) / 2008 și a tranzacției dintre CER și ICM ce vor fi expuse mai jos, situație care așa cum rezultă și din (...) a condus la contractarea de către CER a unor împrumuturi foarte oneroase pentru completarea fondului de investiții.

Diminuarea resurselor financiare alocate fondului de investiții ca urmare a semnării celor trei acte adiționale și decontării sumelor aferente acestora, reprezintă o vătămare a intereselor CER, în condițiile în care fondul de investiții era destinat în principal îmbunătățirilor tehnologice cu efect pozitiv asupra mediului în vederea atingerii anumitor standarde în domeniu a căror respectare a fost întârziată, rezultat necesar și suficient cerut de norma de incriminare independent de orice altă pagubă, activitatea de investiții, reprezentând un rol esențial în realizarea obiectivelor CER.

În temeiul disp. regulamentului de organizare și funcționare (ROF) directorul general putea să semneze doar contracte pentru care a fost aprobat bugetul de venituri și cheltuieli. Se mai menționează în ROF că directorul răspunde de modul de administrare a patrimoniului societății.

În raport de cele prezentat mai sus este evident că inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan și-a încălcat atribuțiile de serviciu extrase mai sus din ROF în legătură cu încheierea celor trei acte adiționale.

Așa cum deja s-a precizat, deși toată procedura de achiziție a fost întocmită pentru serviciul juridic destinat procesului de desulfurare, contractul încheiat cu casa de avocatură câștigătoare a avut un alt obiect, mult mai extins.

Încheierea contractului nr. (...) /2007 și a celor trei acte adiționale având alt obiect decât cel prevăzut de fișa de date a achiziției înaintată către ofertanți este evident contrară disp. art. 2 alin. 2 din HG 925/2006. În primul rând trebuie arătat că asistența juridică solicitată era una extrem de calificată într-un domeniu specific al activității relevante a achizitorului, energia, situație în care prețul oferit de către casele de avocatură concurente a fost unul mare întrucât nu existau mulți avocați cu expertiză în domeniu, iar cei existenți trebuiau plătiți corespunzător. Din ansamblul probator ce se va enunța mai jos s-a dovedit că Șova Dan-Coman a cunoscut faptul că este agreat de conducerea instituției și a făcut o ofertă mult sub cea realistă care a și câștigat, știind că poate modifica obiectul contractului adăugând și alte activități juridice străine procesului de desulfurare și implicit procedurii desfășurate, mult mai ușor de realizat și cu costuri foarte mici, lucru care s-a și întâmplat.

Conform disp. art. 23 din OUG 34/2006: „Autoritatea contractantă nu are dreptul de a diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte distincte de valoare mai mică și nici de a utiliza metode de calcul care să conducă la o subevaluare a valorii estimate a contractului de achiziție publică, cu scopul de a evita aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență care instituie obligații ale autorității contractante în raport cu anumite praguri valorice”.

Din probatoriu ce se va expune mai jos a rezultat că în realitate inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a cunoscut la semnarea fiecăruia dintre cele trei acte adiționale că asistența juridică în cadrul procesului de desulfurare presupunea o perioadă de timp îndelungată.

Mai întâi trebuie arătat faptul că inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a menționat în primul său referat faptul că „firma de avocatură ne va reprezenta atât la încheierea cât și la desfășurarea contractului care se va încheia între societatea noastră și banca ce ne va acorda finanțarea pentru instalația de desulfurare”. În plus, inculpatul cunoștea din postură de director de investiții faptul că perioada contractului cu finanțatorul se întinde pe perioade mari de timp, acesta menționând anii 2006 – 2020, timp în care cel puțin din perspectiva sa ar fi trebuit ca instituția să beneficieze de asistența juridică solicitată.

Este evident astfel că, inculpatul Ciurel Dan-Laurențiu a avut prefigurarea clară a faptului că, serviciul de asistență juridică, încheiat inițial până la sfârșitul anului 2007, urmează să fie prelungit. Acest aspect rezultă incontestabil din împrejurarea că inculpatul era o persoană implicată activ în proiectul de

desulfurare a gazelor de ardere al CER, proiect care urma să se implementeze în perioada 2006 – 2020.

Obligația de a nu fracționa contractul de achiziție publică ar fi fost încălcată chiar și în situația în care CER ar fi contractat servicii de asistență juridică cu societăți de avocatură diferite în cadrul procesului de desulfurare.

Sub aspect obiectiv, fracționarea deliberată a contractului de asistență juridică în contracte cu o valoare mai mică a însemnat practic, pe lângă nesocotirea disp. art. 23 și încălcarea disp. art. 35 - 38 și art. 56 din OUG 34/2006 de către inculpatul Ciurel Dan-Laurențiu întrucât fiind vorba de un contract inclus în anexa 2 B, aceste dispoziții au devenit incidente în situația în care valoarea totală a contractului a depășit pragul de 420.000 euro.

În legătură cu întocmirea caietului de sarcini s-a constatat că acesta a vizat doar contractul primar iar publicarea anunțului de atribuire nu s-a făcut în nici un caz.

În plus, având în vedere că, pentru cele trei acte adiționale, privite drept veritabile contracte de achiziție publică în accepțiunea sintagmei prev. de art. 3 lit. f din OUG 34/2006, prin care s-a prelungit perioada contractuală cu mai mult de doi ani și s-a suplimentat valoarea contractului inițial de aprox. 6 ori, nu s-a parcurs nici un fel de procedură care să asigure concurența între operatorii economici cu efecte patrimoniale benefice pentru CER, se va reține în sarcina inculpatului Ciurel Dan-Laurențiu încălcarea scopului și principiilor OUG 34/2006, prevăzute în art. 2, disp. art. 2 alin. 2 din HG 925/2006 și art. 1 din Ordinul nr. 612/2006 al MEC unde se prevede obligativitatea organizării unei proceduri de achiziții publice.

Așa cum s-a menționat mai sus, natura și valoarea contractelor sunt elementele față de care se stabilește nivelul de incidență a reglementării achizițiilor publice.

În plus, trebuie precizat că disp. art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006 privind normele de aplicare a prevederilor OUG 34/2006 se arată următoarele:

„(1) În procesul de aplicare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, orice situație pentru care nu există o reglementare explicită se interpretează prin prisma principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din ordonanța de urgență. (s.n. nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea, eficiența utilizării fondurilor publice, asumarea răspunderii);

(2) În cazul contractelor a căror atribuire nu intră sub incidența prevederilor ordonanței de urgență, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta

nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului”.

Prin urmare, ori de câte ori un contract de achiziție publică este exceptat în parte sau în tot de la aplicabilitatea dispozițiilor privind achizițiile publice, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului.

Cu alte cuvinte contractele de asistență juridică, veritabile contracte de achiziție publică, încheiate de directorul CER cu nerespectarea obligațiilor arătate în disp. art. 2 alin. 2 din HG 925/2006, sau cu nerespectarea altor dispoziții legale, dacă au produs o pagubă ori o vătămare a intereselor unei persoane fizice sau juridice, reprezintă acte îndeplinite în mod defectuos în exercitarea atribuțiilor de serviciu și atrag răspunderea penală conform disp. art. 297 C.p., în condițiile în care sunt săvârșite cu intenție directă sau indirectă.

Trebuie avut în vedere că infracțiunea prev. de art. 297 este o infracțiune de rezultat ce trebuie să se prezinte sub forma unei pagube ori a unei vătămări a intereselor unei persoane fizice sau juridice.

Ori de câte ori se încalcă obligațiile de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului, se va produce automat și rezultatul cerut de norma de incriminare anume, o vătămare a acestor drepturilor și interese cu statut constituțional.

În consecință, prin încheierea și executarea celor trei acte adiționale așa cum au fost caracterizate mai sus, prin atribuirea lor în mod direct către SCA „Șova și Asociații” fără nici un fel de procedură concurențială s-au încălcat în mod vădit disp. art. 2 și 19 din OUG 195/2002 și art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006.

Art. 19 din OUG 34/2006: *„Autoritatea contractantă are dreptul de a achiziționa direct produse, servicii sau lucrări, în măsura în care valoarea achiziției, estimată conform prevederilor secțiunii a 2-a a prezentului capitol, nu depășește echivalentul în lei a 5.000 euro (s.n. 10.000 euro după septembrie 2007) pentru fiecare achiziție de produse, serviciu sau lucrare”.*

Conform statutului CER la art. 19 alin. 14 se prevede: *„Consiliul de administrație poate delega, prin regulamentul de organizare și funcționare, o parte din atribuțiile sale directorului general al Complexului Energetic Rovinari - S.A. și poate recurge, de asemenea, la experți pentru soluționarea anumitor probleme”.*

Prin hotărârea nr. (...) /30.11.2007 a Consiliului de Administrație al CER s-a aprobat nota nr. (...) /26.11.2007 privind delegarea competenței directorului general de a încheia contracte de achiziții publice până la anumite limite valorice în limita reglementărilor în vigoare. În respectiva notă s-a solicitat CA printre altele să delege către directorul general competența de a achiziționa direct produse/servicii și lucrări care nu depășesc 10.000 euro fără TVA.

Așa cum s-a arătat toate actele adiționale încheiate de inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan cu SCA „Șova și Asociații” sunt achiziții directe astfel încât în raport de încheierea actele adiționale nr. 2 și 3 au o valoare mult peste cea prevăzută în hotărârea CA acesta și-a încălcat și atribuțiile de serviciu menționate în contractul de mandat nr. (...) /21.12.2007 la punctul 4.2.5.

Dispozițiile art. 19 din OUG 34/2006 au aplicabilitatea proprie fiind incidente în legătură cu orice tip de achiziții, inclusiv cele prevăzute de anexa 2 B, dispozițiile art. 19 fiind ele însele excepții de la aplicabilitatea OUG 34/2006.

În regulamentul de organizare și funcționare al CER, la capitolul privind delegările de competență acordate directorului general de către Consiliul de Administrație, se prevede că: „*directorul general semnează în numele societății contracte care se derulează pe o perioadă de cel mult un an*”.

Cu privire la perioada contractuală se constată că inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a mai îndeplinit un act defectuos în raport de cele trei acte adiționale în sensul în care, în data de 19 decembrie 2007 a semnat actul adițional nr. 2 la contractul nr. (...) /2007 prin care s-a prelungit perioada contractuală pentru tot anul 2008 (în total 21 luni) și în data de 22 decembrie 2008 a semnat actul adițional nr. 3 la contractul nr. (...) /2007 prin care s-a prelungit perioada contractuală pentru tot anul 2009 (în total 33 luni), încălcând astfel atribuțiile de serviciu prin care era abilitat să semneze contracte care se derulează pe o perioadă de cel mult un an, atribuții prevăzute în Statutul CER la art. 20 lit. B alin. 2 lit. g, și reluate în Regulamentul de organizare și funcționare al CER derivând din delegările de competență acordate directorului general de către Consiliul de Administrație, atribuții prevăzute și în contractul de mandat al inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan, nr. (...) /21.12.2007.

La nivelul conducerii CER a existat în perioada noiembrie 2006 – martie 2007 o preocupare pentru respectarea normelor incidente privind achizițiile publice cu prilejul derulării procedurii finalizate în data de 21.03.2007 odată cu semnarea contractului.

Cu toate acestea, semnarea contractului nr. (...) /21.03.2007, având alt obiect, mai extins, contrar notelor de fundamentare și fișei de date a achiziției reprezintă un act defectuos în sensul că a angajat în sarcina CER cheltuieli corespunzătoare obiectului extins, deși în raport de acestea nu a existat la

momentul respectiv și nici ulterior vreo notă de fundamentare sau alt temei care să justifice legalitatea și necesitatea angajamentului.

În baza contractului nr. (...) / 21.03.2007, inclusiv în legătură cu obiectul extins al acestuia toate plățile s-au făcut pe timpului cât inculpatul Ciurel Laurențiu Dan a fost director general.

În anul 2007 s-a efectuat o singură plată corespunzătoare facturii nr. (...) / 19.06.2007 (nesemnată de inculpatul Ciurel-Laurențiu Dan) pentru activități juridice corespunzătoare obiectului extins în cuantum de 2913,12 lei (16 h x 182,07 lei) efectuate în luna mai 2007, restul plăților făcându-se în anii 2008 și 2009.

Conform disp. art. 5 alin. 3 din HG 925/2006: „*Nota justificativă se aprobă de conducătorul autorității contractante, conform atribuțiilor legale ce îi revin, cu avizul compartimentului juridic, și constituie un înscris esențial al dosarului achiziției publice*”.

Lipsa notei justificative sau a oricărui înscris prin care să se învedereze și bineînțeles prin care să justifice încheierea contractului în sensul celor arătate, translatează conduita directorului general din una neeconomică, ineficientă și neoportuna într-o conduită ce nesocotește caracteristica regularității achiziției. Trebuie precizat că în ambele cazuri avem de a face cu o conduită nelegală, distincția făcându-se doar la nivelul gravității respectivei conduitei, cea din urma fiind cu siguranță mai gravă.

Este evident că atât încheierea contractului nr. (...) / 2007 cât și încheierea actelor adiționale în ceea ce privește obiectul extins precum și plățile aferente s-au făcut fără nici un temei legal.

Potrivit art. 5 din OG 119/2000 „*Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public*”.

În cuprinsul OG 119/2000 termenii relevanți sunt definiți astfel:

- economicitate - minimizarea costului resurselor alocate pentru atingerea rezultatelor estimate ale unei activități, cu menținerea calității corespunzătoare a acestor rezultate;
- eficacitate - gradul de îndeplinire a obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și raportul dintre efectul proiectat și rezultatul efectiv al activității respective;
- eficiență - maximizarea rezultatelor unei activități în relație cu resursele utilizate;
- legalitate - caracteristica unei operațiuni de a respecta toate prevederile legale care îi sunt aplicabile, în vigoare la data efectuării acesteia;

- operațiune - orice acțiune cu efect financiar pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, indiferent de natura acesteia;
- regularitate - caracteristica unei operațiuni de a respecta sub toate aspectele ansamblul principiilor și regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicabile categoriei de operațiuni din care face parte;
- oportunitate - caracteristica unei operațiuni de a servi în mod adecvat, în circumstanțe date.

Mai întâi, trebuie precizat că, CER a decontat în baza contractului primar și a celor trei acte adiționale, suma de 2.053.649 lei, echivalentul sumei de 433.041 euro, la un curs de 3,9852, valabil la 31.12.2008 (peste limita de 420.000 euro). Din această sumă, aproape jumătate, 961.084,43 lei a fost decontată pentru servicii juridice fără nici o legătură cu proiectul de desulfurare.

Astfel, pe întreaga perioadă a derulării contractului, cu o frecvență lunară, așa cum rezultă din notele de onorarii întocmite de SCA „Șova și Asociații”, s-au efectuat plăți pentru servicii juridice, precum:

- redactare opinie legală privind ilegalitatea declanșării grevei generale în cadrul CER (serviciu prestat de 4 avocați, în data de 22.05.2007, total 16 ore)
- discuții cu conducerea CER pe marginea Contractului colectiv de muncă (serviciu prestat de 4 avocați, în data de 05.06.2007, 16 ore),
- redactare concluzii scrise în dosarul nr. (...) /2007 al Judecătoriei Miercurea Ciuc având ca obiect plângere împotriva ordonanței procurorului, pregătire nota de probatorii, (serviciu prestat de 3 avocați în datele de 11, 16, 18 și 22 ianuarie 2008, 3x24 ore)

Acest tip de servicii de asistență juridică, în sensul că sunt străine proiectului de desulfurare, sunt enumerate doar cu titlu exemplificativ, în realitate ele reprezentând jumătate din activitățile SCA „Șova și Asociații” în raport cu CER.

În cadrul CER era organizat la vremea respectivă, un Birou Juridic aflat în subordinea directorului general. Principalul obiect de activitate al acestui departament îl constituia reprezentarea și susținerea intereselor CER în fața instanțelor judecătorești, organelor de urmărire penală, notariatelor de stat, precum și în raporturile cu persoanele fizice și juridice. În anii 2007 și 2008, Biroul Juridic a funcționat cu câte 8 posturi de consilier juridic iar în anul 2009 cu 13 posturi de consilier juridic. Departamentul juridic a reprezentat CER în fața instanțelor judecătorești în 116 cauze în anul 2007, în 80 de cauze în anul 2008 și în 213 cauze în anul 2009, în total 409 cauze în perioada 2007-2009. Cheltuielile totale de natură salarială în această perioadă ale Biroului Juridic au fost de cca. 1.544.000 lei.

În comparație cu cele arătate mai sus trebuie menționat că, în baza contractului primar și a actelor adiționale, SCA „Șova și Asociații” a reprezentat

CER în fața instanțelor judecătorești în 13 cauze în perioada martie 2007-2009. La acestea se mai adaugă consultanța relativă la proiectul de desulfurare. Cheltuielile totale efectuate de CER ca beneficiar al asistenței juridice acordate de SCA „Șova și Asociații” au fost de 2.053.649 lei, din care, aproximativ jumătate, adică cca. 1 mil. lei a fost plătit pentru reprezentarea în cele 13 dosare.

Din analiza comparativă a datelor prezentate, fără o analiză a costului pe dosar și ținând cont totodată de natura, obiectul și complexitatea cauzelor în care fost implicat CER, în principiu fără deosebiri esențiale și fără vreo complexitate anume (în funcție de cine a susținut interesele CER), se poate desprinde ușor concluzia că entitatea publică a angajat cheltuieli total nejustificate prin plățile efectuate către SCA „Șova și Asociații”.

În exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de director (manager) Ciurel Dan-Laurențiu avea, conform disp. art. 3 din OG 119/1999, obligația de a proteja fondurile publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei. Este evident că, directorul general nu numai că a nesocotit aceste dispoziții ci și că acesta a fost cel care în mod direct a cauzat respectivul prejudiciu.

Pentru a întări această concluzie trebuie menționat faptul că, în toată această perioadă, la nivelul conducerii CER sau al oricărui compartiment nu a apărut vreodată necesitatea contractării vreunui serviciu de asistență juridică în legătură cu activitățile juridice prevăzute în obiectul extins al contractului.

S-au nesocotit astfel de către directorul general și disp. art. 3 și 5 din OG 119/1999, operațiunea de alocare a fondurilor publice încălcând în mod vădit caracteristicile de oportunitate, economicitate și eficiență.

Prin urmare, în legătură cu sumele alocate de CER în virtutea contractului pentru alte servicii juridice decât cele necesare contractului de desulfurare nu s-a relevat absolut nici un indiciu pentru critica afirmației că, acestea s-ar fi putut efectua în condiții similare de Biroul Juridic din cadrul CER.

Practic singurele sume decontate legal sunt cele aferente contractului nr. (...)/2007 din perioada aprilie – august pentru servicii juridice destinate procesului de desulfurare, până la semnarea primului act adițional cu încălcarea dispozițiilor legale arătate, împrejurare ce a afectat și sumele decontate ulterior pentru servicii juridice destinate procesului de desulfurare.

Fiind vorba de o infracțiune de rezultat, consumarea acesteia s-a produs în momentul efectuării plății.

În concret, în temeiul contractului încheiat se parcurgeau următoarele etape:

- un avocat sau mai mulți din cadrul SCA „Șova și Asociații” presta/u anumite activități specifice obiectului contractului printre care: formulare acțiune introductivă, formulare întâmpinare, studiere dosar,

studiere materiale juridice, reprezentare la termene, discuții cu conducerea CER, etc,

- se întocmea de către SCA „Șova și Asociații” lunar o notă de onorarii semnată de Șova Dan Coman, în care erau enumerate și descrise toate activitățile efectuate de acești avocați, cu indicarea datei și orelor necesare efectuării lor.
- notele de onorarii se înaintau conducerii CER spre aprobare împreună cu factura aferentă
- persoanele responsabile din cadrul CER atestau realitatea prestațiilor, inclusiv inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan după care se decontau facturile.
- în perioada octombrie 2007 – decembrie 2008 inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a semnat și avizat din partea CER facturile și notele de onorarii în executarea actele adiționale nr. 1 și nr. 2.

Martorul (...) a afirmat că în luna ianuarie 2009 a fost numit director general al CER în locul inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan și imediat a reziliat contractul de asistență juridică încheiat de CER cu SCA „Șova și Asociații”. Motivul pentru care a făcut acest lucru a fost clar exprimat în sensul că a considerat că nu sunt necesare serviciile juridice întrucât la nivelul CER exista un serviciu juridic cu circa 10 juriști.

De asemenea (...) a afirmat că avea cunoștință pe perioada derulării contractului încheiat între CER și casa de avocatură ca la nivelul mai multor direcții de specialitate existau nemulțumiri în legătură cu încheierea contractului respectiv motivat de faptul că juriștii CER ar fi putut să reprezinte mult mai bine interesele societății.

În plus, (...) a afirmat faptul că după rezilierea contractului cu casa de avocatură, juriștii CER au asigurat cu succes reprezentarea instituției la încheierea contractului de finanțare a instalației de desulfurare.

Trebuie precizat faptul că în luna anterioară, pe data de 22 decembrie 2008, inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan tocmai semnase al treilea act adițional prin care se prelungise perioada contractuală cu încă un an.

(...)

1.1.e. Încadrare juridică

În drept, faptele inculpatului **Ciurel Laurențiu-Dan** care, în calitate de director general al CER, având aceeași rezoluție infracțională, a încheiat cu SCA „Șova și Asociații” în data de 03.09.2007 actul adițional nr. 1 la contractul nr. (...)/21.03.2007, în data de 19.12.2007 actul adițional nr. 2 la același contract și în data de 22.12.2008 actul adițional nr. 3 la același contract și în perioada octombrie 2007 – decembrie 2008 a semnat și avizat din partea CER facturile și notele de onorarii în executarea actele adiționale nr. 1 și nr. 2, cu încălcarea dispozițiilor art. 2, 19, 23, 25, 28, 35 – 38, 56 din OUG 34/2006, art. 2 alin. 1 și

2 din HG 925/2006, art. 1 din Ordinul MEC 612/2006, art. 3 și 5 din OG 119/1999, statului CER prevăzut de HG 103/2004, Regulamentului de Organizare și Funcționare al CER și contractului de mandat nr. (...)/21.12.2007, în condițiile expuse mai sus în Secțiunea I. 1 din expositivul prezentului rechizitoriu, conduită care a condus la vătămarea intereselor legale ale CER și a produs o pagubă CER în cuantum de 1.665.717,41 lei corespunzător sumelor plătite nelegal și corelativ obținerii de foloase necuvenite către SCA „Șova și Asociații”, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă continuată (trei acte materiale) prev. de:

- art. 35 alin. 1 C.p., rap. la art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.,

Subtitlul I.2. Încheierea de către inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan cu complicitatea inculpatului Șova Dan Coman a contractului de asistență juridică nr. (...)/14.02.2008.

Încheierea de către inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a tranzacției dintre CER și ICM în cadrul dosarului nr. (...)/2007 al Tribunalului Gorj.

Având în vedere corespondența dintre cele două acte juridice, acestea vor fi tratate împreună atât în privința laturii obiective cât și a laturii subiective.

În fapt

I.2.a. Istoricul creanței deținute de SC Închiderea și Conservarea Minelor (ICM) asupra C.E. Rovinari și C.E. Turceni

Prin HG nr. 1211/1990 s-a înființat Regia Autonomă a Lignitului (RAL) din România, care s-a divizat în Regia Autonomă a Lignitului Oltenia (RALO) și Regia Autonomă a Cărbunelui Ploiești prin HG 58/1995. Prin HG 576/1997 s-a înființat Compania Națională a Lignitului Oltenia - S.A. (CNLO), prin reorganizarea RALO.

Prin HG 103/2004 s-au înființat Societatea Comercială "Complexul Energetic Rovinari" - S.A. (CER), Societatea Comercială "Complexul Energetic Turceni" - S.A. (CET) și Societatea Comercială "Complexul Energetic Craiova" - S.A., prin reorganizarea Societății Comerciale de Producere a Energiei Electrice și Termice "Termoelectrica" - S.A. și a CNLO.

Conform disp. art. 7 din HG 103/2004: „Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri denumirea Companiei Naționale a Lignitului "Oltenia" - S.A. Târgu Jiu se modifică în Societatea Comercială pentru Închiderea-Conservarea Minelor - S.A. Târgu Jiu” (ICM).

Conform HG 103/2004, capitalul social al CER se constituie din capitalul social al Societății Comerciale "Electrocentrale Rovinari" - S.A. și o parte din capitalul social al CNLO, respectiv capitalul social aferent exploatării miniere Rovinari, în baza bilanțului contabil întocmit la data de 31 decembrie 2003.

Capitalul social al CET se constituie din capitalul social al Societății Comerciale "Electrocentrale Turceni" - S.A. și o parte din capitalul social al CNLO, respectiv capitalul social aferent exploatării miniere Jilțu și minei Drăgotești, în baza bilanțului contabil întocmit la data de 31 decembrie 2003.

Conform art. 7 din HG 103/2004, ICM are ca obiect principal de activitate încasarea creanțelor și plata datoriilor preluate de la exploatarea miniere și subunitățile care au fuzionat cu centralele de producere a energiei electrice și termice în condițiile art. 1 alin. (1), precum și închiderea minelor nerentabile pentru lichidarea pierderilor, cu propuneri de privatizare pentru acele active ce pot fi valorificate în condițiile legii, având ca efect scutirea de penalități și datorii în condițiile Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, cu modificările și completările ulterioare.

Conform disp. art. 7 alin. 5 din HG 103/2004, datoriile societăților comerciale prevăzute la art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (1), (printre care CER și CET) care fuzionează cu entitățile din cadrul Companiei Naționale a Lignitului "Oltenia" - S.A. Târgu Jiu în condițiile prezentei hotărâri, se sting reciproc. În acel moment, Societatea Comercială de Producere a Energiei Electrice și Termice "Termoelectrica" - S.A. și Compania Națională a Lignitului "Oltenia" - S.A. Târgu Jiu, societăți care au fost reorganizat prin HG 103/2004, aveau datorii reciproce.

În art. 12 se mai menționa că predarea-preluarea activului și pasivului aferente capitalului social vărsat se face pe bază de protocol de predare-preluare încheiat în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri. Astfel, la data de 17 iunie 2004 s-a încheiat protocolul de predare-preluare dintre CNLO (în realitate este vorba de ICM, întrucât denumirea de CNLO s-a modificat în ICM) și CER.

La punctul 5 din protocol se arată faptul că suma de 82.139.822 RON, sumă care a rămas în urma compensării obligațiilor reciproce, reprezintă aportul de capital al ICM la totalul capitalului social al CER.

Prin emiterea actului normativ se urmărea printre altele și degrevarea noilor societăți de aceste datorii istorice, în acord cu strategia de accelerare a așagerii de investiții și privatizării în sectorul de producere a energiei termoelectrice.

Întrucât s-a constatat că atât CER, cât și CET, în urma încheierii protocoalelor de predare preluare au rămas în continuare cu datorii față de ICM, s-au inițiat la nivelul Ministerului Economiei și Comerțului (MEC), demersuri în vederea găsirii unei soluții în acest sens.

S-a întocmit la nivelul MEC nota privind participarea ICM cu aport de capital la societățile înființate prin HG 103/2004. În cuprinsul notei se arată că în urma înființării societăților prin HG 103/2004, a rezultat un dezechilibru între

activ și pasiv în sensul că activul a fost mai mare în cazul societăților înființate (printre care CER și CET). Cu alte cuvinte, CET și CER prezenta un deficit de capital (datorii) față de ICM.

În aceeași notă se arată că pentru realizarea obiectivelor avute în vedere la adoptarea HG 103/2004, respectiv privatizarea, atragerea de investiții și eficientizarea activității în domeniul extragerii și comercializării lignitului se impune transformarea acestor datorii în aport de capital al ICM la societățile nou înființate.

Ulterior, MEC a inițiat un proiect legislativ în acest sens, devenit ulterior legea 243/2005.

Art. 2 alin. 1 al legii 243/2005 prevede următoarele: „*Se împuternicește Ministerul Economiei și Comerțului prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, să mandateze reprezentanții statului în adunările generale ale acționarilor să procedeze la aplicarea prevederilor art. 1 și să aprobe majorarea capitalului social al Societății Naționale a Lignitului "Oltenia" - S.A., Societății Comerciale "Complexul Energetic Rovinari" - S.A., Societății Comerciale "Complexul Energetic Turceni" - S.A., Societății Comerciale "Complexul Energetic Craiova" - S.A., emiterea de acțiuni noi și liberarea acestora prin compensarea unor creanțe certe, lichide și exigibile ale Societății Comerciale pentru Închiderea - Conservarea Minelor - S.A. asupra societăților comerciale*”.

Creanțele certe, lichide și exigibile ale Societății Comerciale pentru Închiderea - Conservarea Minelor - S.A. asupra Societății Naționale a Lignitului "Oltenia" - S.A. și complexurilor energetice au fost cele înregistrate la data de 30 iunie 2005, în cazul CER suma de 82.139.822 lei.

Așa cum se menționează în expunerea de motive a proiectului legii, la nivelul MEC exista temerea că respectivele datorii „*grevează și totodată se reflectă în situația economico-financiară a complexurilor energetice, ceea ce generează o pierdere substanțială care poate duce la falimentul acestor complexuri*”.

Cu alte cuvinte, Legea nr. 243/2005 a fost adoptată și promulgată tocmai pentru a împiedica plata efectivă a acestor datorii, care din perspectiva MEC putea conduce chiar la falimentul acestor societăți, rezultat bineînțeles nedorit.

Pentru a evita acest lucru s-a creat un mecanism la nivel de lege prin emiterea de acțiuni noi și liberarea acestora prin compensarea creanțelor ICM asupra CER.

Este evident astfel că suma de 82.139.822 lei reprezenta un deficit de capital, nu o datorie corelativă vreunei livrări sau prestații de orice natură a ICM.

Cuantificarea acestei sume a rezultat în urma protocolului de preluare - preluare încheiat de CER cu CNLO (ICM) ca urmare a fuziunii. Elementele de activ ale CER au fost mai mari decât elementele de pasiv (cu suma respectivă). Această diferență este urmarea dezechilibrului între activul (mai mare) și pasivul (mai mic) predate de CNLO adică de ICM, aferentă exploatării miniere Rovinari. Adică, CER în urma fuziunii a primit mai mult, respectiv, active imobilizate care nu aveau corespondent în pasiv. Întrucât, din considerente de ordin pur contabil și economico-financiar, societatea nu putea să funcționeze cu un bilanț dezechilibrat, respectiva suma a fost evidențiată ca datorie față de ICM, urmând ca ulterior să fie transformată în aport de capital social la CER.

După apariția legii 243/2005, la nivelul MEC s-au demarat procedurile pentru punerea în aplicare a dispozițiilor acesteia.

Mai întâi, s-a emis ordinul MEC nr. 481/24.08.2005 prin care reprezentanții MEC în Adunarea Generală a Acționarilor (AGA) la CER trebuia să hotărască potrivit legii majorarea capitalului social al CER cu valoarea de 82.139.821,99 lei aferentă unui număr de 8.213.982 acțiuni nominative noi (valoare nominală de 10 lei), liberate ca urmare a compensării creanțelor certe, lichide și exigibile ale ICM asupra CER. În ordinul ministrului se mai arăta că întreaga responsabilitate a efectuării procedurii, precum și a respectării prevederilor legii 243/2005 și celorlalte acte normative, revine conducerilor executive și a consiliilor de administrație ale CER și ICM.

În mod identic s-a procedat și în cazul CET, însă după mai bine de 1 an de zile, și astfel s-a emis ordinul MEC nr. 721/20.10.2006 prin care reprezentanții MEC în Adunarea Generală a Acționarilor (AGA) la CET trebuia să hotărască potrivit legii majorarea capitalului social al CET cu valoarea de 69.520.555,72 lei aferentă unui număr de 6.952.055 acțiuni nominative noi (valoare nominală de 10 lei), liberate ca urmare a compensării creanțelor certe, lichide și exigibile ale ICM asupra CET. În ordinul ministrului se mai arăta că întreaga responsabilitate a efectuării procedurii, precum și a respectării prevederilor legii 243/2005 și celorlalte acte normative, revine conducerii executive și a Consiliului de administrație al CET.

Prin hotărârea nr. 1/30.08.2005, Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor a CER a hotărât majorarea capitalului social așa cum fusese mandatată prin ordinului ministrului.

Conform disp. art. 219 din legea 31/1990 „Hotărârea adunării generale privind majorarea capitalului social produce efecte numai în măsura în care este adusă la îndeplinire în termen de un an de la data adoptării”.

Prin încheierea nr. 27391/30.09.2005 a judecătorului delegat la ORC Gorj, s-a admis cererea privind înscrierea hotărârii privind majorarea capitalului social a CER, prin emiterea de acțiuni către ICM.

După acest moment, CER mai trebuia să încheie un act adițional de modificare a statutului și să îl înregistreze la ORC Gorj. Ulterior, conform legii 243/2005, ICM urma să transfere către MEC cele 8.213.982 acțiuni nominative noi în vederea valorificării.

Prin ordinul ministrului MEC nr. 36/25.01.2006, au fost mandatați reprezentanții statului la ICM pentru transferarea către MEC a acțiunilor primite de la CER.

În luna iunie 2006, ca efect al legii 247/2005, Fondul Proprietatea a devenit acționar la CER. Procedura de înregistrare la ORC a noului acționar (Fondul Proprietatea) a durat până luna noiembrie 2006.

Așa cum rezultă din adresele aflate la dosarul cauzei, conducerea CER a purtat o corespondență cu MEC prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie (OPSPI) în legătură cu procedura stabilită de legea 243/2005.

Conform art. 1 din OUG 101/2006, privind reorganizarea Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS) prin comasarea prin absorbție cu Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, „Începând cu data de 1 ianuarie 2007 Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului se reorganizează prin comasarea prin absorbție cu Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, denumit în continuare O.P.S.P.I., instituție care se desființează”. Practic, începând cu anul 2007, noul for tutelar al CER devine AVAS.

Prin sentința nr. 1053 din data de 22.12.2006, pronunțată de Tribunalul Gorj în dosarul nr. 86/F/2006, s-au dispus printre altele, deschiderea procedurii de faliment a ICM, dizolvarea ICM și ridicarea dreptului de administrare. De asemenea, s-a stabilit un onorariu în favoarea lichidatorului judiciar (...) de 10 % din sumele obținute în contul de lichidare.

Începând cu luna mai 2007, între CER și ICM s-a purtat o corespondență relativ la majorarea capitalului social conform legii 243/2007.

Cu toate acestea, CER și ICM în urma întâlnirilor avute la care au participat și reprezentanți AVAS nu au ajuns la un consens în privința respectivei creanțe.

La data de 15.10.2007, AVAS a solicitat judecătorului sindic aplicarea integrală a dispozițiilor legii 243/2005 în cadrul dosarului de insolvență al ICM. Prin sentința nr. 1313/30.11.2007 instanța a respins ca neîntemeiată cererea AVAS. Deși AVAS a formulat recurs împotriva sentinței, ICM prin lichidator (...), apreciind că legea 243/2005 nu mai poate fi aplicabilă în procedura

insolvenței a formulat acțiune în instanța de drept comun pentru recuperarea creanței.

I.2.b. Acțiunea în pretenții introdusă de ICM împotriva CER

În data de 10.12.2007, Societatea Comercială pentru Închiderea și Conservarea Minelor SA (în continuare ICM), prin reprezentant legal, lichidator (...) SPRL Craiova (în continuare (...)) reprezentată de asociat-coordonator (...) și reprezentată convențional de Cabinet de Avocat „(...)” și SCA „(...)” a formulat acțiune împotriva CER prin care solicita ca acesta să-i plătească suma de 82.139.822 lei reprezentând contravaloarea activelor cedate și suma de 22.596.665 lei reprezentând diferența în plus la zi conform indicelui de inflație. Acțiunea a făcut obiectul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj.

La aceea vreme, (...) era bonifiată cu nu mai puțin de 10 % din totalul creanțelor pe care le recupera în cadrul dosarului de insolvență al ICM. În cazul unui succes în acest dosar, (...) beneficia automat de suma de peste 8,2 milioane lei prin reținerea acesteia din creanța ce urma să fie plătită.

Prin urmare, este lesne de înțeles care au fost intențiile lichidatorului în promovarea acțiunii. Mai mult, prin hotărârea adunării generale a creditorilor ICM din data de 27.12.2007, (...) a fost infirmat ca lichidator al ICM, solicitându-se judecătorului sindic numirea unui alt lichidator și anume (...) SPRL cu un onorariu negociat de 0,98 % din sumele obținute în contul de lichidare.

În acest litigiu, lichidatorul avea tot interesul să încheie o tranzacție și să nu supună diferendul controlului judecătoresc pe fond existând posibilitatea respingerii acțiunii. Interesul lichidatorului se raporta la procentul de 10 % din suma ce urma să fie tranzacționată.

Acțiunea de chemare în judecată este halucinantă în privința motivării în fapt și drept. Se menționează în acest sens că întrucât pârâta (CER) cu intenție se sustrage de la respectarea obligației asumate de a face, aceasta se schimbă în dezvăunări adică în daune compensatorii reprezentând contravaloarea activelor cedate și suportarea inflației. În continuare se arată că, debitul principal rezultă din aplicarea principiului echității, iar suma reprezentând actualizarea conform indicelui inflației se justifică în temeiul faptului că ICM a fost lipsită de un activ important și în baza jurisprudenței CEDO.

I.2.c. Încheierea contractului de asistență juridică și a tranzacției și elementele din care rezultă caracterul nelegal al acestora

În data de 14.02.2008 CER a încheiat cu SCA „Șova și Asociații” contractul de asistență juridică nr. (...)/2008. Obiectul contractului l-a constituit realizarea, pe calea reprezentării în cadrul acțiunii judecătorești declanșată de

SC ICM prin (...), a unei înțelegeri cu creditorul ICM prin care datoria CER în cuantum de 82.139.822 lei urma să fie achitată într-un termen rezonabil (minim 3 ani).

Cu privire la onorariul aferent contractului s-a precizat că, în ipoteza obținerii rezultatului, respectiv eşalonarea datoriei pe minim 3 ani, CER va achita un onorariu de succes reprezentând 1% din valoarea creanței ICM asupra CER. Din partea CER contractul este semnat de Ciurel Laurențiu-Dan și (...), iar din partea SCA „Șova și Asociații” de către Șova Dan-Coman.

După cinci zile, în data de 19.02.2007, între CER și ICM s-a încheiat tranzacția relativ la obiectul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj, tranzacție prin care CER s-a obligat să achite către ICM suma totală de 82.139.822 lei în termen de cinci ani.

După redactarea în data de 03.03.2007 a hotărârii de expedient pronunțată în data de 25.02.2007, prin OP nr. 1302/01.04.2008 și nr. (...)/30.05.2008 CER a plătit în contul societății de avocați suma totală de 1.071.336,80 lei (inclusiv TVA).

Conform dispozițiilor art. 271 C.p.c. de la acea vreme „Părțile se pot înfățișa oricând în cursul judecății, chiar fără să fi fost citate, pentru a cere să se dea hotărâre care să consfințească învoiala lor”.

În doctrină se considera la vremea respectivă că tranzacția este învoiala sau contractul judiciar al părților, în scopul de a pune capăt unui proces existent, prin care ele își fac concesii reciproce, renunțând la anumite drepturi ori stipulând pretenții noi.

În ceea ce privește limitele unei tranzacții se cunoaște faptul că nu se poate încheia o tranzacție cu privire la drepturi de care părțile nu pot să dispună potrivit legii sau cu privire la capacitatea sau starea civilă a persoanelor.

Obiectul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj era cunoscut generic sub denumirea de „pretenții”, însă cauza acestor pretenții făcea ca asupra obiectului acestui dosar să nu se poată tranzacționa în nici un fel pe cale judiciară. Interdicția de a tranzacționa asupra litigiului se întindea și asupra Adunării Generale a Acționarilor și a Consiliului de Administrație a CER și cu atât mai mult asupra directorului general Ciurel Laurențiu-Dan care nu a avut mandat special în vederea încheierii respectivei tranzacții.

Așa cum se va demonstra mai jos, atât încheierea tranzacției cât și a contractului de asistență juridică încheiat în acest scop reprezintă acte de încălcare directă a dispozițiilor legale în materie și de nesocotire majoră a atribuțiilor de serviciu a inculpatului Ciurel Laurențiu Dan.

Fără a putea să speculăm asupra soluției care ar fi fost pronunțată de instanță în lipsa încheierii tranzacției, urmează să se facă următoarele precizări:

Mai întâi, trebuie arătat că față de CER nu mai subzista nici o obligație, în momentul în care prin hotărârea nr. 1/30.08.2005, Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor a CER a hotărât majorarea capitalului social și liberarea de acțiuni către ICM așa cum fusese mandatată prin ordinul ministrului și în baza legii 243/2005. Continuarea procedurii privind modificarea statutului și modificarea registrului acționarilor nu mai ținea exclusiv de CER, ci era dependentă și de concursul altor factori.

De asemenea, în legătură cu debitul principal, trebuie menționat că acesta era doar scriptic, fără vreo cauză comercială și provenea din diferența dintre activul mai mare și pasivul mai mic aferent exploatarea miniere Rovinari, parte a ICM.

Conform HG 103/2004, ICM avea obligația încasării creanțelor și plata datoriilor preluate de la exploatarea miniere și subunitățile care au fuzionat cu centralele de producere a energiei electrice și termice. Exploatarea minieră Rovinari nu avea această creanță față de Societatea Comercială "Electrocentrale Rovinari" - S.A.

Justificarea actualizării sumei cu rata inflației în sensul că ICM a fost lipsită de un „activ important” (active immobilizate și stocuri cedate) nu are nici un fel de suport întrucât ICM nu a desfășurat activitate de producție.

În pofida prevederilor exprese și explicite ale legii 243/2005, Ciurel Laurențiu-Dan în calitate de director general al CER, a semnat tranzacția prin care CER s-a angajat să plătească efectiv valoarea creanței către ICM.

Faptul că judecătorul sindic a respins aplicabilitatea dispozițiilor legii nr. 243/2005 în cadrul procedurii de insolvență a ICM nu înseamnă că legea în sine a rămas fără aplicabilitate, doar și pentru simplul motiv că procedura insolvenței ar fi putut să înceteze. Mai mult, soluția instanței nu era la acea dată irevocabilă, AVAS formulând recurs soluționat abia în data de 25.03.2008.

În legătură cu litigiul cu ICM, CER beneficia de asistență juridică din partea SCA „Șova și Asociații” în temeiul actului adițional nr. 2 la contractul nr. 10.319/2007, așa cum rezultă din notele de onorarii aferente acestor contracte.

După momentul intentării acțiunii, (...) în perioada decembrie 2007 – februarie 2008, inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a purtat discuții cu numitul Șova Dan-Coman pe marginea litigiului și a modalităților de soluționare.

Concluzia acestor discuții, subscrise bineînțeles raportului dintre client și avocat în temeiul actului adițional nr. 2, a fost că numitul Ciurel Laurențiu-Dan s-a arătat dispus să încheie o tranzacție cu ICM, fapt demonstrat de obiectul viitorului contract de asistență juridică încheiat.

În mod normal, devreme ce ICM și-a arătat tot timpul deschis interesul de a încheia o tranzacție cu privire la litigiul, fapt cunoscut de Ciurel Laurențiu-Dan, încheierea unei asemenea tranzacții era doar o chestiune pur formală.

Cursul firesc al lucrurilor era ca în virtutea contractului de asistență aflat în derulare, după acordul de principiu cu privire la tranzacție, CER să beneficieze în continuare de asistență juridică în litigiul cu ICM, inclusiv prin redactarea tranzacției.

Reprezentantul SCA „Șova și Asociații” Șova-Dan-Coman, prefigurând un folos prin încheierea unei eventuale tranzacții în acest dosar, s-a înțeles cu Ciurel Laurențiu-Dan în vederea încheierii unui contract distinct de asistență juridică în acest sens.

Astfel, s-a încheiat contractul nr. (...)/14.02.2008, având ca obiect realizarea pe calea reprezentării în cadrul acțiunii judecătorești declanșată de ICM prin lichidatorul (...), a unei înțelegeri cu acesta, prin care datoria să fie achitată într-un termen rezonabil (minim 3 ani), „astfel încât să nu fie blocată activitatea economică a CER”. În contract s-a stipulat și un onorariu de succes reprezentând 1 % din valoarea creanței ICM, plus TVA, CER plătind în temeiul acestui contract suma de 1.071.336,80 lei (inclusiv TVA).

Obiectul contractului de asistență juridică nr. (...)/14.02.2008 este prevăzut la art. 1 al acestuia: „1. Realizarea pe calea reprezentării în cadrul acțiunii judecătorești declanșate de ICM prin lichidatorul BNP a unei înțelegeri cu creditorul ICM prin care datoria Rovinari să fie achitată într-un termen rezonabil (de minim 3 ani), astfel încât să nu fie blocată activitatea economică a Rovinari. Părțile prezentului contract cunosc situația juridică a datoriei Rovinari, în sensul în care aceasta este o datorie neîndoielnică față de ICM. ICM se află în lichidare și lichidatorul a declanșat operațiuni de recuperare a creanței, pe rolul instanțelor judecătorești aflându-se următoarele dosare: .... (nu este menționat aici un număr de dosar). 1.2. Consilierul va reprezenta Rovinari în instanță și în eventualele negocieri cu ICM sau lichidatorul ICM în vederea obținerii rezultatului avut în vedere de client.”.

Argumentul invocat pentru încheierea acestui contract nu poate fi reținut, având în vedere că nu exista nicio dovadă referitoare la riscul iminent de obligare imediată la plata creanței, în condițiile în care în cuprinsul întâmpinării depuse de CER la instanță s-a susținut netemeinicia pretenției ICM. Având în vedere aceste împrejurări, este inexplicabilă schimbarea de optică a inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan în legătură cu recunoașterea debitului și acceptarea încheierii tranzacției așa cum rezultă din contractul de asistență juridică.

Deși cunoștea expres faptul că reclamantul este dispus oricând să încheie o tranzacție, nu se justifică în nici un fel angajarea de către directorul general a

unor resurse financiare considerabile (aprox. un milion lei), pentru a convinge practic creditorul să încheie o tranzacție, creditor care oricum luase această hotărâre cu mult înainte.

Dincolo de interesul exclusiv de ordin pecuniar al societății de avocatură pentru încheierea contractului de asistență juridică, nu se poate identifica în nici un fel interesul CER pentru încheierea acestui contract.

Din punct de vedere subiectiv se constată că înculpatul Ciurel Laurențiu-Dan, director general al CER și Șova Dan-Coman, avocat coordonator al societății de avocați, au acționat coordonat în privința încheierii contractului de asistență juridică în vederea încheierii tranzacției.

Între data încheierii contractului de asistență juridică în vederea încheierii tranzacției și data încheierii respectivei tranzacții a trecut o perioadă de doar 5 zile (14.02.2008 și 19.02.2008).

(...)

Prin urmare, se observă că atât Ciurel Laurențiu-Dan cât și Șova Dan-Coman cunoșteau nu numai faptul că oponentul din litigiul aflat pe rolul instanței este dispus să încheie o tranzacție condiții în care, încheierea ulterioară a contractului de asistență juridică în data de 14.02.2008 între CER reprezentată de Ciurel Laurențiu-Dan și societatea de avocați reprezentată de Șova Dan-Coman este prin el însuși nul absolut pentru cauză ilicită fiind un act grosolan de abuz în serviciu în persoana numitului Ciurel Laurențiu-Dan, respectiv complicitate la abuz în serviciu în persoana numitului Șova Dan-Coman.

Lecturarea obiectului contractului de asistență juridică conduce la ideea că societatea de avocați este împuternicită din acel moment de conducerea CER să întreprindă demersuri în vederea ajungerii la o înțelegere cu reclamantul (...).

Însă așa cum s-a arătat mai sus, înțelegerea fusese deja perfectată singurul motiv pentru încheierea contractului fiind obținerea de către societatea de avocați a unui comision de succes ce nu fusese prevăzut în contractul inițial ce era în derulare la vremea respectivă.

Practic, Ciurel Laurențiu-Dan și Șova Dan-Coman au acționat în conivență în legătură cu prejudicierea patrimoniului CER relativ la plata sumei de 1.071.336,80 lei decontată în baza contractului.

Din declarațiile juriștilor instituției a rezultat că niciodată directorul Ciurel Laurențiu-Dan nu a le-a solicitat vreun punct de vedere de natură juridică în legătură cu legalitatea și necesitatea încheierii contractului cu societatea de avocați sau a tranzacției.

În altă ordine de idei, așa cum s-a menționat mai sus, perspectiva încheierii unei tranzacții era incomparabil mai oneroasă din punct de vedere economic, decât perspectiva continuării litigiului. Acest lucru este evidențiat și

de faptul că ulterior, CER a solicitat reeșalonarea datoriei față de ICM pe 12 ani, întrucât s-a constatat că nu există fonduri pentru plata acesteia.

Sub aspect subiectiv se observă conivența infracțională a celor doi inculpați la încheierea contractului nr. (...) /14.02.2008 din succesiunea împrejurărilor de fapt cu relevanță, astfel:

Posibilitatea încheierii unei tranzacții ca modalitate de stingere a divergenței era cunoscută de mai mult timp de către părțile litigante.

Tratativatele în acest sens s-au derulat pe o perioadă lungă de timp începând cu a doua parte a anului 2007. Inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan s-a întâlnit în mai multe rânduri în acest timp cu reprezentantul ICM cunoscând astfel intenția acestuia de a încheia o tranzacție. (...)

În data de 10.12.2007 reclamantul ICM a intentat acțiunea împotriva pârâtului CER. Printre înscrisurile depuse odată cu cererea introductivă și comunicate CER s-a regăsit și o adresă înaintată către CER în data de 25.10.2007 prin care reclamantul ICM a solicitat o întâlnire cu reprezentanții CER: „*în scopul perfectării unei tranzacții pentru preîntâmpinarea unor situații litigioase în fața instanțelor judecătorești*”.

Prin urmare, este evident astfel că inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a cunoscut intenția reclamantului de a încheia o tranzacție relativ la pretenția respectivă chiar înainte de intentarea acțiunii.

Primul termen de judecată a fost stabilit în data de 28.01.2008. La acest termen inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan l-a împuternicit pe consilierul juridic al CER, (...) să ceară amânarea cauzei în vederea angajării unui apărător. Instanța a admis cererea și a stabilit termen în data de 11.02.2008.

În data de 06.02.2008, juriștii CER, sub semnătura inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan au formulat întâmpinare prin care au solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. În esență s-a arătat că CER nu recunoaște creanța. Relevantă sub acest aspect este motivarea CER în sensul că „*obligarea noastră la plata sumei solicitate de reclamantă ar însemna în realitate cumpărarea acestor părți de patrimoniu, ceea ce nu a avut în vedere legiuitorul la înființarea Complexurilor Energetice. Și chiar dacă ar fi vorba de cumpărare, aceasta nu se poate face decât de la acționari ...*”. La vremea respectivă, acționari ai CER erau AVAS și Fondul Proprietatea, acționari care nu au aprobat niciodată încheierea tranzacției.

La data de 08.02.2008 SCA „Șova și Asociații” a preluat cazul așa cum rezultă din împuternicirea avocațială nr. (...) aflată la dosarul instanței. Împuternicirea avocațială nu face referire la numărul vreunui contract de asistență juridică, însă se menționează anul 2008 ca fiind anul contractului, deși până la acea dată în cursul anului 2008 nu se încheiaseră niciun contract.

La termenul din data de 11.02.2008, reprezentantul casei de avocatură a arătat că a fost angajat la data de 08.02.2008 și a solicitat acordarea unui nou termen de judecată pentru a-și pregăti apărarea. Instanța a admis cererea și a stabilit termen în data de 25.02.2008.

La data de 14.02.2008 s-a încheiat contractul de asistență juridică nr. (...)/14.02.2008.

În data de 19.02.2008 s-a încheiat tranzacția între cele două părți.

Semnarea contractului de asistență juridică nr. (...)/2008 în data de 14.02.2008 cu doar cinci zile înainte de încheierea tranzacției, deși tratativele au început cu mult înainte, conduce la ideea că în realitate înțelegerea fusese perfectată la acea dată, iar contractul a fost semnat doar pentru a obține comisionul de succes. În situația de față, rezultatul urmărit (încheierea unei tranzacții) nu a depins niciodată de un factor „areă”, condiție de esență acestor tipuri de contracte.

Caracterul fictiv al asistenței juridice acordate de casa de avocatură în litigiul cu ICM rezultă și din faptul că în data de 08.02.2008, SCA Șova și Asociații” a depus o întâmpinare identică în conținut, însă cu o altă așezare în pagină și alt format cu întâmpinarea depusă anterior de juriștii CER.

În nota de onorarii întocmită în temeiul actului adițional nr. 2 la contractul nr. (...)/2007, aferentă lunii februarie 2008, pentru care s-a emis factura nr. (...)/28.02.2008, se menționează la poziția nr. 3 ca activitate desfășurată: studiu dosar nr. (...)/95/2007 CER vs. ICM, în vederea redactării întâmpinării, activitate desfășurată de avocat (...).

În nota de onorarii întocmită în temeiul contractului nr. (...)/2007, aferentă lunii februarie 2008, pentru care s-a emis factura nr. (...)/07.03.2008 în valoare de 2.913,12 lei, se menționează la poziția nr. 1 ca activitate desfășurată: studiu dosar nr. (...)/95/2007 CER vs. ICM, în vederea redactării întâmpinării, activitate desfășurată de avocații (...) și (...).

Așa cum s-a arătat, deși întâmpinarea a fost în realitate întocmită de juriștii CER, fapt cunoscut de inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan acesta a semnat spre decontare facturile respective întărind astfel concluzia în sensul că inculpații Ciurel Laurențiu-Dan și Șova Dan-Coman au acționat coordonat și conștient în vederea prejudicierii intereselor CER în raport de contractul nr. (...)/2008.

Ca și în cazul celorlalte contracte prevăzute cu comisioane de succes ce vor fi prezentate mai jos, și în cazul contractului nr. (...)/2007 s-a identificat aceeași practică infracțională a inculpatului Șova Dan-Coman, ca și în cazul litigiilor CET vs. ICM și CET vs. Electrica.

Inculpatul a acționat coordonat în scopul obținerii de foloase materiale prin încheierea frauduloasă a unor contracte de asistență juridică în dosare finalizate prin încheierea unor tranzacții între părți, situație care s-a regăsit în toate cele trei cazuri analizate, astfel:

Avocații SCA „Șova și Asociații”, inclusiv inculpatul Șova Dan-Coman, acordau asistență juridică în diverse litigii, în cazul de față (CER vs. ICM) în baza actului adițional nr. 2 la contractul nr. (...)/2007.

La un moment dat, în cursul judecării cauzelor, în funcție de poziția procesuală a părții pe care o reprezenta, în sensul că aceasta ar fi dispusă să încheie o tranzacție, inculpatul Șova Dan-Coman întreprindea demersuri pe lângă directori pentru a încheia contracte de asistență juridică separat pentru aceste litigii de fiecare dată prevăzute cu comisioane de succes, deși activitatea juridică menționată în cuprinsul lor fusese deja derulată în baza contractelor existente.

În cazul acestui contract, asistența juridică era efectuată în temeiul actului adițional nr. 2 la contractul nr. (...)/2007 așa cum rezultă din activitățile juridice menționate în nota de onorarii a casei de avocatură aferentă lunii februarie 2008. Acolo se menționează expres că s-au desfășurat activități juridice timp de 9 zile, inclusiv de către inculpatul Șova Dan-Coman, în perioada 01-13 februarie 2008 pentru reprezentarea CER în litigiul cu ICM în cadrul dosarului nr. (...)/95/2007, ultima activitate chiar în preluarea încheierii contractului de asistență juridică în care era prevăzut comisionul de succes. La datele respective contractul nr. (...)/2008 nu fusese încă semnat.

După ce s-a ajuns la un consens în privința încheierii unei tranzacției, inculpații Ciurel Laurențiu-Dan și Șova Dan-Coman au încheiat contractul nr. (...)/14.02.2008 în condițiile arătate, doar pentru a procura inculpatului Șova Dan-Coman un folos necuvenit.

Constituie infracțiunea de abuz în serviciu prev. de art. 297 C.p., sub forma îndeplinirii unui act defectuos în exercitarea atribuțiilor de serviciu, încheierea unui contract în raport de care se constată în privința funcționarului public existența unei cauze ilicite sau imorale la momentul semnării respectivului contract. (...)

Prin urmare, inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan în complicitate cu inculpatul Șova Dan-Coman au conceput o situație bineînțeles imaginară transpusă în contractul de asistență juridică, nr. (...)/14.02.2008, în valoare de peste un milion lei, aceea că un director al unei instituții importante a statului român, animat de dorința de a nu fi blocată activitatea economică situație determinată de iminentul eșec într-un dosar având ca obiect „pretenții” aflat pe rolul Tribunalului Gorj, a împuternicit o importantă casă de avocatură din București

să ajungă la o înțelegere cu reclamantul, având convingerea că numai aceasta poate întreprinde diligențele necesare prin care se poate ajunge la un consens cu reclamantul, diligențe care erau dincolo de puterile departamentului juridic al instituției și care excedeau competențelor profesionale ale consilierilor juridici ai acesteia.

Nu se înțelege din ce motiv, în afara celui de a obține un folos necuvenit pentru societatea de avocați, a fost nevoie ca directorul general să încheie un nou contract în acest sens câtă vreme, SCA Șova și Asociații era obligată în temeiul contractelor de asistență juridică în vigoare să asiste și să reprezinte CER în respectivul litigiu, inclusiv prin încheierea unei tranzacții.

Contractul de asistență juridică nr. (...) /14.02.2008 încheiat de inculpatul Ciurel Laurențiu Dan reprezintă de asemenea un act defectuos îndeplinit în exercitarea atribuțiilor de serviciu în sensul art. 297 C.p., fiind incidente în privința lui, în parte, nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la procedura de achiziție arătate în Titlul I.1.d cu privire la încheierea celor trei acte adiționale, dispoziții ce vor fi redate mai jos.

Dispozițiile art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006 privind normele de aplicare a prevederilor OUG 34/2006 a următorul conținut:

„(1) În procesul de aplicare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, orice situație pentru care nu există o reglementare explicită se interpretează prin prisma principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din ordonanța de urgență. (s.n. nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea, eficiența utilizării fondurilor publice, asumarea răspunderii); (2) În cazul contractelor a căror atribuire nu intră sub incidența prevederilor ordonanței de urgență, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului”.

Prin urmare, ori de câte ori un contract de achiziție publică este exceptat în parte sau în tot de la aplicabilitatea dispozițiilor privind achizițiile publice, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului.

Cu alte cuvinte contractele de asistență juridică, veritabile contracte de achiziție publică, încheiate de funcționarii publici ai CER și CET cu nerespectarea obligațiilor arătate în disp. art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006, sau

cu nerespectarea altor dispoziții legale, dacă au produs o pagubă ori o vătămare a intereselor unei persoane fizice sau juridice, reprezintă acte îndeplinite în mod defectuos în exercitarea atribuțiilor de serviciu și atrag răspunderea penală conform disp. art. 297 C.p., în condițiile în care sunt săvârșite cu intenție directă sau indirectă.

Ori de câte ori se încalcă obligațiile de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului, se va produce automat și rezultatul cerut de norma de incriminare anume, o vătămare a acestor drepturilor și interese cu statut constituțional.

În consecință, prin încheierea și executarea contractului nr. (...) /2008 așa cum a fost caracterizat mai sus, prin atribuirea lui în mod direct către SCA „Șova și Asociații” fără nici un fel de procedură concurențială s-au încălcat în mod vădit disp. art. 2 și 19 din OUG 195/2002 și art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006.

În privința contractului (...) /2008, privit drept veritabil contract de achiziție publică în accepțiunea sintagmei prev. de art. 3 lit. f din OUG 34/2006, întrucât nu s-a parcurs nici un fel de procedură care să asigure concurența între operatorii economici cu efecte patrimoniale benefice pentru CER, se va reține în sarcina inculpatului Ciorel Dan-Laurențiu pe lângă încălcarea disp. art. 2 și 19 din OUG 195/2002 și art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006 și încălcarea disp. art. 1 din Ordinul nr. 612/2006 al MEC unde se prevede obligativitatea organizării unei proceduri de achiziții publice.

Art. 19 din OUG 34/2006: „Autoritatea contractantă are dreptul de a achiziționa direct produse, servicii sau lucrări, în măsura în care valoarea achiziției, estimată conform prevederilor secțiunii a 2-a a prezentului capitol, nu depășește echivalentul în lei a 5.000 euro (s.n. 10.000 euro după septembrie 2007) pentru fiecare achiziție de produse, serviciu sau lucrare”.

Conform statutului CER la art. 19 alin. 14 se prevede: „Consiliul de administrație poate delega, prin regulamentul de organizare și funcționare, o parte din atribuțiile sale directorului general al Complexului Energetic Rovinari - S.A. și poate recurge, de asemenea, la experți pentru soluționarea anumitor probleme”.

Prin hotărârea nr. 12/30.11.2007 a Consiliului de Administrație al CER s-a aprobat nota nr. (...) /26.11.2007 privind delegarea competenței directorului general de a încheia contracte de achiziții publice până la anumite limite valorice în limita reglementărilor în vigoare. În respectiva notă s-a solicitat CA printre altele să delege către directorul general competența de a achiziționa direct produse/servicii și lucrări care nu depășesc 10.000 euro fără TVA.

Așa cum s-a arătat, actele adiționale și contractul nr. (...) /2008 încheiate de inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan cu SCA „Șova și Asociații” sunt achiziții directe astfel încât în raport de încheierea contractului nr. (...) /2008 cu o valoare mult peste cea prevăzută în hotărârea CA acesta și-a încălcat și atribuțiile de serviciu prin care era abilitat să semneze contracte în limita delegărilor de competență acordate de CA, așa cum rezultă din statutul CER la art. 20 lit. B alin. 2 lit. g, atribuții reluate în Regulamentul de organizare și funcționare al CER derivând din delegările de competență acordate directorului general de către CA, atribuții prevăzute și în contractul de mandat al inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan, nr. (...) /21.12.2007.

Dispozițiile art. 19 din OUG 34/2006 au aplicabilitatea proprie fiind incidente în legătură cu orice tip de achiziții, inclusiv cele prevăzute de anexa 2 B, dispozițiile art. 19 fiind ele însele excepții de la aplicabilitatea OUG 34/2006.

Potrivit art. 5 din OG 119/2000 „*Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public*”.

În exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de director (manager) inculpatul Ciurel Dan-Laurențiu avea, conform disp. art. 3 coroborate cu disp. art. 4 și 5 din OG 119/1999, obligația de a proteja fondurile publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei. Este evident că, directorul general nu numai că a nesocotit aceste dispoziții ci și că acesta a fost cel care în mod direct a cauzat respectivul prejudiciu.

Contractul nr. (...) /2008 cu o valoare de peste 1 milion lei a fost atribuit în mod discreționar către SCA „Șova și Asociații” și fără să se justifice în orice fel, exclusiv în baza relației apropiate dintre cei doi inculpați Ciurel Laurențiu-Dan și Șova Dan-Coman.

Pentru a întări această concluzie trebuie menționat faptul că, în toată această perioadă, la nivelul conducerii CER sau al oricărui compartiment nu a apărut vreodată necesitatea contractării vreunui serviciu de asistență juridică separat de cel existent în legătură rezolvarea problemei litigioase cu ICM.

S-au nesocotit astfel de către directorul general și disp. art. 3 și 5 din OG 119/1999, operațiunea de alocare a fondurilor publice încălcând în mod vădit caracteristicile de oportunitate, economicitate și eficiență.

Atât contractul nr. (...) /2008, cât și tranzacția încheiată cu ICM, reprezintă de asemenea acte defectuoase de serviciu ale inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan și prin prisma faptului că sumele asupra cărora s-a tranzacționat și sumele aferente contractului de asistență juridică nu au fost prevăzute în

bugetul de venituri și cheltuieli și au fost alocate din fondul de investiții, situație ce a vătămat interesele CER.

Inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a semnat tranzacția fără să existe la nivelul CER nici un fel de analiză în legătură cu sursa plăților sau cu posibilitatea efectivă ca acestea să fie efectuate.

Suma asupra căreia s-a tranzacționat este parte din suma cu care s-a diminuat fondul de investiții al CER situație care (...) a condus la contractarea de către CER a unor împrumuturi foarte oneroase pentru completarea fondului de investiții.

Diminuarea resurselor financiare alocate fondului de investiții ca urmare a semnării tranzacției și contractului nr. (...) /2008, reprezintă o vătămare a intereselor CER, în condițiile în care fondul de investiții era destinat în principal îmbunătățirilor tehnologice cu efect pozitiv asupra mediului în vederea atingerii anumitor standarde în domeniu a căror respectare a fost întârziată, rezultat necesar și suficient cerut de norma de incriminare independent de orice altă pagubă, activitatea de investiții reprezentând un rol esențial în realizarea obiectivelor CER.

În temeiul disp. regulamentului de organizare și funcționare (ROF) directorul general putea să semneze doar contracte pentru care a fost aprobat bugetul de venituri și cheltuieli. Se mai menționează în ROF că directorul răspunde de modul de administrare a patrimoniului societății și de asemenea urmărește și răspunde de modul de realizare a bugetului de venituri și cheltuieli.

În raport de cele prezentat mai sus este evident că inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan și-a încălcat atribuțiile de serviciu extrase mai sus din ROF în legătură cu încheierea tranzacției și contractului nr. (...) /2008.

Consiliul de Administrație nu l-a mandatat pe inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan să încheie tranzacția, lucru absolut necesar pentru un asemenea act ci doar pentru a rezolva problema litigioasă cu ICM-ul în interesul instituției. Ulterior, CA, a luat act de încheierea tranzacției ceea ce nu echivalează evident cu aprobarea acesteia. În plus, o eventuală mandatare în acest sens a inculpatului sau validarea tranzacției constituia în sine un act defectuos.

I.2.d. Participația reținută în sarcina lui Șova Dan-Coman

Conform disp. art. art. 48 alin. 1 C.p.: „*Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală*”.

Participația penală sub forma complicității s-a materializat în privința inculpatului Șova Dan-Coman prin ajutorul dat de acesta inculpatului Ciurel Laurențiu-Dan la încheierea în calitate de reprezentant al CER a contractului de asistență juridică nr. (...) /14.02.2007, contract încheiat cu încălcarea legii și

inutil, având în vedere că serviciile juridice fuseseră deja achiziționate prin contractele anterioare.

Complicele Șova Dan-Coman a avut un rol esențial și determinant la săvârșirea faptei de natură penală având în vedere materialitatea faptei comise de autor adică încheierea respectivului contract de asistență juridică cu societatea de avocați coordonată de Șova Dan-Coman, contract negociat, semnat și asumat de Șova Dan-Coman, activitate fără de care nu putea fi realizată fapta autorului Ciurel Laurențiu-Dan.

(...)

(...) În concret, prin apărători, (...) și (...), inculpatul Șova Dan-Coman a încercat să acrediteze ideea că nu s-a implicat câtuși de puțin în contractele dintre casa de avocatură și cele două complexuri energetice.

În susținerea acestor afirmații a depus la dosarul cauzei mai multe procese verbale ale adunării generale a asociațiilor SCA „Șova și Asociații” datate în perioada 2005-2009 prin care a fost desemnat responsabil din partea casei de avocatură (...) în legătură cu toate contractele și actele adiționale încheiate cu CER și CET. Având suspiciuni în legătură cu caracterul fals al proceselor verbale depuse în apărare, organele de urmărire penală au efectuat cercetări din care a rezultat că acestea sunt false, nu exprimă realitatea, au fost antedatate, redactate și semnate în perioada 2010 – 2011. Persoanele care au falsificat procesele verbale au recunoscut săvârșirea faptelor.

Activitatea infracțională a inculpatului Șova Dan-Coman în legătură cu falsificarea proceselor verbale ale adunării generale a asociațiilor SCA „Șova și Asociații” va fi analizată într-o altă secțiune.

Implicarea activă directă a inculpatului Șova Dan-Coman la încheierea contractului nr. (...)/14.02.2008 este de necontestat și s-a evidențiat mai ales din următoarele împrejurări:

(...).

În plus, în notele de onorarii aferente lunii februarie 2008, inculpatul Șova Dan-Coman este menționat printre avocații care s-au deplasat la sediul CER pentru întâlniri cu inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan pentru discuții pe marginea litigiului dintre CER și ICM.

Sub aspect subiectiv, încercarea inculpatului Șova Dan-Coman de a prezenta organelor de urmărire penală o situația diametral opusă decât cea reală în legătură cu participarea sa la încheierea de către inculpatul Ciurel Laurențiu-Dan a contractului nr. (...)/14.02.2008, relevă cunoașterea caracterului fraudulos atât al contractului în sine cât și al rolului avut de acesta la încheierea contractului.

Caracterul realmente fictiv al obiectului contractului nr. (...)/14.02.2008, precum și al contractului nr. (...)/2008 (încheiat la nivelul CET ce va fi analizat mai jos), este dat și de împrejurarea că notele de onorarii (vol. 73) în care sunt prezentate activitățile juridice prestate în baza acestor contracte sunt practic identice. Aceste note de onorarii sunt semnate atât inculpatul Șova Dan-Coman, cât și de inculpatul Ciurel Laurențiu Dan (nota de onorarii pentru litigiul CER – ICM) și inculpatul Cristea Dumitru (nota de onorarii pentru litigiul CET – ICM). (...)

I.2.e. Încadrare juridică

În drept, fapta inculpatului **Ciurel Laurențiu-Dan** care, în calitate de director general al CER, cu complicitatea inculpatului **Șova Dan-Coman**, a încheiat în data de 14.02.2008 cu SCA „Șova și Asociații” contractul de asistență juridică nr. (...)/14.02.2008, cu încălcarea dispozițiilor: art. 2 și 19 din OUG 34/2006, art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006, art. 1 din Ordinul MEC 612/2006, art. 3, 4 și 5 din OG 119/1999, statului CER prevăzut de HG 103/2004, Regulamentului de Organizare și Funcționare al CER și contractului de mandat nr. (...)/21.12.2007, în condițiile expuse mai sus în Titlul I.2 din expositivul prezentului rechizitoriu, conduită care a condus la vătămarea intereselor legale ale CER și a produs o pagubă CER în cuantum de 1.071.336,80 lei corespunzător sumelor plătite nelegal și corelativ obținerii de foloase necuvenite de către SCA „Șova și Asociații”, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

art. 13⁴ din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.

Fapta inculpatului **Ciurel Laurențiu-Dan** care, în calitate de director general al CER, în data de 19.02.2007, prin încălcarea dispozițiilor: art. 20 punctul B alin. 2 lit. g din anexa nr. 1 din HG 103/2004 în legătură cu atribuțiilor directorului general conferite de statul CER, fără a avea mandat special din partea AGA sau a Consiliului de Administrație, Regulamentului de Organizare și Funcționare al CER și contractului de mandat nr. (...)/21.12.2007 și prin nerespectarea dispozițiilor date în sarcina directorului general prin ordinul Ministerul Economiei și Comerțului nr. 481/24.08.2005 emis în aplicarea legii 243/2005 în condițiile expuse mai sus în Titlul I.2 din prezentul rechizitoriu, a încheiat cu ICM prin lichidator (...) tranzacția relativ la obiectul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj, tranzacție prin care CER se obliga să achite către ICM suma totală de 82.139.822 lei în termen de cinci ani, conduită infracțională în urma căreia au fost vătămăte interesele CER prin diminuarea sumelor alocate fondului de investiții, proporțional cu sumele plătite, corelativ obținerii de foloase necuvenite de către lichidatorul judiciar (...) SPRL

în cuantum de 0,98 % din sumele plătite, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**

Faptele inculpatului **Șova Dan-Coman** care, în perioada ianuarie – 14 februarie 2008, cu știință, în contextul litigiului dintre CER și ICM, a întreprins acte de complicitate morală, în sensul că a insistat pe lângă Ciurel Laurențiu-Dan să încheie un contract distinct de asistență juridică, contribuind astfel la decizia acestuia de a încheia nelegal în condițiile arătate contractul de asistență juridică nr. (...)/14.02.2008 între CER și SCA „Șova și Asociații” și acte de complicitate materială în sensul că a conceput termenii și condițiile respectivului contract, totodată semnându-l din partea SCA „Șova și Asociații”, acțiuni care au înlesnit și contribuit în mod direct la activitatea infracțională a autorului Ciurel Laurențiu-Dan, în condițiile expuse mai sus în Titlul I.2 din prezentul rechizitoriu, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 48 C.p. rap. la art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**

Titlul II – Infracțiuni în legătură cu Complexul Energetic Turceni

În prezentul titlu se va prezenta activitatea infracțională reținută în sarcina inculpaților:

1. **Cristea Dumitru**, directorul general al CET, cu privire la încheierea contractului de asistență juridică nr. (...)/23.07.2007 cu SCA „Șova și Asociații” și a actului adițional nr. 2 la acest contract;
2. **Cristea Dumitru** cu privire la încheierea, cu complicitatea inculpatului **Șova Dan-Coman**, a actului adițional nr. 1 la contractul nr. (...)/23.07.2007;
3. **Cristea Dumitru** și **Graure Laurențiu-Octavian** (directorul economic al CET) cu privire la încheierea tranzacției dintre CET și Electrica SA în cadrul dosarului nr. (...)/3/2007 al Tribunalului București;
4. **Cristea Dumitru** cu privire la încheierea, cu complicitatea inculpatului **Șova Dan-Coman**, a contractului de asistență juridică nr. (...).02.2008 cu SCA „Șova și Asociații”;
5. **Cristea Dumitru** cu privire la încheierea tranzacției dintre CET și ICM în cadrul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj.

Subtitlul II.1. Încheierea contractului de asistență juridică nr. (...)/23.07.201007 cu SCA „Șova și Asociații” și a actului adițional nr. 2

II.1.a. Atribuțiile inculpatului Cristea Dumitru

Societatea Comercială Complexul Energetic Turceni SA (CET) a fost înființată prin Hotărârea Guvernului nr. 103/29.01.2004 privind unele măsuri

pentru restructurarea activității de producere a energiei electrice și termice pe bază de lignit, este persoană juridică română organizată ca societate comercială pe acțiuni iar în activitatea desfășurată trebuie să respecte legislația română în vigoare și statutul propriu prevăzut în anexa 2 a acesteia. CET este condusă de Adunarea Generală a Acționarilor, constituită din reprezentanții acționarilor și este administrată de Consiliul de Administrație. Prin statut și regulamentul de organizare și funcționare propriu Consiliul de Administrație a delegat o parte din atribuțiile lui directorului general.

Inculpatul Cristea Dumitru a fost numit director general al CET prin Ordinul comun al Ministrului Economiei și Finanțelor nr. (...) /24.05.2007 și al Președintelui Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului nr. (...) /24.05.2007.

Prin Hotărârea nr. 6/25.05.2007 Adunarea Generală a Acționarilor a CET l-a ales în calitate de membru și respectiv președinte al Consiliului de Administrație pe inculpatul Cristea Dumitru, în locul numitului (...). Inculpatul a deținut funcția de președinte al Consiliului de Administrație până în luna noiembrie 2007 când a încheiat contractul de mandat nr. (...) /29.11.2007.

Președintele Consiliului de Administrație al SC CET SA a încheiat contractul de mandat nr. (...) /29.11.2007 cu directorul general, inculpatul Cristea Dumitru în baza art. 1532 și următoarele din Codul civil și ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, modificată prin Legea nr. 441/2006 și Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 82/2007 iar Adunarea Generală a Acționarilor, prin Hotărârea nr. 12/29.11.2007, l-a aprobat.

Contractul de mandat nr. (...) /29.11.2007 are obiectul prevăzut la art. 2 din acesta care stipulează: „*Conducerea Societății Comerciale Complexul Energetic Turceni SA, delegată de Consiliul de Administrație pe baza unor obiective menționate în anexa la prezentul contract, în schimbul unei remunerații, în limitele prevederilor statutului societății și ale prevederilor legale*”, este încheiat pe o durată de doi ani, cuprinde drepturile și obligațiile părților iar remunerația netă lunară a fost stabilită la (...) lei.

La contractul de mandat nr. (...) /29.11.2007 a fost încheiat actul adițional nr. 1 fără număr de înregistrare din data de 23.05.2008 (Anexa nr. 37), nesemnat de președintele Consiliului de Administrație și de directorul general, prin care anexa privind indicatorii de performanță pe anul 2008, nesemnată de președintele Consiliului de Administrație și de directorul general, se modifică, conform bugetului de venituri și cheltuieli aprobat pentru anul 2008. Actul adițional a fost aprobat de Consiliul de Administrație prin Hotărârea nr. 5/23.05.2008.

Conform prevederilor art. 4 punctul 4.2.6. din contractul de mandat nr. (...) /29.11.2007, încheiat cu directorul general Cristea Dumitru, în baza art.

1532 și următoarele din Codul civil și ale Legii nr. 31/1990, privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare mandatul, inculpatul Cristea Dumitru, avea obligația „încheierii de acte juridice în numele și pe seama Societății Comerciale Complexul Energetic Turceni SA, în limitele împuternicirilor acordate de către Consiliul de Administrație”.

Inculpatul Cristea Dumitru avea obligația să respecte atribuțiile directorului general prevăzute prin Hotărârea Guvernului nr. 103/2004, art. 20, pct. B, alin. 1, lit. g) din Anexa 2 statutul SC CET SA, care stipulează că directorul general: „încheie acte juridice, în numele și pe seama societății în limitele împuternicirilor acordate de către Consiliile de Administrație” iar în lipsa împuternicirilor, atribuțiile Consiliilor de Administrație prevăzute prin Hotărârii Guvernului nr. 103/2004, art. 20, pct. A, lit. f) din Anexa 2 statutul SC CET SA care stipulează că: “aprobă încheierea oricăror contracte pentru care nu a delegat competență directorului general”.

Prin Nota nr. (...) /28.08.2007 la pct. 7, alin. 6 se prevede că încheie în numele societății „contracte comerciale și acte adiționale de achiziții pentru produse, servicii și lucrări în limita prevederilor BVC, în conformitate cu legislația incidentă în vigoare. Pentru contractele a căror durată de derulare depășește 31 dec. (perioada de derulare BVC), va fi necesar avizul Consiliului de Administrație. Încheierea tuturor contractelor se va face cu încadrarea strictă în prevederile BVC anuale”.

Consiliul de Administrație al SC CET SA prin Hotărârea nr. 9/28.08.2007 la pct.12 a aprobat nota nr. (...) /28.08.2007: „aprobă nota nr. (...) /28.08.2007 privind atribuțiile, responsabilitățile și delegările de competență acordate de Consiliul de Administrație directorului general al SC Complexul Energetic Turceni SA” Această hotărâre a fost modificată prin art. 2 din Hotărârea nr. 14/14.12.2007 care stipulează: „Contractele care se derulează pe o perioadă mai mare de 12 luni, vor fi supuse spre aprobare Consiliului de Administrație”.

Regulamentul de organizare și funcționare al SC CET SA prevede la punctul:

- 2.6. lit. A. atribuții prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 103/2004, la alin. 7: „încheie acte juridice, în numele și pe seama SC Complexul Energetic Turceni SA, în limitele împuternicirilor acordate de către Consiliile de Administrație”
- 2.6. lit. B. atribuții derivând din delegările de competență, acordate directorului general de către consiliul de administrație, la alin. 19: „încheie, în numele societății, contractele anuale:
  - de vânzare/achiziție energie electrică și furnizare servicii de sistem conform reglementărilor în vigoare;
  - comerciale de achiziții pentru produse, servicii și lucrări în limitele prevăzute de lege.

Pentru contractele cu o durată mai mare de un an, contractele vor fi aprobate numai cu avizul Consiliului de Administrație, în baza legislației în vigoare”.

În conformitate cu prevederile Statutului, a Regulamentului de organizare și funcționare, a delegărilor de competență acordate și a obligațiilor mandatarului din contractele de mandat nr. (...) /29.11.2007 și nr. 29984/01.10.2008, se constată că directorul general Cristea Dumitru avea obligația:

- să încheie acte juridice, în numele și pe seama societății în limitele împuternicirilor acordate de către Consiliul de Administrație;
- să încheie contracte de achiziție anuale, în limita prevederilor BVC, în conformitate cu legislația incidentă în vigoare;
- să încheie contracte care se derulează pe o perioadă mai mare de 12 luni, cu aprobarea Consiliului de Administrație.

II.1.b. Încheierea contractului nr. (...) /23.07.2007

În data de 23.07.2007 între CET și SCA „Șova și Asociații” s-a încheiat contractul de prestare servicii juridice nr. (...) /23.07.2007 (nr. (...) /2007 în evidența societății de avocați). Obiectul contractului îl constituia prestarea de servicii de asistență și reprezentare juridică în mai multe domenii.

Contractul a fost semnat din partea CET de către Cristea Dumitru, director general, Graure Laurențiu-Octavian, director Direcția Buget, Financiar, Contabilitate, (...), director Direcția Comercială și (...), șef Serviciu Marketing Disciplină Contractuală iar din partea SCA „Șova și Asociații” de către (...). Responsabil de contract din partea CET a fost desemnat (...).

Prinul document în care se face referire de necesitatea achiziționării în regim de urgență a unui asemenea serviciu a fost înregistrat sub nr. DC/2288/04.06.2007 și a fost denumit „Memoriu justificativ privind necesitatea achiziției serviciilor de consultanță juridică”, întocmit de (...), document aprobat de directorul general Cristea Dumitru. Valoarea achiziției a fost estimată la suma de 166.500 lei pentru anul 2007.

În aceeași zi 04.06.2007, s-a întocmit un alt memoriu în legătură cu necesitatea achiziției serviciilor de consultanță juridică de către (...), director Unitatea de Management și Implementarea Proiectelor (UMIP), (...) - șef serviciu Urmărire Contracte și (...), șef UMIP Buget Finanțe, înregistrat sub nr. (...) /04.06.2007, aprobat de directorul general. Valoarea achiziției a fost estimată la suma de 180.000 lei pentru următoarele 6 luni.

Ulterior, în data de 06.06.2007, (...), făcând trimitere la cele două memorii arătate, întocmește un referat înregistrat sub nr. (...) /06.06.2007 prin care a propus modificarea programului anual de achiziții și introducerea

„Serviciului de Consultanță Juridică” în valoare de 346.500 lei. Referatul a fost aprobat de Cristea Dumitru și (...), director financiar economic.

În continuare, s-a întocmit de către (...) și (...), caietul de sarcini al achiziției și de către (...) și (...) fișa de date a achiziției, documente fără nr. de înregistrare, ambele aprobate de directorul general Cristea Dumitru.

La data de 15.06.2007 Cristea Dumitru a emis decizia nr. (...) prin care s-a numit comisia de evaluare a ofertelor compusă din (...), (...), (...), (...), (...) și (...).

Invitația de participare a fost transmisă către trei societăți de avocatură, printre care și SCA „Șova și Asociații”. Toate aceste societăți au depus ofertă. La data de 15.06.2007, cu ocazia deschiderii ofertelor depuse, comisia de evaluare a ofertelor a întocmit un proces verbal înregistrat sub nr. (...) /15.06.2007 prin care s-a declarat câștigătoare „SCA Șova și Asociații”. Cu prilejul negocierii finale s-a stabilit un onorariu de 140 lei/oră/avocat (fără TVA).

Prin urmare, în data de 23.07.2007 s-a încheiat contractul de asistență juridică nr. (...) /23.07.2007 cu valabilitate până la sfârșitul anului 2007.

II.1.c. Încheierea actului adițional nr. 2 la contractul nr. (...) /23.07.2007

În data de 29.12.2007 între CET și SCA „Șova și Asociații” s-a încheiat actul adițional nr. 2 la contractul de asistență juridică nr. (...) /23.07.2007, înregistrat în evidențele CET sub nr. 1056/29.12.2007. Actul adițional a fost semnat din partea CET de aceleași persoane care au semnat și contractul nr. (...) /23.07.2007 iar din partea SCA „Șova și Asociații” de către Șova Dan-Coman.

Prin acest act adițional s-a prelungit valabilitatea contractului nr. (...) /23.07.2007 până în data de 31.12.2008, celelalte prevederi rămânând neschimbate.

CET a acceptat la plată și a achitat prestații juridice, efectuate în baza contractului nr. (...) /2007 în cuantum de 315.323,38 lei fără TVA, (375.234,82 lei cu TVA) și în baza actului adițional nr. 2 în cuantum de 1.048.532 lei fără TVA (1.247.753,08 lei cu TVA).

Totalul sumelor decontate în baza contractului și actului adiționale este de 1.363.855,38 lei (1.622.987,90 lei cu TVA).

II.1.d. Elementele din care rezultă caracterul nelegal al contractului nr. (...) /23.07.2007 și al actului adițional nr. 2

Contractul de asistență juridică nr. (...) /2007 și actul adițional nr. 2 la acest contract încheiate de inculpatul Cristea Dumitru reprezintă acte

defectuoase îndeplinite în exercitarea atribuțiilor de serviciu în sensul art. 297 C.p., fiind incidente în privința lor, în parte, nerespectarea dispozițiilor legale arătate în Titlul I.1.d, dispoziții ce vor fi reluate mai jos.

Spre deosebire de situația existentă la nivelul CER unde nu s-au identificat fapte de natură penală în legătură cu procedura de selecție și atribuirea contractului primar, ci doar în legătură cu actele adiționale, la nivelul CET, procedura de selecție și atribuirea contractului primar au fost afectate de nelegalitate așa cum se va explica mai jos.

Mai întâi trebuie arătat faptul că inculpatul Cristea Dumitru, directorul general al CET, fusese cu doar câteva luni înainte președintele comisiei de evaluare a ofertelor pentru achiziționarea serviciului de consultanță juridică derulat la nivelul CER, serviciu atribuit către SCA „Șova și Asociații”. Acesta fusese desemnat prin decizia directorului general înregistrată sub nr. 67/01.02.2007. În această calitate, inculpatul a luat la cunoștință de conținutul ofertelor caselor de avocatură participante la achiziție.

Cele trei societăți invitate să depună oferte și la CET, SCA „Șova și Asociații”, SCA „(...)” și SCA „(...)” se regăsesc și printre cele opt societăți invitate la depună ofertă la CER.

De asemenea, trebuie precizat că la nivelul CET, necesitatea achiziționării serviciului de consultanță juridică nu numai că nu a fost rezultatul unui proces decizional comun de jos în sus pe linie ierarhică ci a fost unul ce a aparținut exclusiv inculpatului Cristea Dumitru.

Parcursirea procedurii scriptice a fost ulterioară deciziei inculpatului Cristea Dumitru de a achiziționa serviciul de asistență juridică, iar referatele de necesitate au fost practic „comandate” de inculpatul Cristea Dumitru. (...)

Sumele destinate serviciului de asistență juridică nu au fost prevăzute în Programul Anual de Achiziții Publice al CER, pentru alocarea acestora fiind necesar un referat separat aprobat în aceeași perioadă cu referatele de necesitate privind necesitatea achiziției serviciilor juridice.

Având în vedere că la nivelul CET nu a existat în realitate niciodată nevoia achiziției serviciului juridic, rezultă așa cum se va dovedi mai jos că, interesul în acest sens a aparținut inculpatului Șova Dan-Coman, lucru întărit și de faptul că procedura de selecție selectată a fost trucată în scopul câștigării ei de către SCA „Șova și Asociații”.

O procedură de selecție sau o licitație este trucată atunci când, prin orice mijloace, cu știință, unul sau mai mulți participanți este pus într-o poziție privilegiată în raport de ceilalți și care îl plasează în postura de câștigător, evident în baza unei înțelegeri între cel favorizat și oricine ar putea să îi confere acest statut în cadrul procedurii.

Președintele comisiei evaluare a ofertelor pentru achiziționarea serviciului de consultanță juridică derulat la nivelul CET a fost (...), director comercial la acea vreme aflat în relații de subordonare directă față de inculpatul Cristea Dumitru.

În cadrul procedurii s-au trimis invitații de participare către trei case de avocatură: SCA „Șova și Asociații”, SCA „(...)” și SCA „(...)”.

(...) nu a fost în măsură să precizeze cine a selectat casele de avocatură SCA „(...)” și SCA „(...)” pentru a fi invitate la procedură. Casa de avocatură „Șova și Asociații” a fost selectată datorită faptului că se cunoștea la nivelul CET că această societate avea deja încheiat contract de asistență juridică cu CER.

Pentru organele de urmărire penală este clar faptul că invitațiile către SCA „(...)” și SCA „(...)” s-au făcut din dispoziția inculpatului Șova Dan-Coman, persoana interesată direct în obținerea contractului. Concluzia în acest sens este limpede și rezultă din următoarele împrejurări.

(...) a fost în trecut asociată în cadrul SCA „Șova și Asociații” așa cum rezultă din decizia nr. (...) /2002 a Baroului București, document pus la dispoziția CET de către SCA „(...)” cu ocazia procedurii.

(...) a fost în trecut asociat cu inculpatul Șova Dan –Coman în cadrul SCA „(...) & Șova” așa cum rezultă din decizia nr. (...) /1999 a Baroului București.

La vremea derulării procedurii de selecție, SCA „(...)” era condusă de (...), persoană foarte apropiată inculpatului Șova Dan-Coman. De asemenea, SCA „(...)” era condusă de (...), persoană foarte apropiată inculpatului Șova Dan-Coman.

Din (...), fost avocat în cadrul SCA „(...) & Șova” și asociat la SCA „(...)” a rezultat că atunci când avea loc selecția de servicii juridice se obișnuia ca societățile de avocați să se înțeleagă în legătură cu ofertele care urmează să le înainteze în baza relațiilor de prietenie și reciprocitate dintre avocații din cadrul societăților de avocatură.

De asemenea, (...) a rezultat că Șova Dan-Coman cunoștea prețul ofertat de SCA „(...)” în cadrul procedurilor de selecție, în principiu superior celui practicat de SCA „Șova și Asociații”.

Invitația de participare către SCA „(...)” a fost transmisă în data de 11.06.2007 la ora 17:16 de pe mail-ul personal al președintelui comisiei, (...), având termen limită de depunere a ofertei data de 12.06.2007 ora 12:00. Cu acest prilej s-a transmis și caietul de sarcini în care se stipula ca și condiție minimă de participare deținerea certificării ISO 9001:2000. Deși cunoștea că SCA „(...)” nu deține un asemenea certificat numitul (...) a înaintat totuși oferta

către CET. Rezultă astfel că a cunoscut și a acceptat caracterul formal al participării sale în procedura de selecție.

Oferta SCA „Șova și Asociații” a fost înaintată în data de 15.06.2007, primind nr. (...) /15.06.2007 după termenul limită de 14.06.2007, însă ulterior s-a suprascris pe ofertă alt număr de înregistrare la CET, nr. (...) /14.06.2007.

Împrejurarea că invitațiile înregistrate la CET adresate SCA „Șova și Asociații” și SCA „(...)” au același număr de înregistrare (...) /11.06.2007 și împrejurarea că la nivelul CET nu există vreo dovadă că SCA „Șova și Asociații” a fost înștiințată oficial de procedură, întăresc ideea că Șova Dan-Coman a participat la selecție ca urmare a informațiilor obținute în cadrul cercului relațional dezvoltat la nivelul CET.

Nominalizarea celor două case de avocatură „(...)” și „(...)”, ai căror coordonatori erau persoane foarte apropiate inculpatului Șova Dan-Coman, pentru a participa la procedura de selecție desfășurată la nivelul CET, fără concursul inculpatului Șova Dan-Coman este practic de neimaginat.

Prin urmare, procedura de selecție în urma căreia s-a încheiat contractul nr. (...) /2007 a fost manipulată la nivelul CET fiind distorsionată componenta concurențială, element esențial pentru atribuirea legală a serviciului de asistență juridică.

Dispozițiile art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006 privind normele de aplicare a prevederilor OUG 34/2006 au următorul conținut:

„(1) În procesul de aplicare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, orice situație pentru care nu există o reglementare explicită se interpretează prin prisma principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din ordonanța de urgență. (s.n. nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea, eficiența utilizării fondurilor publice, asigurarea răspunderii);

(2) În cazul contractelor a căror atribuire nu intră sub incidența prevederilor ordonanței de urgență, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului”.

Prin urmare, ori de câte ori un contract de achiziție publică este exceptat în parte sau în tot de la aplicabilitatea dispozițiilor privind achizițiile publice, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului.

Cu alte cuvinte, contractul de asistență juridică nr. (...)/2007 și actul adițional nr. 2 din data de 29.12.2007, ambele veritabile contracte de achiziție publică, încheiate de inculpatul Cristea Dumitru cu nerespectarea obligațiilor arătate în disp. art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006, sau cu nerespectarea altor dispoziții legale, dacă au produs o pagubă ori o vătămare a intereselor unei persoane fizice sau juridice, reprezintă acte îndeplinite în mod defectuos în exercitarea atribuțiilor de serviciu și atrag răspunderea penală conform disp. art. 297 C.p., în condițiile în care sunt săvârșite cu intenție directă sau indirectă.

Ori de câte ori se încalcă obligațiile de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului, se va produce automat și rezultatul cerut de norma de incriminare anume, o vătămare a acestor drepturilor și interese cu statut constituțional.

În consecință, prin încheierea și executarea contractului nr. (...)/2007 și a actul adițional nr. 2 din data de 29.12.2007 așa cum au fost caracterizate mai sus, s-au încălcat în mod vădit disp. art. 2 din OUG 195/2002 și art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006.

În plus, actul adițional nr. 2 din data de 29.12.2007 a fost atribuit în mod direct către SCA „Șova și Asociații” cu încălcarea dispozițiilor art. 19 din OUG 34/2006 și art. 1 din Ordinul nr. 612/2006 al MEC unde se prevede obligativitatea organizării unei proceduri de achiziții publice.

Art. 19 din OUG 34/2006: „*Autoritatea contractantă are dreptul de a achiziționa direct produse, servicii sau lucrări, în măsura în care valoarea achiziției, estimată conform prevederilor secțiunii a 2-a a prezentului capitol, nu depășește echivalentul în lei a 5.000 euro (s.n. 10.000 euro după septembrie 2007) pentru fiecare achiziție de produse, serviciu sau lucrare*”.

Dispozițiile art. 19 din OUG 34/2006 au aplicabilitatea proprie fiind incidente în legătură cu orice tip de achiziții, inclusiv cele prevăzute de anexa 2 B, dispozițiile art. 19 fiind ele însele excepții de la aplicabilitatea OUG 34/2006.

În cuprinsul contractului nr. (...)/2007 și actului adițional nr. 2 nu s-a prevăzut valoarea totală a acestora. Mai mult, valoarea contractului/actului adițional nu a fost la vremea respectivă și niciodată pe parcursul acestuia măcar determinabilă întrucât nu s-a estimat niciodată necesarul de ore de asistență juridică.

Conform disp. art. 25 alin. 1 din OUG 34/2006: „*Autoritatea contractantă are obligația de a estima valoarea contractului de achiziție publică pe baza calculării și însumării tuturor sumelor plătitibile pentru îndeplinirea contractului respectiv, fără taxa pe valoarea adăugată, luând în considerare orice forme de*

opțiuni și, în măsura în care acestea pot fi anticipate la momentul estimării, orice eventuale suplimentări sau majorări ale valorii contractului”.

Estimarea valorii unui contract de achiziție publică este un element esențial în cadrul oricărei proceduri în funcție de care se stabilește gradul de aplicabilitate a dispozițiilor privind achizițiile publice. Prin urmare, lipsa estimării sau o estimare defectuoasă a valorii contractului va conduce la vicierea întregii proceduri și aplicabilitatea dispozițiilor incidente în raport de valoarea reală.

În concluzie, semnarea și executarea unui contract/act adițional în raport de care nu s-au respectat dispozițiile privind estimarea valorii acestuia reprezintă acte defectuoase încheiate în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

În data de 29.12.2007 inculpatul Cristea Dumitru a semnat actul adițional nr. 2 la contractul nr. (...) /2007. Prin semnarea actului adițional de către inculpat s-au preluat practic toate dispozițiile contractului nr. (...) /2007.

Sumele decontate în baza actului adițional nr. 2/29.12.2007 la contractul nr. (...) /2007 nu au fost prevăzută în bugetul de cheltuieli pe anul 2007 la nici un capitol. De asemenea, sumele decontate în baza acestui act adițional nu au fost cuprinse în Programul anual al achizițiilor publice (PAAP) ci au fost plătite din fondul alocat capitolului investiții, contrar celor mai elementare norme de bună administrare a societății, fapt ce relevă o conduită vădit interesată spre obținerea de foloase care case de avocatură. Este evident că un serviciu juridic nu poate fi niciodată considerat o investiție.

Inculpatul Cristea Dumitru a nesocotit astfel prevederile Regulamentului de Organizare și Funcționare al CET în care se arată că directorul general urmărește și răspunde de modul de realizare a Bugetului de Venituri și Cheltuieli.

Suma de 1.247.753,08 lei decontată în baza actului adițional nr. 2 a diminuat fondul de investiții al CET, situație care a condus la contractarea de către CET a unor împrumuturi oneroase pentru completarea fondului de investiții.

Diminuarea resurselor financiare alocate fondului de investiții, ca urmare a semnării actului adițional nr. 2 și decontării sumelor aferente acestuia, reprezintă o vătămare a intereselor CET, în condițiile în care fondul de investiții era destinat în principal îmbunătățirilor tehnologice cu efect pozitiv asupra mediului în vederea atingerii anumitor standarde în domeniu a căror respectare a fost întârziată, rezultat necesar și suficient cerut de norma de incriminare independent de orice altă pagubă, activitatea de investiții, reprezentând un rol esențial în realizarea obiectivelor CET.

În temeiul disp. regulamentului de organizare și funcționare (ROF), directorul general putea să semneze doar contracte pentru care a fost aprobat bugetul de venituri și cheltuieli. Se mai menționează în ROF că directorul răspunde de modul de administrare a patrimoniului societății.

În raport de cele prezentat mai sus, este evident că inculpatul Cristea Dumitru și-a încălcat atribuțiile de serviciu extrase mai sus din ROF în legătură cu încheierea actului adițional nr. 2.

Actul adițional nr. 2 din data de 29.12.2012 a fost încheiat în lipsa oricărui referat de necesitate sau memoriu justificativ.

Conform disp. art. 5 alin. 3 din HG 925/2006: „*Nota justificativă se aprobă de conducătorul autorității contractante, conform atribuțiilor legale ce îi revin, cu avizul compartimentului juridic, și constituie un înscris esențial al dosarului achiziției publice*”.

Lipsa notei justificative sau a oricărui înscris prin care să se învedereze și bineînțeles prin care să justifice încheierea actului adițional în sensul celor arătate, translatează conduita directorului general din una neeconomică, ineficientă și neoportună într-o conduită ce nesocotește caracteristica regularității achiziției. Trebuie precizat că în ambele cazuri aveam de a face cu o conduită nelegală, distincția făcându-se doar la nivelul gravității respectivei conduitei, cea din urmă situație fiind cu siguranță mai gravă.

Potrivit art. 5 din OG 119/2000 „*Persoanele care gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public*”.

Trebuie precizat că, CET a decontat în baza contractului primar și a actului adițional nr. 2, suma de 1.622.987,90 lei.

Astfel, pe întreaga perioadă a derulării contractului, cu o frecvență lunară, așa cum rezultă din notele de onorarii întocmite de SCA „Șova și Asociații”, s-au efectuat plăți pentru diverse servicii juridice.

În cadrul CET era organizat la vremea respectivă, un Birou Juridic aflat în subordinea directorului general. Principalul obiect de activitate al acestui departament îl constituia reprezentarea și susținerea intereselor CET în fața instanțelor judecătorești, organelor de urmărire penală, notariatelor de stat, precum și în raporturile cu persoanele fizice și juridice. În anul 2007, Biroul Juridic a funcționat cu 10 posturi de consilier juridic iar în anul 2008 cu 12 posturi de consilier juridic. Cheltuielile totale de natură salarială în această perioadă ale Biroului Juridic au fost de 1.520.000 lei.

În comparație cu cele arătate mai sus trebuie menționat că, pentru o perioadă chiar mai mică timp septembrie 2007 – decembrie 2008, CET a cheltuit

cu asistența juridică acordată de SCA „Șova și Asociații” suma de 3.367.568 lei fără TVA, adică de peste trei ori mai mult pentru un volum al activității juridice de peste 10 ori mai mic având în vedere numărul de cauze în condițiile în care complexitatea poate fi apreciată ca fiind echivalentă.

Din analiza comparativă a datelor prezentate, fără o analiză a costului pe dosar și ținând cont totodată de natura, obiectul și complexitatea cauzelor în care fost implicat CET, în principiu fără deosebiri esențiale și fără vreoaică complexitate anume (în funcție de cine a susținut interesele CET), se poate desprinde ușor concluzia că, entitatea publică a angajat cheltuieli total nejustificate cu achiziția serviciului de asistență juridică.

În exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de director (manager) Cristea Dumitru avea, conform disp. art. 3, 4 și 5 din OG 119/1999, obligația de a proteja fondurile publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei. Este evident că, directorul general nu numai că a nesocotit aceste dispoziții ci și că acesta a fost cel care în mod direct a cauzat respectivul prejudiciu.

Pentru a întări această concluzie trebuie menționat faptul că, în toată această perioadă, la nivelul conducerii CET sau al oricărui compartiment nu a apărut vreodată necesitatea contractării vreunui serviciu de asistență juridică în legătură cu activitatea CET.

S-au nesocotit astfel de către directorul general Cristea Dumitru și disp. art. 3, 4 și 5 din OG 119/1999, operațiunea de alocare a fondurilor publice încălcând în mod vădit caracteristicile de oportunitate, economicitate și eficiență.

Prin urmare, în legătură cu sumele alocate de CET în virtutea contractului nr. (...) /2007 și a actului adițional nr. 2 la acest contract nu s-a relevat absolut niciun indiciu pentru critica afirmației că, acestea s-ar fi putut efectua în condiții similare de Biroul Juridic din cadrul CET.

Conform statutului CET la art. 19 alin. 14 se prevede: „*Consiliul de administrație poate delega, prin regulamentul de organizare și funcționare, o parte din atribuțiile sale directorului general al Complexului Energetic Turceni - S.A. și poate recurge, de asemenea, la experți pentru soluționarea anumitor probleme*”.

Prin hotărârea nr. 9/28.08.2007 a Consiliului de Administrație al CET s-a aprobat nota nr. (...) /28.08.2007 privind delegările de competență, atribuțiile și responsabilitățile acordate de CA directorului general al CET.

Așa cum s-a arătat sumele decontate în baza actului adițional nr. 2 nu au fost prevăzute în Programul anual de achiziții publice al CET situație în care inculpatul și-a încălcat atribuțiile prevăzute în nota (...) /28.08.2007 în sensul în

care acesta trebuia să aprobe modificările Programului anual de achiziții publice și să le aducă la cunoștința CA.

Cu privire la perioada contractuală se constată că inculpatul Cristea Dumitru a mai îndeplinit un act defectuos în raport de actul adițional nr. 2 la contractul nr. (...) / 2007 în sensul în care, în data de 29 decembrie 2007 a semnat acest act adițional prin care s-a prelungit perioada contractuală pentru tot anul 2008 (în total 16 luni) încălcând astfel atribuțiile de serviciu prin care era abilitat să semneze contracte care se derulează pe o perioadă de cel mult un an, atribuții prevăzute în Statutul CET la art. 20 lit. B alin. 2 lit. g, și rețuate în Regulamentul de organizare și funcționare al CET derivând din delegările de competență acordate directorului general de către Consiliul de Administrație, atribuții de asemenea rețuate și în contractul de mandat al inculpatului Cristea Dumitru, nr. (...) / 29.11.2007.

În regulamentul de organizare și funcționare al CET, la capitolul privind delegările de competență acordate directorului general de către Consiliul de Administrație, se prevede că: „*directorul general semnează în numele societății contracte care se derulează pe o perioadă de cel mult un an*”. De asemenea, conform notei nr. (...) / 28.08.2007 privind delegările de competență, atribuțiile și responsabilitățile acordate de CA directorului general al CET, pentru contractele a căror durată depășește data de 31 decembrie, situație incidentă în speță, inculpatul trebuia să obțină avizul CA, lucru care nu s-a întâmplat.
(...)

II.1.e. Incadrare juridică

În drept, faptele inculpatului **Cristea Dumitru** care, în calitate de director general al CET, având aceeași rezoluție infrațională, a încheiat cu SCA „Șova și Asociații” în data de 23.07.2007 contractul nr. (...) / 23.07.2007 și în data de 29.12.2007 actul adițional nr. 2 la acest contract și în perioada septembrie 2007 – decembrie 2008 a semnat și avizat din partea CET facturile și notele de onorarii în executarea contractului nr. (...) / 23.07.2007 și a actului adițional nr. 2, cu încălcarea dispozițiilor art. 2, 19 și 25 din OUG 34/2006, art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006, art. 1 din Ordinul MEC 612/2006, art. 3, 4 și 5 din OG 119/1999, statului CET prevăzut de HG 103/2004, Regulamentului de Organizare și Funcționare al CET și contractului de mandat nr. (...) / 29.11.2007, în condițiile expuse mai sus în Titlul II.1.d din expozitivul prezentului rechizitoriu, conduită care a condus la vătămarea intereselor legale ale CET și a produs o pagubă CET în cuantum de 1.622.987,90 lei proporțional cu sumele plătite nelegal și corelativ obținerii de foloase necuvenite către SCA „Șova și Asociații”, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu în formă continuată (două acte materiale), prev. de:

- art. 35 alin. 1 C.p., rap. la art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.,

Subtitlul II.2. Încheierea de către inculpatul Cristea Dumitru cu complicitatea inculpatului Șova Dan-Coman a actului adițional nr. 1 la contractul nr. (...)/23.07.2007;

Încheierea de către inculpații Cristea Dumitru și Graure Laurențiu-Octavian a tranzacției dintre CET și Electrica SA în cadrul dosarului nr. (...)/3/2007 al Tribunalului București

Având în vedere corespondența dintre cele două acte juridice acestea vor fi tratate împreună atât în privința laturii obiective cât și a laturii subiective.

II.2.a. Acțiunea civilă formulată de CET împotriva Electrica

La data de 02.10.2007 CET a formulat cerere de chemare în judecată a SC Electrica SA București (în continuare Electrica), solicitând instanței să pronunțe o hotărâre prin care să oblige Electrica să plătească suma de 15.863.812,59 lei reprezentând penalități pentru întârzierea la plată a energiei electrice.

Cererea de chemare în judecată a fost întocmită de serviciul juridic intern al CET, a fost semnată de inculpații Cristea Dumitru, în calitate de director general și de inculpatul Graure Laurențiu-Octavian în calitate de director economic și a fost depusă la Tribunalul București unde s-a înregistrat sub nr. (...)/3/2007 cu prim termen de judecată 06.11.2007.

În cadrul cererii introductive se specifica expres că CET solicită suma de 15.863.812,59 lei aferentă perioadei septembrie – decembrie 2004 (penalități aferente a 14 facturi plătite cu întârziere) din totalul datoriei de 68.222.761,10 lei.

Aceste pretenții aveau drept cauză contractele semnate în anul 2004 de către CET (la vremea respectivă SC Electrocentrale Turceni SA) și Electrica (la vremea respectivă, Electrica Dobrogea, Electrica Oltenia, Electrica Banat, Electrica Transilvania Nord, Electrica Moldova, Electrica Transilvania Sud).

Aceste contracte, numite și contracte cadru de portofoliu de vânzare/cumpărare a energiei electrice erau reglementate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE).

Conform dispozițiilor acestor contracte „în cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la art. 12 (obligația de plată a facturii în termen de 10 zile financiare de la data primirii ei) cumpărătorul (s.n. Electrica) va plăti în afara sumei datorate, o penalitate la această sumă, corespunzătoare ca procent dobânzii datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere (s.n. 0,06 %), începând cu prima zi după data scadenței, până în ziua plății, exclusiv.

(...)

(...) a rezultat că în perioada ianuarie – martie 2007 s-a ocupat de calculul acestor penalități, care au vizat 149 de facturi emise în perioada aprilie 2004 – ianuarie 2006, rezultând în total suma de aproximativ 68 milioane lei. În baza calculului efectuat CET a emis factura fiscală nr. (...) /22.03.2007, în valoare totală de 68.222.761,10 lei.

Creanțele izvorâte din aceste contracte aveau un grad ridicat de certitudine în condițiile în care statul era acționar unic al debitorului Electrica. Prin urmare, CET era îndreptățită să creadă cu tărie că va avea succes într-un asemenea litigiu.

II.2.b. Încheierea contractului de asistență juridică și a tranzacției și elementele din care rezultă caracterul nelegal al acestora

În virtutea legăturilor care se creaseră cu prilejul încheierii și derulării contractului de asistență juridică între directorul CET, Cristea Dumitru și reprezentanții SCA „Șova și Asociații”, inculpatul Șova Dan-Coman a luat la cunoștință despre litigiul dintre CET și Electrica.

Prefigurând un folos material din această împrejurare, inculpatul Șova Dan-Coman s-a înțeles cu directorul general inculpatul Cristea Dumitru să încheie un act adițional la contractul de asistență juridică în legătură cu litigiul respectiv care să vizeze și un onorariu de succes. Reamintim că între părți era încheiat contractul de asistență juridică nr. (...) /2007 în temeiul căruia societatea de avocați era obligată să presteze activități juridice care acopereau în totalitate activitățile menționate în actul adițional nr. 1 la contractul (...) /2007.

În data de 01.11.2007 între CET și SCA „Șova și Asociații” s-a încheiat actul adițional nr. 1 la contractul de asistență juridică nr. (...) /23.07.2007 (actul adițional este înregistrat la CET sub nr. (...) /01.11.2007).

Actul adițional nr. 1 la contractul de asistență juridică nr. (...) /23.07.2007 este semnat din parte CET de aceleași persoane care au semnat și contractul nr. (...) /23.07.2007 iar din partea SCA „Șova și Asociații” de către inculpatul Șova Dan-Coman.

Obiectul actului adițional îl constituia obținerea de titluri executorii nevocabile în favoarea CET, condiții în care SCA „Șova și Asociații” primea un procent din cuantumul sumelor recuperate, astfel: 1% pentru sume de până la 20.000.000 lei, 2% pentru sume de până la 50.000.000 lei și 3% pentru sume de peste 50.000.000 lei.

Acest act adițional trebuie înțeles ca fiind întocmit prin fraudă la lege, părțile contractante fiind din punct de vedere subiectiv în conivență infracțională. Obiectului actului adițional încheiat a fost închipuit de părți, acesta suprapunându-se peste obiectul contractului de asistență juridică încheiat

anterior între părți, în vigoare la vremea respectivă, în plus fiind adăugat doar comisionul de succes.

Caracterul infracțional al contractului este dat mai ales de faptul că părțile au disimulat obiectul acestuia în sensul că au cunoscut încă de la început faptul că nu va avea loc o judecată pe fond care să justifice încheierea contractului și că în realitate se va încheia o tranzacție cu privire la litigiul respectiv așa cum se va explica mai jos.

În chiar ziua în care s-a încheiat contractul (actul adițional nr. 1) de asistență juridică, 01.11.2007, prin ordinul de plată nr. 7694, CET a plătit taxa de timbru în cuantum de 685.414 lei aferentă pretenției de 68.222.761,10 lei deși la data respectivă pretenția dedusă judecătii era de doar 15.863.812,59 lei.

Plata de către CET a taxei de timbru la valoare întregii pretenții de 68.222.761,10 lei în aceeași zi în care s-a încheiat și contractul de asistență juridică, coroborat cu faptul că Șova Dan-Coman i-a cerut avocatei (...) să suplimenteze pretenția dedusă judecătii explicându-i că este necesar acest lucru pentru o viitoare negociere cu debitorul denotă faptul că inculpații Cristea Dumitru și Șova Dan-Coman, s-au pus de acord încă de la semnarea contractului asupra încheierii unei tranzacții.

Ca și în cazul celorlalte contracte prevăzute cu comisioane de succes și în cazul actului adițional nr. 1 la contractul nr. (...) /2007 s-a identificat aceeași practica infracțională a inculpatului Șova Dan-Coman, ca și în cazul litigiilor CER vs. ICM și CET vs. ICM.

Inculpatul a acționat coordonat în scopul obținerii de foloase materiale prin încheierea frauduloasă a unor contracte de asistență juridică în dosare finalizate prin încheierea unor tranzacții între părți, situație care s-a regăsit în toate cele trei cazuri analizate, astfel:

Avocații SCA „Șova și Asociații” inclusiv inculpatul Șova Dan-Coman acordau asistență juridică în diverse litigii, în cazul de față (CER vs. ICM, CET vs. Electrica sau CET vs. ICM) în baza contractelor deja încheiate cu cele două complexuri. În două dintre litigiile complexurile energetice au avut calitatea de pârât CER vs. ICM și CET vs. ICM și în unul de reclamant (CET vs. Electrica).

La un moment dat, în cursul judecătii cauzelor, în funcție de poziția procesuală a părții pe care o reprezenta în sensul că, aceasta ar fi dispusă să încheie o tranzacție, posibilitate întotdeauna vehiculată de inculpat și în toate cazurile agreeată de acesta, inculpatul Șova Dan-Coman întreprindea demersuri pe lângă directori pentru a încheia contracte de asistență juridică separat pentru aceste litigii de fiecare dată prevăzute cu comisioane de succes deși activitatea juridică menționată în cuprinsul lor fusese deja derulată în baza contractelor existente iar soluția era practic cunoscută.

În cazul acestui act adițional, asistența juridică era efectuată în temeiul contractului nr. (...) /2007 așa cum rezultă din activitățile juridice menționate în nota de onorarii a casei de avocatură aferentă lunii octombrie 2007. Acolo se menționează expres că s-au desfășurat activități juridice timp de 8 zile, inclusiv de către inculpatul Șova Dan-Coman, în perioada 18-30 octombrie 2007 pentru reprezentarea CET în litigiul cu Electrica în cadrul dosarului nr. (...) /3/2007. La datele respective actul adițional nu se semnase încă.

După ce s-a ajuns la un consens în privința încheierii unei tranzacții, inculpații Cristea Dumitru și Șova Dan-Coman au încheiat actul adițional nr. 1 la contractul nr. (...) /2007 în condițiile arătate.

Așa cum rezultă din nota de onorarii aferentă lunii noiembrie 2007, în data de 07.11.2007, SCA „Șova și Asociații” terminase deja de redactat proiectul de tranzacție deși doar cu o zi înainte ceruse instanței majorarea cuantumului pretențiilor la valoarea de 68.222.761,10 lei. Rezultă astfel caracterul disimulat al poziției procesuale a reclamantului la momentul majorării pretențiilor în sensul că nu reflecta voința reală a acestuia, în realitate reclamantul urmărind să încheie o tranzacție.

După cinci zile de la semnarea contractului, în data de 06.11.2007, CET, prin SCA „Șova și Asociații” în temeiul disp. art. 132 C.p.c, a precizat și completat cererea de chemare în judecată mărind cuantumul pretenției la valoarea de 68.222.761,10 lei reprezentând totalul debitului aferent neachitării în termen a facturilor emise, adăugând și perioada aprilie – august 2004 și ianuarie 2005 – ianuarie 2006. În final, s-au solicitat sub aspect temporal, pretenții pentru perioada aprilie 2004 – ianuarie 2006 în sumă de 68.222.761,10 lei corespunzătoare celor 149 de facturi neachitate în termen cuprinse în tabelul întocmit de (...).

Precizarea acțiunii în acest sens nu a urmărit în nici un fel interesul CET, ci a fost făcută doar pentru a majora viitorul folos necuvenit aferent onorariul de succes asupra căruia Cristea Dumitru și Șova Dan-Coman se înțeleseseră.

Cauza acestor pretenții suplimentare se regăsea în alte contracte similare celor amintite, din totalul de 24 de contracte din perioada 2004-2007, însă încheiate în anii 2005 și 2006. De precizat, este faptul că, aceste contracte nu au fost depuse niciodată la dosarul cauzei, fapt ce denotă că, în realitate Cristea Dumitru și Șova Dan-Coman cunoșteau că nu se va continua judecata pe fond, condiții în care, depunerea contractelor era absolut necesară.

(...)

La data de 27.11.2007 între CET, reprezentată de Cristea Dumitru, director general și Graure Octavian-Laurențiu, director economic și Electrica, reprezentată de (...), director general, s-a încheiat tranzacția înregistrată sub nr.

(...)/27.11.2007 prin care cele două părți au convenit să stingă litigiul aflat pe rolul Tribunalului București. Martorul (...) a afirmat că nu au negociat cu nici un reprezentant al SCA „Șova și Asociații”.

În cuprinsul tranzacției s-a prevăzut că debitoarea se obligă să achite către creditoare, în rate egale în cuantum de 1.500.000 lei, trimestrial, începând cu 31.03.2008, timp de opt ani, suma totală de 48.000.000 lei. S-a renunțat astfel fără nici un motiv la suma de 20.222.761,10 lei reprezentând diferența dintre suma solicitată în acțiunea principală în cuantum de 68.222.761,10 lei și noua datorie recunoscută pe calea tranzacției în cuantum de 48.000.000 lei. De asemenea, s-a convenit între părți ca valoarea taxei de timbru în cuantum de 685.414 lei plătită de CET, să fie suportată în mod egal.

Tranzacția a vizat atât pretențiile ce au făcut obiectul litigiului (aprilie 2004 – ianuarie 2006) cât și pretențiile reprezentate de toate penalitățile de întârziere pentru perioada ulterioară până în luna decembrie 2006 deși acestea nu erau nici măcar calculate, precum și cele aferente anului 2007 până în luna noiembrie când s-a încheiat tranzacția menționându-se în mod fraudulos că pentru această din urmă perioadă nu există penalități de întârziere.

Pentru a explica de ce s-a renunțat la o parte din suma pretinsă în acțiune inculpații Cristea Dumitru și Graure Laurențiu-Octavian au arătat organelor fiscale faptul că s-a tranzacționat asupra sumei de 48.000.000 lei întrucât restul până la 68.222.761,10 lei reprezentau pretenții prescrise.

În realitate, pragul de 48.000.000 lei este reprezentat de rotunjirea cuantumului pretenției reale de 68.222.761,10 lei diminuat cu provizionul de 20.466.828 lei înregistrat în contabilitate referitor la posibila depreciere a creanței. Astfel, la un eventual audit financiar sau la un control financiar al Curții de Conturi, se putea justifica din punct de vedere contabil diminuarea creanței.

Oricum, tranzacția este un act profund nelegal atât în ceea ce privește diminuarea pretenției supusă judecății, cât mai ales în privința renunțării la sumele reprezentând penalitățile de întârziere ce nu au făcut obiectul judecății și la care s-a renunțat fără nici un motiv.

După pronunțarea sentinței nr. (...) /06.12.2007 prin care instanța a luat act de învoiala părților, SCA „Șova și Asociații” în data de 12.12.2007 a emis factura fiscală nr. (...) în cuantum de 1.142.400 lei (inclusiv TVA), factură achitată de CET prin ordinul de plată nr. (...) /18.12.2007.

În data de 14.12.2007 CET a emis către Electrica factura fiscală nr. (...) în sumă de 68.222.761,10 lei reprezentând „storno factură nr. (...) /22.03.2007”. În aceeași dată 14.12.2007 CET a emis către Electrica factura fiscală nr. (...) în sumă de 48.000.000 lei reprezentând penalități conform tranzacției nr.

(...)/27.11.2007 și sentinței comerciale nr. (...) /16.12.2007 a Tribunalului București.

Ulterior în luna decembrie 2007, pentru a justifica încheierea tranzacției din luna noiembrie 2007 pentru suma de 48.000.000 lei, inculpatul Graure Laurențiu-Octavian i-a dat dispoziție verbală (...) pentru ca acesta să refacă tabelul cu penalități în cuantum de 68.222.761,10 lei, însă, de data aceasta cuantumul penalităților să fie de 48.000.000 lei.

(...) a spus că nu are nici un motiv să refacă tabelul de calcul și că nu știe cum poate să facă acest lucru. Inculpatul Graure Laurențiu-Octavian i-a spus că trebuie doar să reducă aleatoriu din penalitățile în cuantum mai mare calculate pentru unele din cele 149 de facturi și că dacă nu procedează în acest fel o să fie dat afară.

(...) s-a conformat, a ales din cele 149 de facturi aprox. 50 de facturi cu un cuantum al penalităților mai mare pe care l-a redus astfel încât cuantumul total al penalităților celor 149 de facturi a rezultat 48.000.514,95 lei.

În fișa postului semnată la data de 05.07.2007 (vol. 9, fila 209) de către inculpatul Graure Laurențiu-Octavian, director al direcției buget financiar contabilitate se arată că acesta răspunde de gestionarea eficientă a veniturilor, urmărește și răspunde de recuperarea creanțelor.

Conduita directorului economic inculpatul Graure Laurențiu-Octavian, persoana cu obligațiile cele mai oneroase din cadrul CET alături de inculpatul Cristea Dumitru în privința recuperării oricăror creanțe ale instituției publice, reprezintă o activitate infracțională cu consecințe deosebit de grave asupra patrimoniului instituției publice. Cei doi inculpați, Cristea Dumitru și Graure Laurențiu-Octavian au renunțat la sume uriașe deși cunoșteau că acestea se cuvin instituției publice.

La stabilirea prejudiciului produs ca urmare a încheierii tranzacției s-a avut în vedere diferența între penalitățile recalculat pe parcursul urmăririi penale (60.664.387,30 lei) și suma de 48.000.000 lei, plus penalitățile din perioada februarie 2006 – decembrie 2006 care nu se calculaseră la data tranzacției și la care s-a renunțat, plus penalitățile aferente anului 2007 până în luna noiembrie care de asemenea nu se calculaseră și la care s-a renunțat menționându-se în cuprinsul tranzacției faptul că nu există.

În acest scop, Direcția Națională Anticorupție a solicitat Complexului Energetic Oltenia calcularea acestor penalități de întârziere. Comisia formată în acest sens la nivelul CEO a recalculat cuantumul penalităților aferente celor 149 facturi ce au făcut obiectul litigiului rezultând suma de 60.664.387,30 lei. De asemenea s-a calculat suma de 227.333,72 lei aferentă penalităților pentru perioada februarie 2006 – decembrie 2006 și suma de 40.215,60 lei aferentă penalităților pentru perioada ianuarie 2007 – noiembrie 2007.

Prin urmare, prejudiciul produs prin activitatea infracțională a inculpaților Cristea Dumitru și Graure Laurențiu-Octavian ca urmare a încheierii tranzacției este în cuantum de 12.931.936,62 lei.

Cu ocazia controlului fiscal la nivelul CET din anul 2011, inculpații Cristea Dumitru și Graure Laurențiu-Octavian au fost întrebați din ce motiv au renunțat diferența de aprox. 20 milioane lei, cei doi având aceeași explicație, în sensul că diferența respectivă era prescrisă.

Instituția prescripției nu are incidență în cauză, raportat la momentul nașterii creanței principale și la faptul că aceasta fusese recunoscută și achitată. Invocarea de către cei doi inculpați a acestei instituții juridice, domeniu străin inculpaților, denotă sub aspect subiectiv ca inculpații au cunoscut caracterul fraudulos al faptelor comise, încercând să ofere o explicație oarecare pentru diminuarea pretenției.

Poziția celor doi de la acea vreme nu poate decât să maximizeze gravitatea faptelor acestora, în condițiile în care la acea vreme și nici ulterior, nu a existat vreun studiu sau vreo analiză a biroului juridic sau al oricărui avocat care să vizeze prescripția unei părți a pretenției dedusă judecătii. Oricum, așa cum s-a arătat, prin tranzacție s-a renunțat și la penalități care nu au făcut obiectul litigiului, și care nici măcar nu fuseseră calculate, pentru care nu s-a pus problema prescripției, situație în raport de care încheierea tranzacției relevă un dispreț profund al celor doi directori față de atribuțiile de serviciu cu care era învestiți.

De asemenea conduita inculpatului Graure Laurențiu-Octavian, director economic al CET, este incalificabilă în raport de cele afirmate de (...), relativ la modul în care inculpatul i-a spus cum să refacă tabelul cu penalități pentru a rezulta suma de 18 milioane prevăzută în tranzacție.

(...)

Directorul Cristea Dumitru a acționat împotriva intereselor proprii societăți în sensul că deși aceasta avea calitatea de reclamantă cu privire la o pretenție substanțială și cu o speranță legitimă de a câștiga litigiul, a renunțat la nu mai puțin de 20 milioane lei, iar pentru a fi sigur că reușește acest lucru a mai plătit și o societate de avocați cu peste un milion lei pentru a convinge debitorul că acest lucru e în beneficiul lui, lucru de altfel evident.

Activitatea infracțională a inculpatului Șova Dan-Coman nu se raportează din punct de vedere al laturii obiective sau subiective la faptele săvârșite în exercitarea profesiei de avocat (asistență juridică, reprezentare juridică, negociere, etc.), ci strict în raport de actele de participare ale acestuia în calitate de complice la încheierea nelegală de către autorul Cristea Dumitru a contractului (actului adițional) de asistență juridică.

Prin urmare, sub aspect temporal activitatea infracțională a inculpatului Șova Dan-Coman s-a terminat cel mai târziu odată cu încheierea contractului (actului adițional) de asistență juridică, în baza cărora ulterior, s-a început prestarea efectivă a activităților specifice profesiei de avocat.

II.2.c. Participația reținută în sarcina lui Șova Dan-Coman

Conform disp. art. 48 alin. 1 C.p.: „*Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală*”.

Participația penală sub forma complicității s-a materializat în privința inculpatului Șova Dan-Coman prin ajutorul dat de acesta inculpatului Cristea Dumitru la încheierea în calitate de reprezentant al CET a actului adițional nr. 1 la contractul de asistență juridică nr. (...) /23.07.2007, contract încheiat cu încălcarea legii și inutil, având în vedere că serviciile juridice fuseseră deja achiziționate prin contractele anterioare.

Complicele Șova Dan-Coman a avut un rol esențial și determinant la săvârșirea faptei de natură penală având în vedere materialitatea faptei comise de autor adică încheierea respectivului contract de asistență juridică cu societatea de avocați coordonată de Șova Dan-Coman, contract negociat, semnat și asumat de Șova Dan-Coman, activitate fără de care nu putea fi realizată fapta autorului Cristea Dumitru.

Forma de vinovație cerută de textul de incriminare pentru un participant la săvârșirea unei fapte de natură penală este aceea a intenției directe sau indirecte.

Conform disp. art. 16 alin. 3 C.p. (3): „*Fapta este săvârșită cu intenție când făptuitorul: a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte; b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui*”.

Sub aspect subiectiv inculpatul Șova Dan-Coman a acționat cu intenție directă având prefigurarea producerii rezultatului, adică prejudicierea patrimoniului CET, și urmărind acest rezultat corelativ obținerii unui folos necuvenit de către societatea de avocați unde avea calitatea de asociat majoritar.

Implicarea activă directă a inculpatului Șova Dan-Coman la încheierea actului adițional nr. 1 la contractul de asistență juridică nr. (...) /23.07.2007 este de necontestat și s-a evidențiat mai ales din următoarele împrejurări:

(...)

II.2.d. Încadrare juridică

În drept, fapta inculpatului **Cristea Dumitru** care, în calitate de director general al CET, cu complicitatea inculpatului **Șova Dan-Coman**, a încheiat în

data de 01.11.2007 cu SCA „Șova și Asociații” actul adițional nr. 1/01.11.2007 la contractul (...) /23.07.2007, cu încălcarea dispozițiilor art. 2 și 19 din DUG 34/2006, art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006, art. 1 din Ordinul MEC 612/2006, art. 3, 4 și 5 din OG 119/1999, statutului CET prevăzut de HG 103/2004 și Regulamentului de Organizare și Funcționare al CET, în condițiile expuse mai sus în Titlul II.2 din expositivul prezentului rechizitoriu, conduită care a condus la vătămarea intereselor legale ale CET și a produs o pagubă CET în cuantum de 1.142.400 lei proporțional cu sumele plătite nelegal și corelativ obținerii de foloase necuvenite către SCA „Șova și Asociații”, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**

Faptele inculpatului **Șova Dan Coman** care, în perioada octombrie - noiembrie 2007, cu știință, în contextul litigiului dintre CET și Electrica, a întreprins acte de complicitate morală, în sensul că, a insistat pe lângă inculpatul Cristea Dumitru să încheie un contract distinct de asistență juridică, contribuind astfel la decizia acestuia de a încheia nelegal în condițiile arătate actul adițional nr. 1/01.11.2007 la contractul (...) /23.07.2007 între CET și SCA „Șova și Asociații” și acte de complicitate materială în sensul că, a conceput termenii și condițiile respectivului act adițional totodată semnându-l din partea SCA „Șova și Asociații”, acțiuni care au înlesnit și contribuit în mod direct la activitatea infracțională a autorului Cristea Dumitru, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 48 C.p. rap. la art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**

Fapta inculpatului **Cristea Dumitru** care, în calitate de director general al CET, în data de 27.11.2007 a încheiat cu Electrica SA tranzacția relativ la obiectul dosarului nr. (...) /3/2007 al Tribunalului București (CET vs. Electrica), prin încălcarea atribuțiilor de serviciu prevăzute de dispozițiile art. 20 punctul B alin. 2 lit. g din anexa nr. 1 din HG 103/2004 în legătură cu atribuțiile directorului general conferite de statul CET, fără a avea mandat special din partea AGA sau a Consiliului de Administrație, Regulamentului de Organizare și Funcționare al CET în condițiile expuse mai sus în Titlul II.2 din prezentul rechizitoriu, tranzacție prin care CET a fost prejudiciat cu suma totală de 12.931.936,62 lei, corelativ obținerii unui folos necuvenit de către Electrica SA în cuantum egal cu suma la care s-a renunțat, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p. în condițiile art. 309 C.p., cu aplic. art. 5 C.p.**

Fapta inculpatului **Graure Laurențiu-Octavian** care, în calitate de director economic al CET, în data de 27.11.2007 a încheiat cu Electrica SA tranzacția relativ la obiectul dosarului nr. (...)/3/2007 al Tribunalului București (CET vs. Electrica), prin încălcarea atribuțiilor de serviciu prevăzute în fișa postului în legătură cu atribuțiilor directorului economic conferite de statul CET și de Regulamentul de Organizare și Funcționare al CET în condițiile expuse mai sus în Titlul II.2 din prezentul rechizitoriu, tranzacție prin care CET a fost prejudiciat cu suma totală de 12.931.936,62 lei, corelativ obținerii unui folos necuvenit de către Electrica SA în cuantum egal cu suma la care s-a renunțat, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p. în condițiile art. 309 C.p., cu aplic. art. 5 C.p.**

Subtitlul II.3 Încheierea de către inculpatul Cristea Dumitru cu complicitatea inculpatului Șova Dan-Coman a contractului de asistență juridică nr. (...).02.2008 cu SCA „Șova și Asociații”;

Încheierea de către inculpatul Cristea Dumitru a tranzacției dintre CET și ICM în cadrul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj

Având în vedere corespondența dintre cele două acte juridice acestea vor fi tratate împreună atât în privința laturii obiective cât și a laturii subiective.

II.3.a. Acțiunea în pretenții introdusă de ICM împotriva CET

În data de 10.12.2007 ICM, prin reprezentant legal, lichidator (...) reprezentată de asociat coordonator (...) și reprezentată convențional de Cabinet de Avocați (...) și SCA „(...)” a formulat acțiune împotriva CET prin care solicita ca acesta să-i plătească suma de 69.520.556 lei reprezentând contravaloarea activelor cedate și suma de 19.125.104,96 lei reprezentând diferența în plus la zi conform indicelui de inflație, acțiune ce a făcut obiectul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj.

Istoricul creanței ICM asupra CET este similar cu cel al creanței deținute împotriva CER, care a fost analizat pe larg în titlul I.2.a al prezentului rechizitoriu.

II.3.b. Încheierea contractului de asistență juridică și a tranzacției și elementele din care rezultă caracterul nelegal al acestora

În data de 13.02.2008 CER a încheiat cu SCA „Șova și Asociații” contractul de asistență juridică nr. (...) . Obiectul contractului îl constituia realizarea pe calea reprezentării în cadrul acțiunii judecătorești declanșată de SC ICM prin (...) a unei înțelegeri cu creditorul ICM prin care datoria CET în cuantum 69.520.556 lei să fie achitată într-un termen rezonabil (minim 3 ani).

Cu privire la onorariul aferent contractului s-a precizat că, în ipoteza obținerii rezultatului, respectiv eşalonarea datoriei pe minim 3 ani, CET va achita un onorariu de succes reprezentând 1,5 % din valoarea creanței ICM asupra CET. Din partea CET contractul este semnat de Cristea Dumitru, Graure Laurențiu Octavian și (...) iar din partea SCA „Șova și Asociații” de către Șova Dan Coman.

După cinci zile, în data de 18.02.2008, între CET și ICM se încheie o tranzacție relativ la obiectul dosarului nr. (...) /95/2007 al Tribunalului Gorj, tranzacție prin care CET se obliga să achite către ICM suma totală de 69.520.556 lei în termen de cinci ani.

După redactarea hotărârii de expedient pronunțată în data de 20.02.2008, prin OP nr. (...) /26.03.2008 și nr. (...) /22.04.2008, CET plătește în contul societății de avocați suma totală de 1.242.018 lei (inclusiv TVA).

Având în vedere similitudinile expuse mai sus în privința tranzacției dintre CER și ICM cu cea dintre CET și ICM, „mutatis mutandis” (schimbând ceea ce este de schimbat) se vor reține aceleași abateri de respectarea normelor legale și în sarcina directorului general Cristea Dumitru cu prilejul încheierii tranzacției.

Consiliul de Administrație nu l-a mandatat pe inculpatul Cristea Dumitru să încheie tranzacția, lucru absolut necesar pentru un asemenea act ci doar pentru a rezolva problema litigioasă cu ICM-ul în interesul instituției. Ulterior, CA, a luat act de încheierea tranzacției ceea ce nu echivalează evident cu aprobarea acesteia. În plus, o eventuală mandatare în acest sens a inculpatului sau validarea tranzacției, constituia în sine un act defectuos al CA.

Contractul de asistență juridică nr. (...) /2008 încheiat de inculpatul Cristea Dumitru reprezintă de asemenea un act defectuos îndeplinit în exercitarea atribuțiilor de serviciu în sensul art. 297 C.p., fiind incidente în privința lui, în parte, nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la procedura de achiziție arătate în Titlul II.1.d cu privire la încheierea contractului nr. (...) /2007 și a actului adițional nr. 1 la acesta, dispoziții ce vor fi reluate mai jos.

Dispozițiile art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006 privind normele de aplicare a prevederilor OUG 34/2006 a următorul conținut:

„(1) În procesul de aplicare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, orice situație pentru care nu există o reglementare explicită se interpretează prin prisma principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) din ordonanța de urgență. (s.n. nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea, eficiența utilizării fondurilor publice, asumarea răspunderii); (2) În cazul contractelor a căror atribuire nu intră sub incidența prevederilor ordonanței de urgență, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire,

de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului”.

Prin urmare, ori de câte ori un contract de achiziție publică este exceptat în parte sau în tot de la aplicabilitatea dispozițiilor privind achizițiile publice, autoritatea contractantă are obligația de a asigura o utilizare eficientă a fondurilor în procesul de atribuire, de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului.

Cu alte cuvinte contractul de asistență juridică, veritabil contract de achiziție publică, încheiat de inculpatul Cristea Dumitru cu nerespectarea obligațiilor arătate în disp. art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006, sau cu nerespectarea altor dispoziții legale, dacă au produs o pagubă ori o vătămare a intereselor unei persoane fizice sau juridice, reprezintă acte îndeplinite în mod defectuos în exercitarea atribuțiilor de serviciu și atrag răspunderea penală conform disp. art. 297 C.p., în condițiile în care sunt săvârșite cu intenție directă sau indirectă.

Ori de câte ori se încălcă obligațiile de a promova concurența dintre operatorii economici, precum și de a garanta nediscriminarea, recunoașterea reciprocă și tratamentul egal al operatorilor economici care participă la atribuirea contractului, se va produce automat și rezultatul cerut de norma de incriminare anume, o vătămare a acestor drepturilor și interese cu statut constituțional.

În consecință, prin încheierea și executarea contractului nr. (...) /2008 așa cum a fost caracterizat mai sus, prin atribuirea lui în mod direct către SCA „Șova și Asociații” fără nici un fel de procedură concurențială s-au încălcat în mod vădit disp. art. 2 și 19 din OUG 195/2002 și art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006.

În privința contractului (...) /2008, privit drept veritabil contract de achiziție publică în accepțiunea sintagmei prev. de art. 3 lit. f din OUG 34/2006, întrucât nu s-a parcurs nici un fel de procedură care să asigure concurența între operatorii economici cu efecte patrimoniale benefice pentru CET, se va reține în sarcina inculpatului Cristea Dumitru pe lângă încălcarea disp. art. 2 și 19 din OUG 195/2002 și art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006 și încălcarea disp. art. 1 din Ordinul nr. 612/2006 al MEC unde se prevede obligativitatea organizării unei proceduri de achiziții publice.

II.3.c. Participația reținută în sarcina lui Șova Dan-Coman

Conform disp. art. art. 48 alin. 1 C.p.: „*Complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală*”.

Participația penală sub forma complicității s-a materializat în privința inculpatului Șova Dan-Coman prin ajutorul dat de acesta inculpatului Cristea Dumitru la încheierea în calitate de reprezentant al CET a contractului de asistență juridică nr. 80/2008, contract încheiat cu încălcarea legii și inutil, având în vedere că serviciile juridice fuseseră deja achiziționate prin contractele anterioare.

De asemenea, în legătură activitățile întreprinse de Șova Dan-Coman cu prilejul încheierii contractului de asistență juridică, în vederea încheierii tranzacției, se va reține faptul că, deși societatea pe care o reprezenta avea un contract în derulare în temeiul căruia asista CET în litigiul cu ICM, s-a înțeles cu directorul general al CET să încheie un contract de asistență juridică distinct în care s-a prevăzut un onorariu de succes în cazul încheierii unei tranzacții, reprezentând 1,5 % din valoarea creanței ICM asupra CET, contract nelegal, în urma căruia SCA „Șova și Asociații” a obținut un folos necuvenit în cuantum de 1.242.018 lei.

Complicele Șova Dan-Coman a avut un rol esențial și determinant la săvârșirea faptei de natură penală având în vedere materialitatea faptei comise de autor adică încheierea respectivului contract de asistență juridică cu societatea de avocați coordonată de Șova Dan-Coman, contract negociat, semnat și asumat de Șova Dan-Coman, activitate fără de care nu putea fi realizată fapta autorului Cristea Dumitru.

Forma de vinovăție cerută de textul de incriminare pentru un participant la săvârșirea unei fapte de natură penală este aceea a intenției directe sau indirecte.

Conform disp. art. 16 alin. 3 C.p. (3): „*Fapta este săvârșită cu intenție când făptuitorul: a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte; b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui*”.

Sub aspect subiectiv inculpatul Șova Dan-Coman a acționat cu intenție directă având prefigurarea producerii rezultatului, adică prejudicierea patrimoniului CET, și urmărind acest rezultat corelativ obținerii unui folos necuvenit de către societatea de avocați unde avea calitatea de asociat majoritar.

Implicarea activă directă a inculpatului Șova Dan-Coman la încheierea contractului de asistență juridică nr. (...) /2008 este de necontestat și s-a evidențiat mai ales din următoarele împrejurări:

(...)

În plus, în notele de onorarii aferente lunii februarie 2008 inculpatul Șova Dan-Coman este menționat printre avocații care s-au deplasat la sediul CET pentru întâlniri cu inculpatul Cristea Dumitru pentru discuții pe marginea litigiului dintre CET și ICM.

Sub aspect subiectiv, încercarea inculpatului Șova Dan-Coman de a prezenta organelor de urmărire penală prin depunerea înscrisurilor falsificate o situație diametral opusă decât cea reală în legătura cu participarea sa la încheierea de către inculpatul Cristea Dumitru a contractului nr. (...) /2008 relevă cunoașterea caracterului fraudulos atât al contractului în sine cât și al rolului avut de acesta la încheierea contractului.

Caracterul realmente fictiv al obiectului contractului nr. (...) /2008 este demonstrat și de împrejurarea că notele de onorarii (vol. 73) în care sunt prezentate activitățile juridice prestate în baza acestor contracte sunt practic identice. Aceste note de onorarii sunt semnate atât inculpatul Șova Dan-Coman, cât și de inculpatul Cristea Dumitru (nota de onorarii pentru litigiul CET – ICM).

SCA „Șova și Asociații” nu a făcut nici măcar efortul să schimbe nr. de dosar civil în care se acordă asistența juridică în litigiul CET vs. ICM, în nota de onorarii aferentă, păstrându-se nr. (...) /95/2007 corespunzător nr. de dosar al litigiului CER vs. ICM.

II.3.d. Încadrarea juridică

Fapta inculpatului **Cristea Dumitru** care, în calitate de director general al CET, cu complicitatea inculpatului Șova Dan-Coman, a încheiat în data de 13.02.2008 cu SCA „Șova și Asociații” contractul de asistență juridică nr. (...).02.2008 cu încălcarea dispozițiilor: art. 2 și 19 din OUG 34/2006, art. 2 alin. 1 și 2 din HG 925/2006, art. 1 din Ordinul MEC 612/2006, art. 3, 4 și 5 din OG 119/1999, statului CET prevăzut de HG 103/2004, Regulamentului de Organizare și Funcționare al CET și contractului de mandat nr. (...)/29.11.2007, conduită care a condus la vătămarea intereselor legale ale CER și a produs o pagubă CER în cuantum de 1.242.018 lei, corespunzător sumelor plătite nelegal și corelativ obținerii de foloase necuvenite de către SCA „Șova și Asociații”

întreunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**

Fapta inculpatului **Cristea Dumitru** în calitate de director general al CET, în data de 18.02.2008, prin încălcarea dispozițiilor: art. 20 punctul B alin. 2 lit. g din anexa nr. 2 din HG 103/2004 în legătură cu atribuțiile directorului general conferite de statul CER, fără a avea mandat special din partea AGA sau a

Consiliului de Administrație, Regulamentului de Organizare și Funcționare al CET și contractului de mandat nr. (...)/29.11.2007 și prin nerespectarea dispozițiilor date în sarcina directorului general prin ordinul Ministerului Economiei și Comerțului nr. 721/20.10.2006 emis în aplicarea legii 243/2005, a încheiat cu ICM prin lichidator (...), tranzacția relativ la obiectul dosarului nr. (...)/95/2007 al Tribunalului Gorj, tranzacție prin care CET se obliga să achite către ICM suma totală de 69.520.556 lei în termen de cinci ani, conduită infracțională în urma căreia au fost vătămate interesele legale ale MEC și AVAS și ale CET prin diminuarea sumelor alocate fondului de investiții, proporțional cu sumele plătite, corelativ obținerii de foloase necuvenite de către lichidatorul judiciar (...) SPRL în cuantum de 0,98 % din sumele plătite, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p**

Fapta inculpatului **Șova Dan-Coman** care în perioada ianuarie – 13 februarie 2008, cu știință, în contextul litigiului dintre CET și ICM, a întreprins acte de complicitate morală, în sensul că, a insistat pe lângă Cristea Dumitru să încheie un contract distinct de asistență juridică, contribuind astfel la decizia acestuia de a încheia nelegal în condițiile arătate contractul de asistență juridică nr. (...).02.2008 între CET și SCA „Șova și Asociații”, și acte de complicitate materială în sensul că, a conceput termenii și condițiile respectivului contract, totodată semnându-l din partea SCA „Șova și Asociații”, acțiuni care au înlesnit și contribuit în mod direct la activitatea infracțională a autorului Cristea Dumitru, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 48 C.p., rap. la art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p**

Titlul VII - Falsificarea de către inculpatul Șova Dan-Coman a 11 procese-verbale ale Adunării Generale a Asociațiilor „SCA Șova și Asociații”

În fapt:

Inculpatul Șova Dan-Coman a semnat 6 din cele 8 contracte și acte adiționale încheiate între CER și CET pe de o parte și SCA „Șova și Asociații” pe de altă parte ce fac obiectul cercetării. De asemenea, a rezultat faptul că inculpatul Șova Dan-Coman, în calitate de „avocat coordonator”, menționează trecută expres în toate aceste contracte, a participat la mai multe discuții legate de obiectul celor 8 contracte sau acte adiționale, s-a deplasat la sediul CER și CET și la alte instituții contribuind efectiv la încheierea acestor contracte și acte

adiționale efectuând în plus și activitate de consultanță juridică în temeiul acestor contracte și acte adiționale.

În data de 01.10.2014 prin apărător ales (...) s-au depus la dosarul cauzei 5 volume conținând înscrisuri, analize și apărări legate de obiectul probator în raport de faptele reținute în sarcina suspectului Șova Dan-Coman.

Una din susținerile apărării este în sensul că suspectul Șova Dan-Coman nu a avut legătură cele 8 contracte de asistență juridică iar depășirile efectuate la sediile CER și CET au fost făcute din „curtoazie corporatistă”. Pentru inducerea acestei idei apărarea a prezentat mai multe înscrisuri.

În volum nr. 1 depus de inculpat (vol. 56 DUP) se regăesc în fotocopie 11 procese-verbale din perioada 2005 - 2009 ale Adunării Generale a Asociațiilor Societății Civile de Avocați „Șova și Asociații”, neștampilate însă semnate indescifrabil de inculpatul Șova Dan-Coman, de (...) și de (...) (acesta a semnat 10 procese-verbale, mai puțin pe primul).

Existând suspiciuni cu privire la caracterul real al proceselor-verbale la data de 19.02.2015 inculpatului Șova Dan-Coman i s-a solicitat predarea în original a proceselor-verbale ale Adunării Generale a Asociațiilor Societății Civile de Avocați „Șova și Asociații” din perioada 2005 - 2009.

A doua zi, în data de 20.02.2015 prin avocat ales (...), inculpatul Șova Dan-Coman a prezentat Direcției Naționale Anticorupție cele 11 procese verbale în discuție plus alte trei procese verbale.

În ordine cronologică, primul proces-verbal datat 19.12.2005 semnat de Șova Dan-Coman și (...) impunea o regulă în cadrul SCA „Șova și Asociații” în sensul că începând cu 01.01.2006 fiecare client cu care societatea are sau va avea încheiat un contract de asistență juridică pentru consultanță lunară va fi coordonat de un avocat partener sau colaborator care va fi stabilit printr-un proces-verbal al Adunării Generale a Asociațiilor „Șova și Asociații”, respectivul avocat fiind denumit avocat coordonator de client.

Un al doilea proces-verbal datat 15.01.2007 vizează hotărârea adunării generale în sensul că datorită plecărilor dese în străinătate ale inculpatului Șova Dan-Coman a fost împuternicit (...) să semneze și să negocieze contracte de asistență juridică.

Din declarațiile (...) și (...), (...) rezultă faptul că aceștia au semnat acele procese verbale în perioada 2010 - 2011 pe fondul scandalului mediatic apărut în presă în legătură cu contractele de asistență juridică încheiate de societatea de avocați cu cele două complexuri energetice. De asemenea (...) că nu au avut loc niciodată adunările generale atestate prin procesele verbale respective.

Din (...) a rezultat că în acea perioadă nu se obișnuia în cadrul societății să se întrunească adunarea generală a asociațiilor pentru a desemna un avocat

coordonator de client. De asemenea (...) nu se obișnuia vreodată să se desemneze avocat coordonator pentru un anume contract sau act adițional și în nici un caz în adunarea generală. Singura practică în cadrul societății era ca fiecare client important să aibă desemnat un avocat coordonator fără ca acest lucru să fie hotărât în cadrul unei adunări generale.

(...)

Cele 11 procese-verbale sunt false în sensul că sunt antedate, prezintă o stare de fapt inexistentă la datele respective iar conținutul lor este conceput astfel încât să corespundă interesului actual al inculpatului Șova Dan-Coman. Întocmirea proceselor verbale în conținutul respectiv nu are vreo justificare pentru epoca menționate în cuprinsul lor.

Cele 11 procese-verbale au valoarea unor înscrisuri sub semnătură privată, cuprinsul acestora fiind însușit prin subscriere de către semnatarii Șova Dan-Coman, (...) și (...).

Este binecunoscut faptul că infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată este o infracțiune complexă întrucât absoarbe în conținutul constitutiv infracțiunea de uz de fals. Pentru a fi în prezența infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată este necesar ca pe lângă falsificarea efectivă a înscrisului acel înscris să fie și utilizat în scopul producerii unei consecințe juridice, ceea ce presupune și consumarea infracțiunii de uz de fals.

Procesul-verbal datat 15.01.2007 care vizează hotărârea adunării generale a SCA „Șova și Asociații” în sensul că datorită plecărilor dese în străinătate ale inculpatului Șova Dan-Coman a fost împuternicit (...) a fost folosit în data de 27.04.2010 când inculpatul l-a depus la dosarul nr. (...)/3/2009 al Tribunalului București având ca obiect acțiune în răspundere delictuală în care la data de 06.10.2009 reclamantul Șova Dan-Coman a chemat-o în judecata pe pârâta (...).

Toate cele 11 procese-verbale au fost folosite la datele de 01.10.2014 și 20.02.2015 în fața Direcției Naționale Anticorupție în cadrul prezentului dosar, nr. 122/P/2012.

Conținutul omogen al tuturor celor 11 procese-verbale în sensul că erau orientate către evocarea aceleiași idei, precum și identitatea scopului folosirii lor, denotă sub aspect subiect păstrarea rezoluției infracționale a inculpatului la momentele conceperii și semnării acestora cuprinse în perioada aprilie 2010 – 2011, precum și la momentele folosirii lor, 27.04.2010, 01.10.2014 și 20.02.2015.

Momentul folosirii oricăruia dintre aceste înscrisuri în vederea producerii unei consecințe juridice coincide cu momentul consumării fiecărui act material din conținutul constitutiv al infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură în formă continuată, în cazul nostru, 27.04.2010, 01.10.2014 și 20.02.2015.

(...)

Încadrarea juridică

Faptele inculpatului **Șova Dan-Coman** care, în perioada aprilie 2010 – 2011 a conceput și semnat 11 înscrisuri denumite procese-verbale ale Adunării Generale a Asociațiilor SCA „Șova și Asociații” înscrisuri antedate și care prezintă în cuprinsul lor o stare de fapt inexistentă, unul (procesul-verbal datat 15.01.2007) folosit la data de 27.04.2010 în fața Tribunalului București în cadrul dosarului nr. (...) /3/2009 (Șova Dan-Coman vs. (...)) și toate folosite în datele de 01.10.2014 și 20.02.2015 în fața Direcției Naționale Anticorupție în cadrul dosarului nr. 122/P/2012, în condițiile arătate mai sus în Titlul III din expositivul prezentului rechizitoriu, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată (trei acte materiale), prev. de:

- art. 290 C.p. rap. la art. 41 alin. 2 C.p. cu aplic. art. 5 C.p.

Titlul IV - Săvârșirea a 16 infracțiuni de fals în înscrisuri sub semnătură privată de către inculpatul Șova Dan-Coman în coautorat cu inculpatul Ponta Victor-Viorel;

Săvârșirea unei infracțiuni de fals în înscrisuri sub semnătură privată de către inculpatul Ponta Victor-Viorel;

Având în vedere corespondența dintre infracțiuni acestea vor fi tratate împreună atât în privința laturii obiective cât și a laturii subiective.

Subtitlul IV.1 – Convenția fictivă dintre SCA „Șova și Asociații” și Cabinetul Individual de Avocat „Ponta Victor-Viorel”

În data de 30.08.2007 între SCA „Șova și Asociații” reprezentată de Șova Dan-Coman și Cabinetul Individual de Avocat „Ponta Victor-Viorel” reprezentat de Ponta Victor-Viorel s-a încheiat o convenție de conlucrare profesională având ca obiect conlucrarea celor două părți în dosarele de natură penală, de drept penal al afacerilor precum și în alte cauze în care se va ivi necesitatea. Convenția s-a încheiat pe o perioadă nedeterminată. În convenție s-a prevăzut că pentru lucrările profesionale efectuate în conlucrare, onorariile să fie încasate de societatea de avocați iar avocatul Ponta Victor-Viorel să primească o sumă fixă de 2000 euro, pentru care va emite o factură lunară.

În convenție s-a prevăzut că societatea de avocați poate să acorde și alte onorarii suplimentare pe bază de proces-verbal încheiat între cele două părți.

Pentru presupusele lucrări de conlucrare aferente lunii octombrie 2007 avocatul Ponta Victor-Viorel a mai primit un onorariu suplimentar de 1000 euro.

Prin actul adițional nr. 1/27.03.2008 s-a majorat la suma de 3000 euro/lună onorariul avocatului Ponta Victor-Viorel începând cu luna aprilie 2008.

Pentru presupusele activități efectuate în conlucrare inculpatul Ponta Victor-Viorel a emis în perioada octombrie 2007 - decembrie 2008 un număr de 17 facturi fiscale în valoare de 181.439,98 lei.

Ponta Victor-Viorel a emis în perioada octombrie 2007 - decembrie 2008 un număr de 17 facturi fiscale care atestau în mod fals împrejurarea că acesta a prestat activități juridice în temeiul convenției de conlucrare. Facturile fiscale au fost transmise spre decontare societății de avocați, care a efectuat plata contravalorii lor, după care le-a înregistrat în contabilitate. Sumele aferente celor 17 facturi reprezintă cheltuieli ce nu au la bază operațiuni reale.

În realitate, Ponta Victor-Viorel nu a efectuat nici un fel de activitate profesională în temeiul convenției de conlucrare. Cu toate acestea, Ponta Victor-Viorel a pretins și primit de la Șova Dan-Coman, lunar, timp de 16 luni în perioada octombrie 2007 - decembrie 2008, sume importante de bani, în total 181.439,98 lei.

Din probele administrate în cauză a rezultat că sumele primite de inculpatul Ponta Victor-Viorel au reprezentat în realitate bonificarea acestuia în considerarea rolului avut în încheierea și derularea contractelor de asistență juridică a SCA „Șova și Asociații” cu cele două complexuri energetice, așa cum se va arăta mai jos în subtitlul VI.2.

Practic, cei doi au încheiat convenția de conlucrare prin fraudă la lege, fiind în conivență infracțională în privința caracterului fictiv al acesteia. Așa cum s-a menționat, la scurt timp după încheierea convenției, în luna octombrie 2007, s-a mai acordat un onorariu suplimentar pentru o activitate care în realitate nu a avut loc, iar ulterior, începând cu luna aprilie 2008 s-a majorat onorariul lunar al avocatului Ponta Victor-Viorel la suma de 3000 euro în condițiile în care acesta nu efectuase nici o activitate profesională. Aceste împrejurări evocă fără dubiu concluzia că sumele asupra cărora părțile au tranzacționat sunt străine convenției de conlucrare, raportul juridic fiind doar forma prin care Șova Dan-Coman și Ponta Victor-Viorel au mijlocit darea respectiv primirea unor sume importante de bani.

Rezultatul prejudiciabil al acțiunii celor doi s-a produs atât în patrimoniul celorlalți asociați, (...) și (...) cât și în bugetul consolidat al statului prin diminuarea bazei de impozitare a contribuabilului SCA „Șova și Asociații”

Întrucât cele două părți au disimulat cauza efectuării plăților, acestea au acceptat reciproc faptul că provin din săvârșirea infracțiunii de înșelăciune îndreptate împotriva interesului celorlalți asociați ai societății, infracțiunii de evaziune fiscală și infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

Subtitlul IV.2 – Inspekția fiscală efectuată de ANAF

În perioada 16.05.2011 - 03.10.2011, Serviciul de Inspekție Fiscală din cadrul ANAF - AFP sector 1 București a efectuat o inspekție fiscală la SCA „(...) și Asociații”, continuatoarea SCA „Șova și Asociați” care a vizat o perioadă de 4 ani respectiv, 2006 - 2009.

Întrucât inspectorii fiscali au constatat în timpul controlului că societatea de avocați a înregistrat în contabilitate facturi fiscale emise de Cabinetul de Avocat „Ponta Victor-Viorel” fără să existe documente justificative care să ateste prestarea vreunei activități au solicitat altor inspectorii fiscali efectuarea unui control încrucișat la cabinetul de avocat.

Astfel, în perioada 24.05.2011 - 07.09.2011, Serviciul de Inspekție Fiscală din cadrul ANAF – AFP sector 1 București a efectuat un control încrucișat la Cabinetul de Avocat „Ponta Victor-Viorel” în vederea verificării legalității și conformității declarațiilor de venituri realizate pe anii 2007 - 2008 cu onorariile încasate în baza convenției de conlucrare încheiate între Cabinetul de Avocat „Ponta Victor-Viorel” și SCA „Șova și Asociați”.

(...) Cu ocazia deplasării la locul de desfășurare a activității de inspekție fiscală inspectorii nu au identificat documentele justificative care au stat la baza emiterii celor 17 facturi.

Așa cum s-a arătat mai sus, inculpatul Ponta Victor-Viorel nu prestase nici un fel de activitate juridică în temeiul convenției de conlucrare, motiv pentru care nu deținea la acea vreme înscrisuri precum rapoarte de activitate, fișe de lucru, fișe de timp, sau alte asemenea documente justificative.

Inspectorii fiscali care erau în control la cabinet au cerut în mod expres prin adresă depunerea documentelor justificative privind activitățile efectuate în temeiul convenției de conlucrare. De asemenea, i s-a solicitat lui Ponta Victor-Viorel și completarea unei note informative în legătură cu respectivele activități.

Inculpatul Ponta Victor-Viorel a răspuns în scris arătând că a prestat activități de asistență juridică în materie penală și că asistența juridică s-a făcut verbal cu excepția concluziilor scrise depuse la instanțe.

Inspectorii fiscali au insistat și au cerut printr-o nouă adresă depunerea documentelor justificative privind activitățile efectuate în temeiul convenției de conlucrare.

Conform convenției de conlucrare, activitatea efectuată în conlucrare trebuia prestată pentru clienți ai societății de avocați. Întrucât inculpatul Ponta Victor-Viorel nu cunoștea clienții respectivi și nici obiectul dosarelor a fost în imposibilitate să întocmească personal rapoarte de activitate care să aibă măcar o aparență de veridicitate.

Subtitlul IV.3 – Întocmirea și folosirea rapoartelor de activitate și elementele din care rezultă caracterul fals al acestora

În timpul controlului fiscal, în luna august 2011, inculpatul Ponta Victor-Viorel s-a înțeles cu inculpatul Șova Dan-Coman ca acesta să întocmească în cadrul societății de avocați rapoarte de activitate juridică, pretins a fi prestată de inculpatul Ponta Victor-Viorel, corespunzătoare celor 16 luni cât a durat convenția.

Întrucât specializarea juridică a inculpatului Ponta Victor-Viorel era dreptul penal, s-a stabilit ca activitățile să vizeze asistența juridică în dosare de natură penală în legătură cu clienții societății de avocați. La data respectivă, societatea de avocați avea doar câțiva clienți în această situație printre care și societatea (...).

Astfel, în luna august 2011 s-au întocmit în fals prin metoda „copy paste” 16 înscrisuri corespunzătoare fiecare câte unei luni în intervalul septembrie 2007 - decembrie 2008 (vol. 7, filele 30-39), folosindu-se ca model înscrisurile privind activitatea desfășurată pentru clientul (...) de avocații (...), (...), (...) și (...), toți avocați în cadrul SCA „Șova și Asociații”.

În cuprinsul celor 16 înscrisuri sunt prezentate un număr de 36 de activități specifice profesiei de avocat pe care inculpatul Ponta Victor-Viorel a pretins că le-a efectuat în intervalul septembrie 2007 - decembrie 2008 în cadrul convenției de comuncare după cum urmează: 10 activități de pregătire a unor dosare, 9 activități denumite discuții în legătură cu unele dosare, 7 activități de studiu a unor dosare, 3 activități de redactare a unor concluzii scrise și încă 7 alte activități.

În realitate, Ponta Victor-Viorel nu a efectuat nici una din activitățile respective, nici măcar în parte.

Activitățile pretins a fi efectuate de inculpatul Ponta Victor-Viorel menționate de acesta în rapoarte sunt copia fidelă, literalmente, inclusiv în privința greșelilor de ortografie, a activităților efectuate de cei patru avocați pentru clientul (...) (vol. 7, filele 239 - 304).

(...)

Din observarea cuprinsului celor 16 înscrisuri falsificate se constată așa cum s-a arătat mai sus că activităților juridice menționate în cuprinsul lor au fost redactate prin metoda „copy paste” după modelul activităților prestate lunar de avocații (...), (...), (...) și (...) pentru clientul (...).

În legătură cu cele trei activități de redactare a unor concluzii scrise pretins a fi efectuate în luna decembrie 2008 de către inculpatul Ponta Victor-Viorel în dosarele nr. (...)/2008 aflat pe rolul Judecătoriei Mizil și nr. (...)/2008 aflat pe rolul Judecătoriei Sectorului 6 București, cercetările au evidențiat faptul

că în realitate acestea au fost prestate de avocații (...), (...) și (...) din cadrul SCA „Șova și Asociații”.

Astfel, în dosarul nr. (...)/2008 al Judecătorei Mizil (vol. 47 - 48) prin încheierea din 29.01.2009, instanța a amânat pronunțarea pentru data de 05.02.2009 pentru a da posibilitatea părților de formula concluzii scrise. Concluziile scrise au fost depuse de SCA „Șova și Asociații” în data de 04.02.2009. Prin urmare, în luna decembrie 2008 nu se putea cunoaște în nici un caz faptul că instanța va reține cauza spre soluționare la termenul din data de 29.01.2009. Așa fiind, este evident că activitatea privind redactarea concluziilor scrise în luna decembrie 2008 de către Ponta Victor-Viorel în dosarul (...)/2008 aflat pe rolul Judecătorei Mizil este una fictivă.

În dosarul nr. (...)/2008 al Judecătorei Sectorului 6 București (vol. 49), concluziile scrise au fost redactate în luna decembrie 2008 de avocații (...) și (...), persoane care nu au conlucrat niciodată cu Ponta Victor-Viorel.

Prin adresa semnată de inculpatul Ponta Victor-Viorel și înregistrată sub nr. (...)/23.08.2011 la Serviciul de Inspecție Fiscală Persoane Fizice, acesta a înaintat organelor fiscale cele 16 înscrisuri falsificate pe care anterior le-a anonimizat în privința numelui persoanelor și numărului dosarului la care face referire prin bararea cu un marker.

Pentru a justifica întârzierea depunerii documentelor inculpatul Ponta Victor-Viorel a arătat în cuprinsul adresei faptul că nu avea neapărat obligația prezentării respectivelor documente invocând disp. art. 59 din Codul de Procedură Fiscală, în legătură cu posibilitatea avocatului de a refuza furnizarea unor informații în anumite condiții.

În realitate, refuzul inițial de a pune la dispoziție documentele solicitate a fost datorat faptului că înscrisurile respective, efectiv nu existau, iar Ponta Victor-Viorel și Șova Dan-Coman au ezitat să le întocmească imediat, sperând că inspectorii vor finaliza controlul și în lipsa acestora.

Din corespondența purtată pe calea adreselor între inculpatul Ponta Victor-Viorel și inspectorii fiscali în timpul efectuării controlului rezultă că acesta i-a transmis agenților statului că va sesiza instanța de judecată și parchetul în situația în care actul de control nu va fi încheiat cât mai curând, sperând prin aceasta acțiune că inspectorii vor renunța la solicitare.

Cu toate acestea, inspectorii au insistat și i-au transmis inculpatului Ponta Victor-Viorel că nu pot încheia controlul fără respectivele documente justificative.

Având reprezentarea faptului că în lipsa acelor documente organele fiscale pot constata posibile fapte de evaziune fiscală, sau alte fapte de natură penală, Ponta Victor-Viorel s-a înțeles cu Șova Dan-Coman să întocmească și să

falsifice documentele în modalitatea descrisă mai sus pe care ulterior cei doi le-au folosit în fața organelor fiscale.

(...)

Prin adresa nr. (...)/23.08.2011 (vol. 7, fila 30) inculpatul Ponta Victor-Viorel a înaintat inspectorilor ANAF, cele 16 rapoarte de activitate false.

După depunerea înscrisurilor, întrucât inspectorii nu au avut posibilitatea să constate caracterul fals al acestora, prin procesul-verbal din data de 07.09.2011 au închis controlul fiscal efectuat la cabinetul de avocat fără să se atragă vreo consecință de orice natură față de societatea de avocați sau față de cabinet.

Instanța urmează să desființeze înscrisurile reprezentate de cele 16 rapoarte de activitate falsificate.

Subtitlul IV.4. – Întocmirea și folosirea notei explicative false de către inculpatul Ponta Victor-Viorel

(...)

Nota explicativă a fost avută în vedere de organele fiscale, alături de rapoartele de activitate, în cadrul controlului fiscal.

Instanța urmează să desființeze înscrisul reprezentat de nota explicativă falsă.

Subtitlul IV.5 – Încadrarea juridică

Fapta inculpatului **Ponta Victor-Viorel** care, în data de 18.07.2011, a completat și a semnat nota explicativă solicitată de organele fiscale și transmisă acestora cu prilejul efectuării controlului fiscal efectuat de ANAF – AFP Sector 1, în cuprinsul căreia a prezentat o stare de fapt inexistentă în sensul că a acordat „Consultanță în dosare penale aflate pe rolul Parchetelor” (s.n. în temeiul convenției de conlucrare profesională încheiată între SCA „Șova și Asociații” și cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel”), în vederea producerii de consecințe juridice, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prev. de:

- **art. 290 C.p. cu aplic. art. 5 C.p.**

Faptele inculpatului **Ponta Victor-Viorel** care, în luna august 2011, și-a însușit prin aplicarea semnăturii personalizate și a ștampilei cabinetului de avocat Ponta Victor-Viorel, 16 înscrisuri (întocmite de coautorul Șova Dan-Coman) denumite fiecare „Raport privind activitățile desfășurate în perioada ...” (s.n. se menționează în fiecare înscris perioada eferentă unei luni din cele 16 pentru care s-au prestat activitățile în temeiul convenției de conlucrare profesională încheiată între SCA „Șova și Asociații” și cabinetul de avocat

„Ponta Victor-Viorel”) în cuprinsul cărora este prezentată o stare de fapt inexistentă în sensul că inculpatul Ponta Victor-Viorel a prestat un număr de 36 activități juridice în temeiul respectivei convenții de conlucrare, înscrisuri folosite de inculpat la data de 23.08.2011 în fața organelor fiscale în cadrul controlului fiscal efectuat de ANAF – AFP Sector 1 în vederea producerii de consecințe juridice, întrunesc elementele constitutive a 16 infracțiuni de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs real, prev. de:

- **art. 290 C.p. cu aplic. art. 5 C.p.**

Faptele inculpatului **Șova Dan-Coman** care, în luna august 2011 a întocmit 16 înscrisuri (semnate și ștampilate de SCA „Șova și Asociații”) denumite fiecare „Raport privind activitățile desfășurate în perioada ... ” (s.n. se menționează în fiecare înscris perioada referență unei luni din cele 16 pentru care s-au prestat activitățile în temeiul convenției de conlucrare profesională încheiată între SCA „Șova și Asociații” și cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel”) în cuprinsul cărora este prezentată o stare de fapt inexistentă în sensul că inculpatul Ponta Victor-Viorel a prestat un număr de 36 activități juridice în temeiul respectivei convenții de conlucrare, înscrisuri pe care le-a încredințat inculpatului Ponta Victor-Viorel pentru a le folosi în fața organelor fiscale în cadrul controlului fiscal efectuat de ANAF – AFP Sector 1 în vederea producerii de consecințe juridice, întrunesc elementele constitutive a 16 infracțiuni de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs real, prev. de:

- **art. 290 C.p. cu aplic. art. 5 C.p.**

Cele 16 înscrisuri ce cuprind rapoartele privind activitatea pretins a fi efectuată de Ponta Victor-Viorel au valoarea unor înscrisuri sub semnătură privată. Ponta Victor-Viorel și Șova Dan-Coman au falsificat și ulterior au folosit în luna august 2011 cele 16 înscrisuri prezentându-le organelor fiscale.

Pentru a fi în prezența infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată este suficient ca înscrisul să fie chiar și numai în parte falsificat.

Având în vedere că în urma probelor administrate a rezultat că acțiunea de falsificare a celor 16 înscrisuri (rapoarte de activitate) din luna august 2011 a avut loc practic consecutiv, fără trecerea vreunei perioade de timp și având în vedere că fiecare înscris poate fi privit individual având conținut juridic propriu, s-a reținut în sarcina celor doi inculpați comiterea a 16 infracțiuni de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs real, prev. de art. 290 C.p. cu aplic. art. 5 C.p, infracțiuni față de care se va dispune trimiterea în judecată.

(...)

Titlul V - Infrațiunea de evaziune fiscală în formă continuată comisă de inculpatul Șova Dan-Coman cu complicitatea inculpatului Ponta Victor-Viorel

Subtitlul V.1. – Înregistrarea în actele contabile ale SCA „Șova și Asociații” a operațiunilor fictive aferente convenției de conlucrare cu cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel”

Cele 17 facturi fiscale false emise în perioada octombrie 2007 - decembrie 2008 de cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel” în baza convenției de conlucrare descrise anterior au fost înregistrate în jurnalul de cumpărări și registrul jurnal de încasări și plăți al SCA „Șova și Asociații”.

Aceste operațiuni au caracter fictiv, având în vedere că din probele administrate în cauză a rezultat că părțile nu au avut în niciun moment intenția realizării activității specifice convenției, aceea de a presta servicii juridice.

Subtitlul V.2. – Înregistrarea în actele contabile ale SCA „Șova și Asociații” a operațiunilor fictive aferente contractului de leasing financiar privind un autoturism Mitsubishi Lancer Evolution

Cercetările efectuate au evidențiat alte două operațiuni reprezentând cheltuieli care nu au avut la baza operațiuni reale privind starea de fapt fiscală cu privire la două autoturisme, astfel:

SCA „Șova și Asociații” a încheiat cu (...) contractul de leasing financiar nr. (...) /02.09.2008 privind autoturismul Mitsubishi Lancer Evolution 10 MR, cu serie șasiu (...).

În concret, între cele două părți s-a încheiat respectivul contract cu privire la autoturismul marca Mitsubishi Lancer Evolution 10 MR, bun achiziționat în vederea desfășurării activității societății de avocați, fiind înregistrat în Registrul de inventar.

În realitate, bunul a fost folosit de Ponta Victor-Viorel exclusiv în scop personal fără vreo legătură cu activitatea societății de avocați, chiar din ziua achiziționării 11.11.2008. Societatea de avocați a plătit avansul, ratele de leasing și toate cheltuielile aferente contractului până în data de 23.06.2009 când Ponta Victor-Viorel a preluat leasingul. În tot acest timp, societatea de avocați a beneficiat de deducerea TVA-ului, a impozitului pe profit și de alte deduceri.

Întrucât autoturismul în realitate nu a fost folosit în vederea desfășurării activității societății de avocați toate aceste deduceri au fost nelegale întrucât au avut ca temei cheltuieli care nu au avut la baza operațiuni reale privind starea de fapt fiscală a autoturismului.

Subtitlul V.3. – Înregistrarea în actele contabile ale SCA „Șova și Asociații” a operațiunilor fictive aferente contractul de leasing financiar privind un autoturism Audi Allroad

SCA „Șova și Asociații” a încheiat cu (...) contractul de leasing financiar nr. (...) /24.09.2007 privind autoturismul marca Audi Allroad cu serie șasiu (...).

În concret, între cele două părți s-a încheiat respectivul contract cu privire la autoturismul marca Audi Allroad, bun achiziționat în vederea desfășurării activității societății de avocați, fiind înregistrat în Registrul de inventar.

În realitate, bunul a fost folosit de (...), exclusiv în scop personal fără vreo legătură cu activitatea societății de avocați, începând cu data de 03.10.2007. Societatea de avocați a plătit avansul, ratele de leasing și toate cheltuielile aferente contractului până la sfârșitul anului 2009.

În tot acest timp, societatea de avocați a beneficiat de deducerea TVA-ului, a impozitului pe profit și de alte deduceri. În luna iunie 2009 autoturismul a fost declarat furat.

Întrucât autoturismul nu a fost folosit în vederea desfășurării activității societății de avocați toate aceste deduceri au fost nelegale întrucât au avut ca temei cheltuieli care nu au avut la baza operațiuni reale privind starea de fapt fiscală a autoturismului.

Subtitlul V.3. – Înregistrarea în actele contabile ale SCA „(...) și Asociații” a operațiunilor fictive aferente convenției de colaborare cu (...)

SCA „(...) și Asociații” continuatoarea SCA „Șova și Asociații” a încheiat cu numita (...) în data de 01.01.2010 un contract denumit „cooperation agreement” cu valabilitate de 4 ani, având ca obiect consultanță juridică în materia dreptului european și finanțării de fonduri comunitare.

În temeiul preînsei cooperării numita (...) a primit lunar suma de 3000 euro. În realitate între cele două părți nu a existat nici un fel de cooperare, contractul fiind încheiat pentru a procura un folos necuvenit pentru numita (...) și pentru diminuarea obligațiilor fiscale ale societății de avocați.

Subtitlul V.4. – Consecințele înregistrării operațiunilor fictive

Pentru lămurirea urgentă a stării de fapt fiscale în raport de cele reținute, prin ordonanța nr. 122/P/2012 din data de 13.05.2015 s-a dispus efectuarea în cauză a unei constatări tehnico-științifice în domeniile financiar contabil și fiscal.

(...) Concluziile raportului de constatare întocmit de specialist au fost în sensul că cele patru operațiuni au fost înregistrate în contabilitatea SCA „Șova și Asociații” și au influențat obligațiile fiscale ale contribuabilului.

Ulterior, s-a dispus efectuarea în cauză a unei expertize în domeniile contabil și fiscal iar concluziile raportului de expertiză întocmit de expert au fost în sensul următor:

În privința convenției de conlucrare s-a concluzionat că prin înregistrarea în contabilitate a respectivei operațiuni fictive a fost creat un prejudiciu bugetului de stat în cuantum de 51.321,80 lei, prin diminuarea nelegală a impozitului pe venit cu suma 24.395,28 lei și deducerea nelegală a sumei de 26.926,52 lei reprezentând TVA.

În privința contractului de leasing privind autoturismul Mitsubishi s-a concluzionat că prin înregistrarea în contabilitate a respectivei operațiuni cu caracter fictiv în ceea ce privește faptul că autoturismul a fost folosit în scopul desfășurării activității economice a societății a fost creat un prejudiciu bugetului de stat în cuantum de 18.185,22 lei, prin diminuarea nelegală a impozitului pe venit cu suma de 5.469,69 lei și deducerea nelegală a sumei de 12.715,83 lei reprezentând TVA.

În privința contractului de leasing privind autoturismul Audi Allroad s-a concluzionat că prin înregistrarea în contabilitate a respectivei operațiuni cu caracter fictiv în ceea ce privește faptul că autoturismul a fost folosit în scopul desfășurării activității economice a societății a fost creat un prejudiciu bugetului de stat în cuantum de 24.876,59 lei, constituit din majorarea impozitului pe venit cu suma de 3.501,07 lei și diminuarea nelegală a sumei de 28.377,66 lei reprezentând TVA.

În privința contractului de cooperare încheiat între SCA „(...) și Asociații” și numita (...) s-a concluzionat că prin înregistrarea în contabilitate a respectivei operațiuni fictive a fost creat un prejudiciu bugetului de stat în cuantum de 32.596,82 lei, prin diminuarea nelegală a impozitului pe venit.

(...)

Subtitlul V.6. – Încadrarea juridică

Faptele inculpatului **Șova Dan-Coman** care, în calitate de avocat coordonator al SCA „Șova și Asociații” și reprezentant de fapt al SCA „(...) și Asociații”, în scopul de a sustrage societățile de avocați de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, având aceeași rezoluție infracțională,

- în perioada octombrie 2007 – decembrie 2008 a evidențiat în actele contabile ale SCA „Șova și Asociații” și în alte documente legale (jurnalul de cumpărături și registrul jurnal de încasări și plăți), operațiuni fictive reprezentate de executarea convenției de conlucrare profesională încheiată în anul 2007 între SCA „Șova și

- Asociații” și cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel” despre care cunoștea că are caracter fictiv, cu complicitatea inculpatului **Ponta Victor-Viorel** în sensul în care acesta i-a pus la dispoziție în același interval de timp un număr de 17 facturi fiscale false în privința mențiunilor ce atestă prestarea de activități juridice de către cabinetul de avocat în favoarea societății civile de avocați în baza convenției de conlucrare, activitate infracțională ce a produs și un prejudiciu prin sustragerea de la plata obligațiilor fiscale ale SCA „Șova și Asociații” în cuantum de 51.321,80 lei, prin diminuarea nelegală a impozitului pe venit cu suma 24.395,28 lei și deducerea nelegală a sumei de 26.926,52 lei reprezentând TVA;
- în perioada noiembrie 2008 – iunie 2009 a evidențiat în actele contabile ale SCA „Șova și Asociații” și în alte documente legale (jurnalul de vânzări, jurnalul de cumpărări, registrul jurnal de încasări și plăți), cheltuieli care nu au la baza operațiuni reale privind starea de fapt fiscală reprezentate de executarea contractului de leasing financiar nr. (...) /02.09.2008 privind autoturismul Mitsubishi, încheiat între SCA Șova și Asociații și (...), în sensul că autoturismul nu a fost folosit în scopul desfășurării activității societății de avocați, ci a fost folosit în scop personal de inculpatul Ponta Victor-Viorel, activitate infracțională ce a produs și un prejudiciu prin sustragerea de la plata obligațiilor fiscale ale SCA „Șova și Asociații” în cuantum de 18.185,52 lei, prin diminuarea nelegală a impozitului pe venit cu suma 5.469,69 lei și deducerea nelegală a sumei de 12.715,83 lei reprezentând TVA;
  - în perioada septembrie 2007 – iunie 2009 a evidențiat în actele contabile ale SCA „Șova și Asociații” și în alte documente legale (jurnalul de vânzări, jurnalul de cumpărări, registrul jurnal de încasări și plăți), cheltuieli care nu au la baza operațiuni reale privind starea de fapt fiscală reprezentate de executarea contractului de leasing financiar nr. (...) /24.09.2007 privind autoturismul marca Audi Allroad, încheiat între SCA Șova și Asociații și (...), în sensul că autoturismul nu a fost folosit în scopul desfășurării activității societății de avocați, activitate infracțională ce a produs și un prejudiciu prin sustragerea de la plata obligațiilor fiscale ale SCA „Șova și Asociații” în cuantum de 24.876,59 lei;
  - în perioada ianuarie 2010 – septembrie 2011 a evidențiat în actele contabile ale SCA „(...) și Asociații” și în alte documente legale

(registrul jurnal de încasări și plăți), operațiuni fictive reprezentate de executarea contractului denumit „Cooperation Agreement” încheiat în anul 2010 între SCA „(...) și Asociații” și numita (...), despre care cunoștea că are caracter fictiv, activitate infracțională ce a produs și un prejudiciu prin sustragerea de la plata obligațiilor fiscale ale SCA „(...) și Asociații” în cuantum de 32.596,82 lei;

întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală în formă continuată, prev. de:

- **art. 9 alin. 1 lit. c din Legea 241/2005 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.**

Faptele inculpatului **Ponta Victor-Viorel** care, în perioada octombrie 2007 – decembrie 2008, în calitate de titular al cabinetului de avocat „Ponta Victor-Viorel”, cu știință, a pus la dispoziția inculpatului Șova Dan-Coman (autor al faptei prevăzute de legea penală), coordonatorul SCA „Șova și Asociații”, în vederea înregistrării în actele contabile și decontării, un număr de 17 facturi fiscale al căror caracter era cunoscut de inculpatul Ponta Victor-Viorel ca fiind fals în privința mențiunilor ce atestă prestarea de activități juridice de către cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel” în favoarea SCA „Șova și Asociații” în baza unei convenții de conlucrare profesională, ajutând în acest mod la evidențierea în actele contabile ale SCA „Șova și Asociații” a unor operațiuni fictive reprezentate de executarea respectivei convenții, și care au produs și un prejudiciu prin sustragerea de la plata obligațiilor fiscale ale SCA „Șova și Asociații” în cuantum de 51.321,80 lei,

întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la evaziune fiscală în formă continuată, prev. de:

- **art. 26 C.p. rap. la art. 9 alin. 1 lit. c din Legea 241/2005 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.**

Titlul VI - Infracțiunile de spălare de bani reținute în sarcina inculpaților Șova Dan-Coman și Ponta Victor-Viorel.

În cadrul prezentului titlu vor fi descrise faptele săvârșite de inculpații:

1. Șova Dan-Coman cu privire la (a) dobândirea, (b) deținerea și (c) folosirea sumelor de bani obținute de SCA „Șova și Asociații” ca urmare a celor trei contracte de asistență juridică încheiate cu cele două complexuri energetice în vederea realizării unor tranzacții judiciare;
2. Ponta Victor-Viorel și Șova Dan-Coman cu privire la (a) disimularea adevăratei naturi a provenienței banilor, (b) dobândirea, (c) deținerea și (d) folosirea sumelor de bani obținute în baza convenției de conlucrare. În

prima modalitate normativă autorii faptei sunt inculpații Șova Dan-Coman și Ponta Victor-Viorel, iar în celelalte cazuri autor este inculpatul Ponta Victor-Viorel, iar complice este inculpatul Șova Dan-Coman.

3. Ponta Victor-Viorel și Șova Dan-Coman cu privire la (a) disimularea adevăratei naturi a drepturilor asupra bunului, (b) deținerea și (c) folosirea autoturismului Mitsubishi. În prima modalitate normativă autorii faptei sunt inculpații Șova Dan-Coman și Ponta Victor-Viorel, iar în celelalte cazuri autor este inculpatul Ponta Victor-Viorel iar complice este inculpatul Șova Dan-Coman.

În modalitățile normative prevăzute la punctul 1 (a), (b) și (c) bunurile provin din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu (săvârșite de autorii Ciurel Laurențiu-Dan și Cristea Dumitru cu complicitatea lui Șova Dan-Coman prezentate în Titlurile I și II).

În modalitățile normative prevăzute la punctul 2 (a) bunurile provin din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu indicate anterior și de (...).

În modalitățile normative prevăzute la punctul 2 (b), (c) și (d) bunurile provin din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune indicate anterior, evaziune fiscală (comisă de autorul Șova Dan-Coman și complicele Ponta Victor-Viorel descrisă în titlul V), și (...).

În modalitățile normative prevăzute la punctul 3 (a), (b) și (c) bunurile provin din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și (...) indicate anterior.

De asemenea, în toate situațiile inculpații Șova Dan Coman și Ponta Victor-Viorel au cunoscut proveniența infracțională a bunurilor.

Aspecte comune cu privire la infracțiunea de spălare de bani

Conform disp. art. 29 alin. 1 lit. c din Legea 656/2002: „*Constituie infracțiunea de spălare a banilor și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani: b) ascunderea ori disimularea adevăratei naturi a provenienței, a situării, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora cunoscând că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni; c) dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni*”.

Sub aspectul laturii obiective este așadar necesar să se probeze că acele bunuri provin din săvârșirea de infracțiuni, că a existat o disimulare a adevăratei naturi a provenienței lor, ori că bunurile au fost dobândite, deținute sau folosite de autor iar sub aspectul laturii subiective că acesta a cunoscut că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni.

Așadar, în circumstanțele date, pentru existența infracțiunii de spălare a banilor, se cer a fi îndeplinite două condiții, și anume: proveniența bunurilor să

fie rezultatul săvârșirii unei infracțiuni și să existe o activitate de disimulare a adevăratei naturi a provenienței acestora ori să fie dobândite, deținute sau folosite cunoscând ca provin din săvârșirea unei infracțiuni.

Este evident că poate fi vorba chiar și numai de o singură infracțiune, iar bunurile pot proveni chiar și numai în parte dintr-o asemenea infracțiune.

De asemenea, nu este necesar ca în legătură cu infracțiunea din care provin bunurile să existe o condamnare definitivă sau să fie necesară tragerea la răspundere penală a autorului, condiția fiind îndeplinită chiar și atunci când s-a împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale sau există o altă împrejurare care împiedică tragerea la răspundere penală a autorului infracțiunii principale.

În toate cazurile, însă, trebuie să se dovedească întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii din care provin bunurile.

Conform disp. art. 4 din Legea 656/2002: „Cunoașterea provenienței bunurilor (n.n. în cazul de față, banii și dreptul de folosință a unui autoturism) sau scopul urmărit poate fi dedusă/dedusă din circumstanțele faptice obiective”.

Pentru situațiile în care spălatorul este și autorul infracțiunii din care provin bunurile, este evident că acesta a cunoscut proveniența infracțională a acestora.

În ipoteza în care autorul infracțiunii de spălare de bani este diferit de autorul infracțiunii predicat, pentru latura subiectivă a infracțiunii este suficient ca acesta să fi cunoscut să fi acceptat că bunurile au proveniență infracțională. Nu este necesar ca autorul infracțiunii de spălare a banilor să cunoască toate împrejurările în care a fost săvârșită infracțiunea predicat și nici încadrarea juridică a infracțiunii din care provin bunurile.

Conform disp. art. 2, lit. c din Legea 656/2002: „prin bunuri se înțelege bunurile corporale sau necorporale, mobile ori imobile, precum și actele juridice sau documentele care atestă un titlu ori un drept cu privire la acestea”.

Bunurile la care se referă Legea 656/2002 sunt în cazul nostru sumele de bani obținute de SCA „Șova și Asociații” ca urmare a încheierii contractelor de asistență juridică în raport de care s-a reținut activitatea infracțională a inculpatului Șova Dan-Coman sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de complicitate la abuz în serviciu, sumele de bani obținute de inculpatul Ponta Victor-Viorel în temeiul convenției de conlucrare și dreptul de folosință asupra autoturismului Mitsubishi Evo 10.

Subtitlul VI.1. - Dobândirea, deținerea și folosirea de către inculpatul Șova Dan-Coman a banilor proveniți din săvârșirea a trei infracțiuni de

abuz în serviciu comise de inculpații Ciurel Laurențiu-Dan (o faptă – încheierea contractului nr. (...)/2008 între CER și SCA „Șova și Asociații”) și Cristea Dumitru (două fapte – încheierea actului adițional nr. 1/01.11.2007 la contractul nr. (...)/2007, și încheierea contractului nr. (...)/2008 între CET și SCA „Șova și Asociații”)

Cele trei infracțiuni de abuz în serviciu față de care se va dispune trimiterea în judecată a inculpaților Ciurel Laurențiu-Dan, Cristea Dumitru și Șova Dan-Coman, nu vor mai fi analizate în prezenta secțiune întrucât acestea au fost expuse pe larg în cuprinsul Titlurilor I și II ale rechizitoriului.

Prin O.P. nr. (...)/01.04.2008 și O.P. nr. (...)/30.05.2008, Complexul Energetic Rovinari a virat în contul SCA „Șova și Asociații” suma de 1.071.333,80 lei, reprezentând contravaloarea contractului nr. (...)/2008, în baza facturilor fiscale nr. (...)/07.03.2008, (...)/07.03.2008 și (...)/07.05.2008.

Prin ordinul de plată nr. (...)/18.12.2007, Complexul Energetic Turceni a virat în contul SCA „Șova și Asociații” suma de 1.142.400 lei, reprezentând contravaloarea actului adițional nr. 1/01.11.2007 la contractul nr. (...)/2007, în baza facturii fiscale nr. (...)/12.12.2007.

Prin O.P. nr. (...)/26.03.2008 și O.P. nr. (...)/22.04.2008, Complexul Energetic Turceni a virat în contul SCA „Șova și Asociații” suma de 1.242.018,47 lei, reprezentând contravaloarea contractului nr. 80/2008, în baza facturilor fiscale nr. (...)/07.03.2008 și (...)/10.04.2008.

Toate sumele de bani arătate au fost virate în contul SCA „Șova și Asociații” deschis de societatea de avocați la (...) și Banca (...)

După câteva zile, așa cum se va arăta mai jos, cea mai mare parte a sumelor s-a virat cu titlu de onorariu avocațial în contul deschis în nume personal de inculpatul Șova Dan-Coman la Banca (...).

Inculpatul Șova Dan-Coman avea drept exclusiv de dispoziție asupra sumelor respective, ca de altfel asupra întregului patrimoniu al societății de avocați, prin intermediul (...), ce avea împuternicire să facă operațiuni bancare în numele SCA „Șova și Asociații”.

La două zile după ce Complexul Energetic Turceni a virat în contul SCA „Șova și Asociații” deschis la (...) suma de 1.142.400 lei, inculpatul a virat cu titlu de onorariu avocațial, suma de 708.500 lei în contul său personal deschis la Banca (...) (vol. 68 filele 318, 319 și 425). La fel s-a întâmplat și în cazul sumelor aferente contractelor nr. (...)/2008 și (...)/2008.

Obiectul infracțiunii de spălare a banilor în privința celor trei contracte/acte adiționale arătate mai sus, este reprezentat de întreaga sumă aferentă acestora și nu numai cea care i-a revenit acestuia în nume personal,

întrucât prin activitatea sa inculpatul a dobândit în numele SCA „Șova și Asociații” întreagă sumă provenită din infracțiunile de abuz în serviciu și acesta avea putere exclusivă de decizie cu privire la modul de deținere și de folosire a întregii sume.

(...)

Astfel, inculpatul a folosit cu precădere sumele obținute de SCA „Șova și Asociații” pentru construcția și îmbunătățirea unor imobile proprietate personală ((...))

Subtitlul VI.2 – Spălarea sumelor de bani aferenți convenției de conlucrare de către inculpații Ponta Victor-Viorel și Șova Dan-Coman, cunoscând că provin din infracțiunile de abuz în serviciu și înșelăciune

VI.2.a. Disimularea adevăratei naturi a provenienței bunurilor

Sumele provenite din activitatea infracțională au fost disimulate prin acte juridice care au urmărit să le prezinte ca fiind obiectul obligației uneia dintre părți, respectiv prestația la care s-a angajat SCA „Șova și Asociații” în temeiul convenției de conlucrare.

Banii ieșiți din patrimoniul societății de avocați și intrați în patrimoniul cabinetului de avocat „Ponta Victor-Viorel” provin, așa cum am arătat, din infracțiuni în legătură cu modul de obținere a lor de către SCA „Șova și Asociații” (abuz în serviciu) și din infracțiuni în legătură cu încheierea convenției de conlucrare propriu-zisă (înșelăciune, evaziune fiscală și fals în înscrisuri sub semnătură privată).

Faptul că sumele aferente convenției de conlucrare derulată în perioada septembrie 2007 – decembrie 2008 provin cel puțin în parte din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu imputate inculpații Ciurel Laurențiu-Dan și Cristea Dumitru și respectiv infracțiunilor de complicitate la abuz în serviciu imputate inculpatului Șova Dan-Coman, infracțiuni comise în perioada martie 2007 – decembrie 2008, este de necontestat având în vedere caracterul fungibil al banilor și suprapunerea completă a perioadei în care s-au plătit banii către cabinetul de avocat cu perioada în care societatea de avocați a primit bani de la cele două complexuri energetice ca urmare infracțiunilor de serviciu comise de cei trei inculpați.

(...)

Subtitlul VI.3 – Disimularea adevăratei naturi a drepturilor asupra bunului (dreptul de folosință a autoturismului Mitsubishi), deținerea și folosirea bunului săvârșite de către inculpații Ponta Victor-Viorel și Șova Dan-Coman, cunoscând că bunul provine din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune

Inculpatul Ponta Victor-Viorel a beneficiat în perioada 11.11.2008 - iunie 2009 de foloase din partea SCA „Șova și Asociații” constând în transmiterea dreptului de utilizare cu titlu gratuit a autoturismului marca Mitsubishi Lancer Evo 10. În tot acest timp, societatea de avocați a plătit avansul (37.027,41 lei), ratele de leasing (aprox. 6.000 lei/lună) și alte obligații către proprietarul (...), în total, 79.641,11 lei.

În luna iunie 2009, Ponta Victor-Viorel a preluat leasingul autoturismului fără să mai achite vreo sumă de bani societății de avocați.

Autoturismul a fost achiziționat de societatea de avocați la solicitarea expresă a lui Ponta Victor-Viorel. Între SCA „Șova și Asociații” și (...) s-a încheiat contractul de leasing financiar nr. (...)/02.09.2008 privind autoturismul Mitsubishi Lancer Evolution 10 MR, cu serie șasiu (...).

În cadrul cercetărilor s-a stabilit că autoturismul a fost achiziționat de la societatea (...).(...

(...)

Societatea de avocați a plătit către societatea de leasing în perioada noiembrie 2008 – iunie 2009 suma totală de 79.641,11 lei reprezentând contravaloarea ratelor aferente contractului de leasing, prejudiciul suferit de asociați fiind echivalent cu diminuarea cotei de participare în perioada respectivă la veniturile societății de avocați. Șova Dan-Coman a deținut în perioada noiembrie 2008 – ianuarie 2009, 70 % din părțile sociale ale SCA „Șova și Asociații” iar în perioada februarie 2009 – iunie 2009, 10 % din părțile sociale ale SCA „Șova și Asociații”, restul până la 100 % fiind deținute în cote egale de (...) și (...).

Inculpatul Ponta Victor-Viorel cunoștea faptul că în cadrul SCA „Șova și Asociații” exista mai mulți asociați, având în vedere că în perioada septembrie 2007 – decembrie 2008, în calitate de avocat a avut încheiată o convenție de colaborare profesională cu SCA „Șova și Asociații”, convenție semnată de cei trei asociați, Șova Dan-Coman, (...) și (...).

(...) inculpatul Șova Dan-Coman și inculpatul Ponta Victor-Viorel s-au înțeles ca din veniturile societății de avocați să fie achiziționat în sistem leasing un autoturism marca Mitsubishi Evo 10 pentru a fi pus la dispoziția inculpatului Ponta Victor-Viorel.

Astfel, inculpatul Șova Dan-Coman a dispus să se încheie un contract de leasing financiar cu privire la respectivul autoturism și a împuternicit-o pe (...), reprezentant al societății de avocați, pentru a se ocupa de formalitățile necesare.

Fără activitatea de inducere în eroare a celorlalți asociați, (...) și (...) în perioada noiembrie 2008 – iunie 2009, inclusiv după luna ianuarie 2009 când cei doi au devenit asociați majoritari, în legătură cu împrejurarea nereală că

autoturismul este folosit în beneficiul societății pentru a justifica plățile efectuate, nu ar fi fost posibilă în nici un fel punerea la dispoziția inculpatului Ponta Victor-Viorel a autoturismului Mitsubishi Evo 10.

Intenția disimulării adevăratei naturi a dreptului de folosință asupra autoturismului în cauză s-a evidențiat și prin faptul că între SCA „Șova și Asociații” și Ponta Victor-Viorel s-a încheiat în data de 11.11.2008 un contract de comodat în legătură cu respectivul autoturism, fără ca asociații (...) și (...) să aibă cunoștință despre acest lucru.

(...)

Subtitlul VI.4 – Încadrarea juridică

Faptele inculpatului **Șova Dan-Coman**, care:

- în perioada decembrie 2007 – iunie 2008 a dobândit, deținut și folosit atât în interes personal cât și în interesul SCA „Șova și Asociații” suma de 3.455.755,27 lei cunoscând că provine din săvârșirea a trei infracțiuni de abuz în serviciu comise de inculpații Ciurel Laurențiu-Dan (o faptă – încheierea contractului nr. (...)/2008 între CER și SCA „Șova și Asociații”) și Cristea Dumitru (două fapte – încheierea actului adițional nr. 1/01.11.2007 la contractul nr. (...)/2007, și încheierea contractului nr. (...)/2008 între CET și SCA „Șova și Asociații”), infracțiuni față de care inculpatul Șova Dan-Coman are calitatea de complice, infracțiuni prezentate în expozitivul prezentului rechizitoriu în Secțiunile I și II;
- în perioada octombrie 2007 – decembrie 2008 împreună cu inculpatul Ponta Victor-Viorel au disimulat adevărata natură a provenienței banilor (181.439,98 lei) obținuți de inculpatul Ponta Victor-Viorel justificați aparent în baza convenției de conlucrare profesională încheiată între SCA „Șova și Asociații” și cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel”, banii reprezentând în realitate bonificarea inculpatului Ponta Victor-Viorel în considerarea facilitării de către acesta a încheierii și derulării contractelor de asistență juridică a SCA „Șova și Asociații” cu cele două complexuri energetice, cunoscând că banii provin din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune, în condițiile prezentate mai sus în Secțiunea VI din rechizitoriu;
- în perioada octombrie 2007 – decembrie 2009 cu știință l-a ajutat în calitate de complice pe inculpatul Ponta Victor-Viorel (autor) să

dobândească, să dețină și să folosească banii (181.439,98 lei) rezultați din convenția de conlucrare profesională încheiată între SCA „Șova și Asociații” și cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel”, cunoscând că banii provin din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu, înșelăciune, evaziune și fals în înscrisuri sub semnătură privată în condițiile prezentate mai sus în Secțiunea VI din rechizitoriu;

- în perioada noiembrie 2008 – iunie 2009 împreună cu inculpatul Ponta Victor-Viorel au disimulat adevărata natură a dreptului de folosință asupra autoturismului Mitsubishi, justificat aparent de existența unui contract de comodat și de calitatea de avocat colaborator a inculpatului Ponta Victor-Viorel cu SCA „Șova și Asociații”, dreptul de folosință reprezentând în realitate bonificarea inculpatului Ponta Victor-Viorel în considerarea facilitării de către acesta a încheierii și derulării contractelor de asistență juridică a SCA „Șova și Asociații” cu cele două complexuri energetice, cunoscând că bunul (dreptul de deținere și folosință) provine din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune, în condițiile prezentate mai sus în Secțiunea VI din rechizitoriu;
- în perioada noiembrie 2008 – iunie 2009 cu știință l-a ajutat în calitate de complice pe inculpatul Ponta Victor-Viorel (autor) să dețină și să folosească autoturismului Mitsubishi cunoscând că bunul (dreptul de deținere și de folosință) provine din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune, în condițiile prezentate mai sus în Secțiunea VI din rechizitoriu;

întrunesc elemente constitutive ale infracțiunii de spălare de bani prev. de:

- **art. 29 alin. 1, lit. b și c din Legea 656/2002**

Faptele inculpatului **Ponta Victor-Viorel**, care:

- în perioada octombrie 2007 – decembrie 2008, împreună cu inculpatul Șova Dan-Coman, a disimulat adevărata natură a provenienței banilor (181.439,98 lei) obținuți de inculpatul Ponta Victor-Viorel justificați aparent în baza convenției de conlucrare profesională încheiată între SCA „Șova și Asociații” și cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel”, banii reprezentând în realitate bonificarea inculpatului Ponta Victor-Viorel în considerarea facilitării de către acesta a încheierii și derulării contractelor de asistență juridică a SCA „Șova și Asociații” cu cele două complexuri energetice, cunoscând că banii provin din săvârșirea

infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune, în condițiile prezentate mai sus în titlul VI din rechizitoriu;

- în perioada octombrie 2007 – decembrie 2009 a dobândit, deținut și folosit atât în interes personal cât și în interesul cabinetului de avocat Ponta Victor-Viorel, banii (181.439,98 lei) rezultați din convenția de conlucrare profesională încheiată între SCA „Șova și Asociații” și cabinetul de avocat „Ponta Victor-Viorel”, cunoscând că banii provin din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu, înșelăciune, evaziune și fals în înscrisuri sub semnătură privată în condițiile prezentate mai sus în titlul VI din rechizitoriu;
- în perioada noiembrie 2008 – iunie 2009, împreună cu inculpatul Șova Dan-Coman, a diminuat adevărata natură a dreptului de folosință asupra autoturismului Mitsubishi, justificat aparent de existența unui contract de comodat și de calitatea de avocat colaborator a inculpatului Ponta Victor-Viorel cu SCA „Șova și Asociații”, dreptul de folosință reprezentând în realitate bonificarea inculpatului Ponta Victor-Viorel în considerarea facilitării de către acesta a încheierii și derulării contractelor de asistență juridică a SCA „Șova și Asociații” cu cele două complexuri energetice, cunoscând că bunul (dreptul de deținere și folosință) provine din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune, în condițiile prezentate mai sus în titlul VI din rechizitoriu;
- în perioada noiembrie 2008 – iunie 2009 a deținut și folosit în interes personal autoturismului Mitsubishi Evo 10 cunoscând că bunul (dreptul de deținere și folosință) provine din săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și înșelăciune, în condițiile prezentate mai sus în titlul VI din rechizitoriu;

întrunesc elemente constitutive ale infracțiunii de spălare de bani prev. de:

- **art. 29 alin. 1, lit. b și c din Legea 656/2002**

S-a reținut o singură infracțiune de spălare de bani în sarcina fiecăruia din inculpații Șova Dan-Coman și Ponta Victor-Viorel, indiferent câte modalități normative alternative de comitere a faptei au fost identificate, avându-se în vedere rezoluția infracțională unică a acestora și faptul că activitatea infracțională se integrează într-o conduită unitară.

(...)

Mijloace de probă

Situația de fapt prezentată mai sus este susținută de următoarele mijloace de probă: (...)

Latura civilă

Complexul Energetic Oltenia nu a comunicat până în prezent dacă se constituie parte civilă în cauză.

ANAF s-a constituit parte civilă în cadrul procesului penal cu suma de 126.979,73 lei. (pentru infracțiunea de evaziune fiscală) (vol. 101, fila 5).

În cauză au fost dispuse măsuri asiguratorii asupra bunurilor inculpaților așa cum rezultă din ordonanțele nr. 122/P/2012 din datele de 13.07.2015 (vol. 101, fila 68) și nr. 122/P/2012 din data de 15.09.2015 (vol. 101, filele 7 - 66)

În temeiul disp. art. 112 alin. 1 lit. e C.p.p., instanța urmează să dispună confiscarea sumei de 181.439,98 lei dobândită de către inculpatul Ponta Victor-Viorel în temeiul convenției de conlocare și confiscarea sumei de 79.641,11 lei reprezentând contravaloarea dreptului de folosință a autoturismului Mitsubishi, sume de bani provenite din săvârșirea de infracțiuni.

În temeiul disp. art. 112 alin. 1 lit. e C.p.p., instanța urmează să dispună confiscarea sumei de 3.455.755,27 lei dobândită de către inculpatul Șova Dan-Coman prin săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu și ulterior spălată de acesta, în măsura în care nu servește la despăgubirea persoanei vătămate, Complexul Energetic Oltenia.

Date cu privire la persoana inculpaților

(...)

Prin prezentul rechizitoriu urmează a se dispune trimiterea în judecată a inculpaților pentru comiterea infracțiunilor arătate.

Față de acestea, constatând că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului și că urmărirea penală este completă, existând probele necesare și legal administrate,

În temeiul dispozițiilor **art. 327 lit. a și b C.p.p.**, art. 314 alin. 1 lit. b C.p.p, rap. la art. 318 C.p., art. 314 alin. 1 lit. a C.p.p., rap. la art. 16 alin. 1 lit. b teza a II – a și lit. f C.p.p, art. 46 C.p.p, rap. la art. 63 C.p.p., art. 330 C.p.p.

DISPUN:

1. Trimiterea în judecată în stare de libertate a inculpaților:

Ciurel Laurențiu-Dan, (...) , sub aspectul săvârșirii a trei infracțiuni de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, rap. la art. 35 alin. 1 C.p. (trei acte materiale), cu referire la art. 297 C.p.,**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p. în final cu aplic. art. 5 C.p.**

Cristea Dumitru, (...) , sub aspectul săvârșirii a cinci infracțiuni de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, rap. la art. 35 alin. 1 C.p. (două acte materiale), cu referire la art. 297 C.p.,**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p., în condițiile art. 309 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p. în final cu aplic. art. 5 C.p.**

Graure Laurențiu-Octavian, (...) , sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p., în condițiile art. 309 C.p., cu aplic. art. 5 C.p.**

Șova Dan-Coman, (...) , sub aspectul săvârșirii a trei infracțiuni de complicitate la abuz în serviciu, a infracțiunilor de evaziune fiscală în formă continuată, fals în înscrisuri sub semnătură privată și spălare de bani, prev. de:

- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 13² din legea 78/2000, cu referire la art. 297 C.p.**
- **art. 26 C.p. rap. la art. 9 alin. 1 lit. c din Legea 241/2005 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.**
- **art. 290 C.p. (17 infracțiuni),**
- **art. 29 alin. 1, lit. b și c din Legea 656/2002 în final cu aplic. art. 5 C.p.**

Ponta Victor-Viorel, (...) , sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de complicitate la evaziune fiscală în formă continuată, fals în înscrisuri sub semnătură privată și spălare de bani, prev. de:

- art. 26 C.p. rap. la art. 9 alin. 1 lit. c din Legea 241/2005 cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.
- art. 290 C.p. (17 infracțiuni),
- art. 29 alin. 1, lit. b și c din Legea 656/2002 în final cu aplic. art. 5 C.p.

(...)

7. În temeiul disp. art. 330 C.p.p. propun menținerea măsurilor asiguratorii dispuse față de inculpații trimisi în judecată și a măsurii preventive a controlului judiciar dispuse față de inculpatul Șova Dan-Coman (expiră în data de 02.10.2015).

8. Conform dispozițiilor art. 329 alin. 2 C.p.p. și art. 36 alin. 1 lit. c C.p.p. prezentul rechizitoriul însoțit de dosarul cauzei și de un număr de cinci copii certificate ale rechizitoriului pentru a fi comunicate inculpaților se trimite Înaltei Curți de Casație și Justiție, competentă să judece cauza în fond, urmând a fi citați în instanța.

Inculpați:

Ciurel Laurențiu-Dan - (...)

Cristea Dumitru - (...)

Graure Laurențiu-Octavian - (...)

Șova Dan-Coman - (...)

Ponta Victor-Viorel - (...)

Părți civile

Complexul Energetic Oltenia – mun. Tg. Jiu, strada Alexandru Ioan Cuza nr. 5, județul Gorj

ANAF – mun. București, strada Apolodor nr. 17, sector 5

Martori: (...)

9. În temeiul dispozițiilor art. 274 alin. 1 C.p.p, se stabilesc cheltuieli judiciare în cuantum de 20.000 lei.

PROCUROR,

(...)

(...)